

IPARTÖRTÉNETI KISKÖNYVTÁR

FEJEZETEK A BŐRIPAR MŰVELŐDÉSTÖRTÉNETÉBŐL 2.

Gürster József

Bőr-kikészítési receptkönyve

PRIMAWARE

IPARTÖRTÉNETI KISKÖNYVTÁR
Fejezetek a bőripar művelődéstörténetéből 2.

Gürtler József

Bőr – kikészítési receptkönyve

Tördelte: Lászlófi Zita, Perlaki Gabriella

Szerkesztette: Perlaki Gabriella

Borító: Orbán Péter

Bevezető és illusztráció: Tamássy Györgyi

Szakmai segédletek: Papp László

A kiadást felügyelte: Z. Karvalics László

A Primaware a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi karának,
Könyvtár- és Humán Információtudományi Tanszékén folyó kiadói
szakirányos képzés tankiadója.

2011 Primaware Kiadó

Ipartörténeti Kiskönyvtár

Fejezetek a bőripar művelődéstörténetéből 2.

Minden jog fenntartva!

ISBN 978-963-306-171-8

Tilos a művet vagy bármely részletét bármiféle információhordozón
akár grafikusán, elektronikusan, mechanikusan, fotó- vagy fénymásolási
eljárással vagy bármely más módon sokszorosítani, továbbítani,
közvetíteni vagy tárolni a jogadó előzetes írásbeli engedélye nélkül.

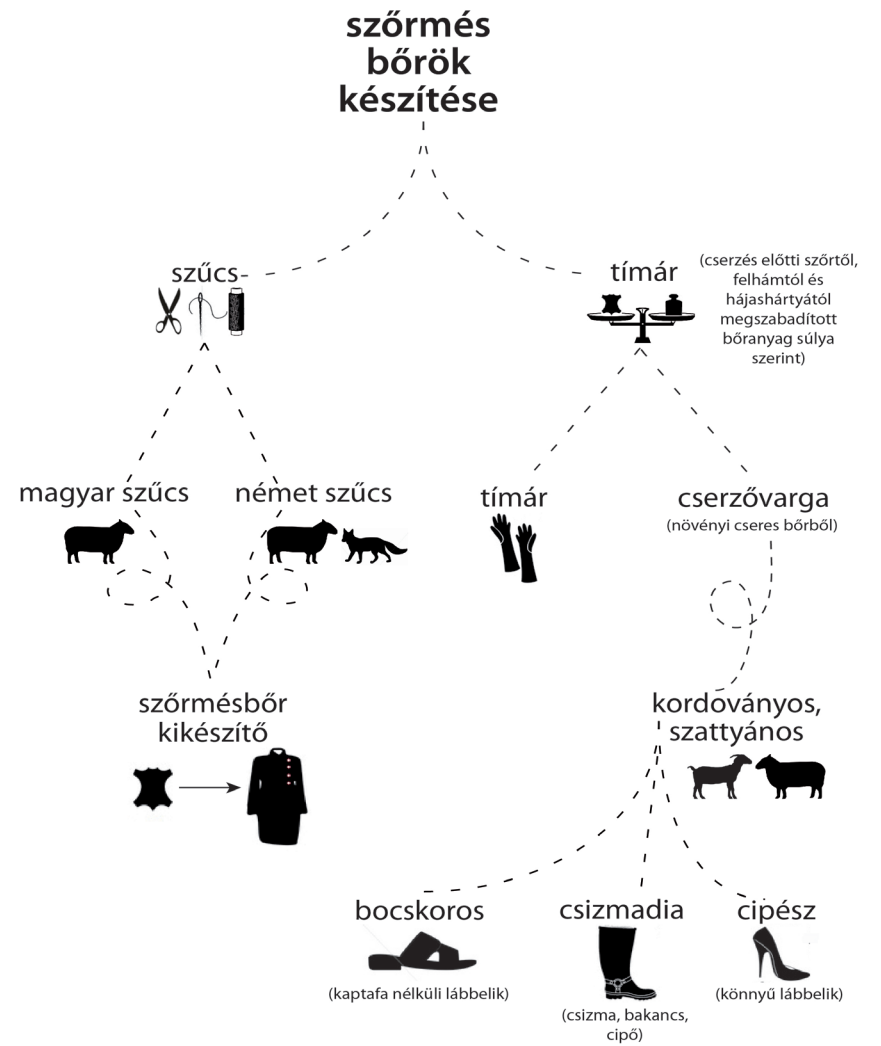
Gürtler József
(1920-1945)

Bevezető

A szerző életrajza

Az ember talán legrégebben kialakult iparos mesterségei között található a szőrmés bőrrel való munkálkodás. A kezdeti időszakban kialakult bőrös

szakmát az újkori történelem folyamán más kézműipari tevékenységekhez hasonlóan a szakosodás, a különféle ágakra szétváló specializálódás jellemezte.

A szűcsök már a középkorban megbecsült, vagyonos, céhekbe tömörült iparosok voltak. Szigorú fegyelmezett szabályokkal, megbízható, lokálpatrióta emberek. Az inas és céhlegény évek után messzi tájakra, idegen országokba is elszegődtek szűcslegénynek. Minden évben újították a szegődésüket. Ez alatt a szakmai tudást bővítették, nyelvet tanultak, üzleti kapcsolatokat alakíthattak ki. A vándorévek után jelentkeztek a céhüknél, és mestervizsgát tehettek. A céhszabályok szerint remeket készítettek. A vándorévek alatt a mesterré válás anyagi terheit kitermelték.

Mesterségüket, tudásukat védték! Kiválogatták azokat a gyerekeket, akik jelentkeztek inasnak, különféle alkalmassági feladatokat kaptak a jelentkezők, nehogy csorba essen a mesterségükön. A szőrmeállítás fogásait fejben tartották, de voltak, akik a biztonság kedvéért leírták. Ezeket a szakmai dokumentumokat, receptkönyveket titokban tartották, óvták az avatatlan szemektől, sokszor még családon belül is. Általában az örökölte a családban, aki továbbvitte a mesterséget! Leszármazott hiányában egy-egy kedves és hűséges, a szakmának elkötelezett céhlegény örökébe adták, akit esetleg örökbe is fogadtak. Nem hagyhatták a felhalmozódott tudást elveszni.

Az itt kiadott napló voltaképpen egy bőrfestési-kikészítési receptkönyv. A közel 70 féle állatbőr feldolgozását leíró szöveg azonban nem egy szűcsmester titkos hagyatéka, hanem egy szorgalmas fiatalember, *Gürtler József* tudásvágyát, törekvéseit és igényességét kifejező munka. Hagyatékban lelték föl, az alkotó 1945-ben 25 évesen, utódok nélkül meghalt. Édesanyja, aki élete végéig visszavárta a frontról első gyermekét, haláláig (1985) őrizte fia emléktárgyait. A családi ház későbbi felújítása során többek között ez a regiszteres füzet, a bőrfestési-kikészítési receptkönyv is előkerült.

Szerzőnk édesapja, Gürtler Miklós (1884-1963) gyermekkorát és ifjúságát Pest akkortájt egyik legnépesebb részében, a Terézvárosban töltötte. Hat éves sem volt, amikor édesanyja után édesapját is elveszítette. Rokonok nevelték, és Kolping-fiú volt, 6 elemi után inasnak adták, szűcsnek képezték ki. Az inasévek alatt a szakmai továbbképzéssel foglalkozó, betegsegélyező szervezetet

is létrehozó, továbbá tartalmas szabadidős programokat szervező Kolping mozgalom hatékonyan támogatta az árva fiatalembert. Ez a szervezet már a 20. század elején jelentős szerepet játszott a fővárosi iparos legények, így Gürtler Miklós életében is: a Katolikus Legényegylet színjátszó csoportjában, és énekkarában egyaránt aktív volt.

Alig 25 évesen nősült, ám ez a változás sem befolyásolta jelentősen korábbi életvitelét: felesége, Cziparek Margit csinos fiatalasszony, kiváló társasági ember volt, és két fiúk megszülése után is épp oly vonzó maradt, mint leány korában. Boldog életüket világháború többszörösen tönkre tette. Már az a tény is, hogy frontszolgálatra ment az apa, megpróbáltatások sorát vonta maga után, de az igazi tragédia azonban 1918 tavaszán következett be: a harcterről visszatérő családfő elvesztette feleségét. Két fiának - Károly (1909) és Viktor (1911) - sorsa súlyos teherként nehezedett a fiatal, jóképű, kiváló szakmával rendelkező, mesterségét magas szinten, bár alkalmazottként művelő férfira, hiszen jól ismerte az árva gyermekek életét. Minden megváltozott. 1919. áprilisában újból megnősült és két fiával együtt Rákosszentmihályra (Budapest agglomerációs körzete, 1950-től Budapest XVI.) költözött.

Szerzőnk édesanyja, Varecska Mária (1890-1985) egy szegény felvidéki magyar-szlovák család legidősebb gyermeke volt. Húga és öccse születése után az ötéves kislányt örökbe fogadták a család gazdagabb rokonai. A gyermektelen házaspár: Asmus József, a Vadászkiért Szálló és Étterem (Budapest, Türr István u. 5.) főpincére és felesége, Varecska Mária (korábban ugyanott szakácsnő) 1894-ben építették azt a családi házat, ahová a kislány 1895-ben költözött.

A nevelőszülők fontosnak tartották a leány iskoláztatását: a fővárosban, Rákosfalván tanult – gyalog járt, közel 6 km-t tett meg naponta. Az elemi iskolai feladatok elvégzése mellett meg kellett tanulnia németül is, mivel nevelőapja otthon csak ezt a nyelvet beszélte. Mariska tíz éves korára három nyelvet használt: a magyart,

a németet és a szlovákot. 1901-ben egy novicia, Tröster Mária, magán polgári leányiskolát alapított az éppen önálló nagyközséggé alakult Rákosszentmihályon, így a serdülő lány (saját utcájukban!) folytatta, és fejezte be tanulmányait, ugyanis nevelőapja nem akarta, hogy továbbtanuljon. Otthon kellett elsajátítania mindazon feladatok elvégzését, amelyeket a kor elvárásai szerint egy háztartását irányító polgárasszonynak tudnia kellett, beleértve a szabás-varrás mesterséget is.

Személyleírás. — Signalement.

Név: *Miklós* Felesége — Femme: *Mária*

Foglalkozás / Profession: *pâtissier* Háztartás / ménage: *habztartás*

Születési hely és idő / Lieu et date de naissance: *1884* *1890*

Lakhely / Domicile: *Rákosszentmihály*

Családi állapot / État de famille: *házas*

Vallás — Religion: *Római Katolikus*

Termete — Taille: *magas*

Arc — Visage: *szép*

Szeme — Yeux: *szürkék*

Haja — Cheveux: *szürkék*

Különös ismertetőjelek: *barbár*

Signes particuliers:

Gyermekek — Enfants:

Név	Év	Állam	Sexus
<i>József</i>	<i>1920</i>	<i>Magyarország</i>	<i>fiú</i>
<i>Mária</i>	<i>1926</i>	<i>Magyarország</i>	<i>leány</i>

A bácsi halála után csekély jövedelmet is biztosító kézimunka és hittanítói munkát vállalt korábbi iskolájában, jóllehet, erre anyagilag nem volt szüksége. Társasága a helyi virilista családok leányaiból és nevelőanyja terézvárosi baráti köréből állt. Utóbbi révén ismerte meg a Gürtler családot, szívesen játszott a fiúkkal, és csaknem barátnőként kedvelte édesanyjukat.

Gürtler Miklós és Varecska Mária 1919. április 27-én kötött házasságot: „a férj szücsmester, a feleség háztartásbeli” – áll a Rákosszentmihályi Római Katolikus Plébánia-hivatal Esketési Anyakönyvében. A már nem egészen fiatal (29 éves) új asszonynak egyszeriben öt emberről kellett gondoskodnia: saját nevelőanyját is el kellett látnia és a férje első házasságából született két fiú nevelése is feladatává vált. Segítségé nem volt, tágas, saját tulajdonú kertes családi házban (176 m² alapterület + melléképület – házmesterlakás és

Mely országokra érvényes az útlevél? / Pays pour lesquels ce passeport est valable: *Csehszlovákia*

Az utazás célja / But du voyage: *Magyarországra*

Az útlevél érvénye lejárt / Ce passeport expire le: *1925. július 16.*

Év: *1925* Hónap: *július*

Kivétel ha meghosszabbították / à moins de renouvellement: *PEST-PILIS-SOLT-KISKUN*

Kiállította / Délte / Date: *1925. július 16.*

Meghosszabbítások / Renouvellements:

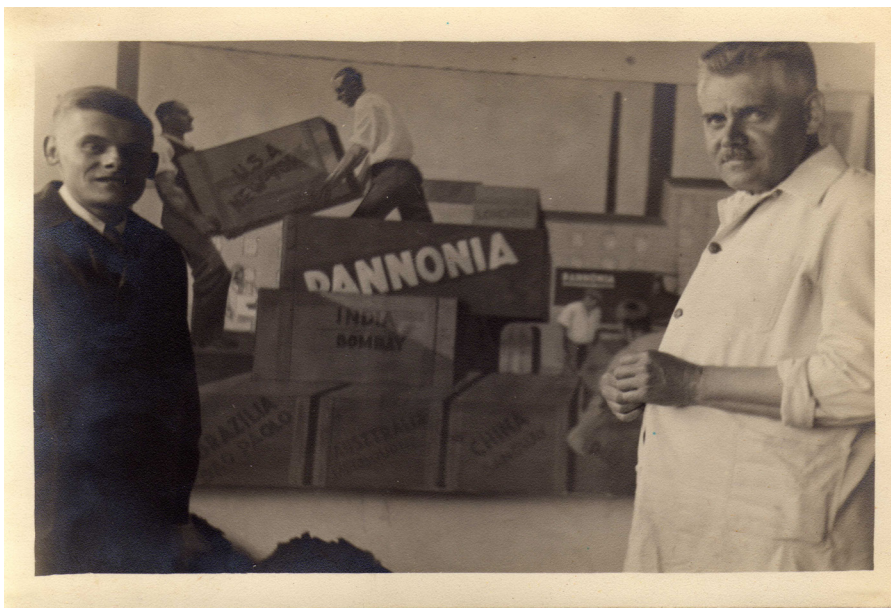
mosókonyha) éltek, és a házi munka teljes egészében rá maradt. A férj, egyetlen keresőként, csak vasárnap volt velük, hét közben kora reggel ment és este érkezett.

Gürtler József 1920. február 6-án született. Az akkori időben még jómódúnak nem igen nevezhető „új család” problémáit fokozta, hogy a csecsemő, az első közös gyermekük görbült gerincoszloppal született, mely rendellenességet a kortárs orvostudomány nem tudta kezelni.

A két egészséges nagyfiú mellett azonban József szépen cseperedett, két évvel később húga született: Mária, majd hatéves korában öccsével, az ifjabb Miklóssal lett teljes a Gürtler család. Anyagi körülményeik folyamatosan javultak, mivel a családfő egyre magasabb pozícióba került az ország egyik jelentős bőripari vállalatánál, a Pannónia Bőrgyár Rt-nél.

József gyermekkorának legnagyobb élménye, élete egyetlen „külföldi” utazása, az anyai nagyszülőknél tett látogatás. Az 1925. július 24-től augusztus 15-ig tartó nagybórci (akkor Csehszlovákia, ma Szlovákia – Bobrovec Liptovsky Mikulás – Liptószentmiklós – körzetben) nyaralás emlékeit számos rajzának, fotójának témaválasztása idézi.

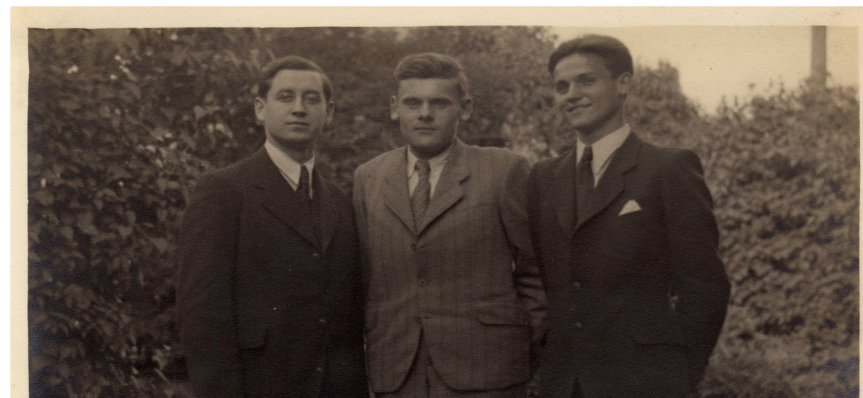
A nagy nyári élmény után az 1926. esztendő is izgalmas évnak ígérkezett. Egy otthonában nevelkedő kisgyerekek esetében fontos lépés az iskola

megkezdése. Nem volt aggodalmaktól mentes ez a Gürtler családban sem. Alighogy megszületett a legkisebb csemete, további gondok jelentkeztek. Józsika diftériát kapott. A torokgyík elleni harcát sikeresen megvívta. Ez a győztes csata az iskolakezdésben is megerősítette. Alapfokú tanulmányait a Rákosszentmihályi Állami Elemi Népiskolában rendes tanulóként kezdte,

és a negyedik év végén, 1930-ban minden tárgyból kitűnő – kivéve a számtan és mértan jeles - eredményt ért el. Az elemi elvégzése után gimnáziumba szeretett volna menni, de ez nem sikerült neki. A helyi polgáriban, a Rákosszentmihályi Állami S. Római Katolikus Polgári Fiúiskolában tanult tovább, és ért el csaknem minden tárgyból jeles eredményt (ekkor már 4 fokozatú osztályzás volt, és a jeles számított a legjobb érdemjegynek). A negyedik polgáriban szerzett testgyakorlásból kapott „jó” osztályzat már előrevetítette, hogy a kamasz

fiúnak gondjai lesznek fizikai képessége nyilvános fejlesztésében – kevésbé megértő társai „púpos”-nak csúfolták. Középiskolai éveit is beárnyékolta fogyatékosága – testgyakorlásból felmentették, és emiatt számos közös programból kimaradt. Az 1934/35. tanévtől az 1937/38. tanév végéig volt a Felső Kereskedelmi Iskolai Tanárképző Intézet Gyakorló Felső Kereskedelmi Iskolája, Budapest (ma Petrik Lajos Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatika Szakközépiskola Budapest, XIV.) tanulója, és 1938-ban érettségi vizsgát tett. Nyolc tantárgyból kellett az „érettségi vizsgálaton” megfelelnie: magyar fogalmazás és irodalom, történelem, közgazdaságtan és jogi ismeretek, földrajz és áruismeret, kereskedelmi számtan, gyakorló iroda (könyvitel-levezés), német nyelv és kereskedelmi levelezés, valamint francia kereskedelmi levelezés – valamennyi tárgyból megfelelt.

Első, egyetlen munkahelye a Pannónia Bárányszőr-nemesítő és Kereskedelmi Rt. újpesti gyára – édesapja vitte ide, hiszen Gürtler Miklós a tulajdonosok megbecsült munkatársa, mondhatni barátja volt. Az elfoglaltságot, a tanulási lehetőséget nagyon szerette, bár a közvetlen munkahelyén időnként zavarta, hogy felkészültsége ellenére „tanonc”-nak tartják.

Komolyan vette munkáját, de emellett számos más dolog is érdekelt. Művészetkedvelő volt, szépen festett, és a szabadkézi rajzolásban is jeleskedett. Szenvedélyesen és sokat fotózott, munkáit maga hívta elő saját fotólaborjában, mely teljesen fel volt szerelve a kornak megfelelő technikai eszközökkel. Mindezek mellett még selyemhernyót is tenyésztett.

A testi fogyatékosága ellenére élete egyik meghatározó eleme mégis a sport test-erősítő, alakjavító művelése lett. Intenzíven tornázott és kerékpározott, a környezetében élőket is mozgásra készítette.

Fogyatékosága miatt nem sorozták be, nem volt katona, nem vett részt a levele kiképzéseken sem. Utolsó fényképein két legjobb barátjával szerepel, a legutolsón már csak ő civil.

1944 őszén önkéntesként bevonult. Búcsúzásakor megígérte édesanyjának, hogy visszajön, és a háború után önálló szőrmés céget alapít apjával együtt, és olyan gazdaggá teszi őt és a családot, hogy soha többé nem kell dolgoznia az ő „mamá”-jának. Hadifogságba esett - az egyik hazatérő fogolytárs elmesélése szerint - vérhast kapott a táborban, amibe belehalt. Mindössze huszonöt évet élt.

A szerző munkahelyéről

Gürtler József első, egyetlen munkahelye a Pannónia Báránybőr-nemesítő és Kereskedelmi Rt. újpesti gyára volt. A részvénytársaság története 1860-as évek elejéig nyúlik vissza: Diamant Samu szűcs volt, a Felvidékről származott, állítólag gyalog jött Puchórol Pestre, és a belváros egyik jól menő szűcsüzletében inasnak állt, majd 1866-ban magáncéget alapított. Megnősült, nyolc gyerekük született, és mind az öt fiú kitanulta apja mesterségét. Leó, Károly és Béla, a Diamantról már Dánra (a Bibliában Jákob ötödik fia Dán volt, Ráhel szolgálólányától, Bilhától született) magyarosított vezetéknevvel szereztek hírnevet maguknak a szőrmeiparban. Diamant Samu Deák Ferenc utcai szőrme kis- és nagykereskedéséből nőtt ki előbb a Diamant Samu és Fiai Rt, majd 1921-ben, az apa halála után a Pannónia Bőrgyár Rt. az Angol–Magyar Bank és az Első Pesti Spódium és Enyvgyár érdekeltségeként. „A gyár bárány-, juh-, vad- és nemes prémőrök kikészítésével, festésével és nemesítésével foglalkozott. Nemzetközi viszonylatban is jelentős pozíciókat szerzett, elsősorban Panofix márkatermékével vezető szerepet biztosított magának a világpiacon.”¹ A „Panofix” már Újpesten a Váci úton a Zsilip utcánál

1 Az államosítás előtt működött textil-, szőrme- és bőripari vállalatok repertóriuma. A Magyar Országos Levéltár segédletei 14. Összeállította: Sipos Antalné. Budapest,

született. 1929-ben Pannónia Báránybőr-nemesítő és Kereskedelmi Rt. néven folytatták a családi vállalkozást Dán Károly és Dán Béla együttes vezetésével. Üzleti kapcsolataik a jelentős belföldi érdekeltségek mellett mind a nyersanyag importálására, mind a késztermékek exportjára kiterjedtek.

Bőrt vásároltak Ausztriából, Bulgáriából, Finnországból, Görögországból, Németországból, Olaszországból, Portugáliából, Spanyolországból és Törökországból, továbbá Argentínából (Buenos Aires) és a Dél-Afrikai Cape Town-ból, valamint 1936–1937-ben Új-Zélandból a timarui Roland, D. et Co. Ltd.-től.

Exportjuk is igen jelentős volt: Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, Dánia, Finnország, Jugoszlávia, Németország, Norvégia, Svájc, Svédország és Törökország kap termékeikből, és 1940-ben az Egyesült Államok piacára is sikerül betörniük.

Anyagi helyzetüket jól illusztrálja, hogy az 1937-ben mindössze 55 luxusautó között a BC514-es rendszámú Cadillac személygépkocsi (gumiabroncs méret 32x6.75) tulajdonosa a Pannónia Báránybőr-nemesítő Rt. (Lakcím: Budapest, Deák F u 13.)² A Pannónia és az egész szőrmeipar korabeli sikerét az előbb már idézett oklevéltári repertórium szerkesztője így indokolja:

„Az első világháború előtt Lipcse volt a legnagyobb szőrmeipar. Közvetlenül vagy Londonon át vásárolta fel a nyersbőröket, és adta el a szőrmét. Az egész orosz szőrmeipar 80%-a Lipszén keresztül bonyolódott le. Az Egyesült Államok szükségletének jelentős részét is Lipcse elégítette ki. Kedvező fekvésénél és nagy tradíciójánál fogva versenytárs nélküli kikészítőipart fejlesztett ki. 1914-ben 300 szűcsárugyár működött Németországban. Az 1900-as években a német szőrmeipar számára Magyarország még csak nyersanyagtermelőnek és készáru felvevőnek számított. Kikészítés szempontjából nem volt jelentősége, mivel a báránybőröket jórészt külföldön adta el, a nemes prémeiket pedig nem közvetlen forrásból szerezte be, hanem a bécsi vagy lipcsei közvetítő kereskedelem útján. Szűcsáru kikészítésével

2005. 151.o.

2 <http://www.cadillaclasalle.hu/content/az-1937-es-magyarorsz%C3%A1gi-cadilla-clasalle-popul%C3%A1ci%C3%B3>

gyárszerűen tizennégy üzem foglalkozott, kilenc a fővárosban, családi vállalkozásként. A kikészítés sem jelentett ekkor még gépi megmunkálást, inkább csak kézi erővel végzett konfekcionálást. A termelés 89%-át a hazai piac vette fel, 10%-át Ausztria, 1,3% ment exportra, miközben a hazai szükséglet nagyobb részét importból elégítette ki. A szőrmeipar akkor lett komoly, közgazdasági szempontból fontos iparág a báránybőrből készült szőrme előállításával, amikor az első világháború után a nemes szőrme a legyőzött államokban megfizethetlenné vált, s ez ráterelte a figyelmet a juh- és báránybőrre, amely szőrme előállítására kiválóan alkalmas. Az autonóm vámtarifa életbelépése is kedvezően hatott. Magyarországon fejlődött ki elsőként a báránybőr-nemesítő ipar, és termékei iránt a nyugat-európai, 1929–1930 körül a tengerentúli országok is érdeklődtek. A Panofix megjelenése világhírűvé tette a magyar szőrmekészítményeket. Az 1930-as években a német szőrmeipar hanyatlott. Az Egyesült Államokba való kivitel minimálisra csökkent. Anglia magas védővámokat állított fel, és több más ország is magas vámokkal vagy luxusadóval védekezett a német import ellen. A válság így a magyar szőrmeipar számára konjunktúrát eredményezett. A termelés mennyisége nőtt – bár értéke csökkent a világpiacon nyersbőrárak csökkenése miatt – az export megsokszorozódott. Kedvezett a magyar szőrmének a nemes szőrme és a nemesített báránybőr közötti nagy árkülönbség kiegyenlítődése is. A nemesítési eljárások tökéletesedésével az ilyen áruk értéke megközelítette a nemes prémekét. A magyar szőrme, főleg a Panofix termékek eljutottak a világ minden részébe. A báránybőr-nemesítő ipar által termelt és forgalomba hozott áruk értéke 1933-ban 15-16 000 000 pengőt tett ki, amely 70-80%-ban nemes devizájú országokba került.”³

A báránybőr és egyéb bőrnemesítési eljárások terén elért impozáns eredmények nem leplezhetik azonban a belső zavarokat: Dán Béla 1935-36-ban kiválik a cég vezetéséből, magánzó lesz. A vezérigazgató egyedül vállal minden felelősséget, munkahelyi és személyes problémái összesűrűsödnek, és bár az év elején még megjelentetik a 252.487 sz. szabadalom módosítását tartalmazó kiadványt: AMENDED PATENT APPLICATION NUMBER 252,487 FOR AN IMPROVED PROCESS OF TREATING PELTS OR FURS

3 Az államosítás előtt ... 11.o.

(UJPEST, HUNGARY). by 'Pannonia' Baranybornemesito es Kereskedelmi Részvénytársaság ezelőtt Diamant Samu es Fiai. (Hardcover - Jan 1, 1939) kiadványt⁴, Dán Károly amerikai utazása sikertelen, üzleti tárgyalásai és D. Klára nevű lányával (aki ekkor már Neumann János felesége) való találkozását követően többé nem érkezik vissza – hirtelen halálát nehéz magyarázni. 1939-től özvegy Dán Károlyné lesz a vezérigazgató, aki a részvények 50%-a felett rendelkezik, a másik 50 % a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank érdekeltségi körébe tartozó Magyar Konfekcióművek Rt.-é lesz. „A háború alatt Dán Károlyné és a család több tagja emigrált, magánvagyonukat kivették a gyárból, így a termelés csökkent kapacitással indulhatott újra.

1948-ban megalakult a Pannónia Szőrmeárugyár Nemzeti Vállalat, majd állami vállalat, Pannónia Szőrmekikészítő és Szőrmekonfekcionáló Vállalat néven. Ebbe a vállalatba olvasztották bele a Szűcs- és Szőrmeárugyár Rt.-t. 1990-ben kivált a vállalatból az olasz érdekeltségű, vegyes tulajdonú Pannónia-Újpest Szőrmeipari Rt., amely 1994-ben kft-vé alakult át, 1998-tól ez is felszámolás alatt áll. A volt állami vállalat felszámolása 1990–1993-ig tartott.”⁵

A háború pusztításainak nyomait nehéz volt felszámolni. A régi munkatársak, így Gürtler Miklós – nap-nap után átérezve József fia hiányát - tevékenyen részt vettek az újjáépítésben. Más világ lett. A Pannónia Szőrmekikészítő és Szőrmekonfekcionáló Vállalat többnyire átvette a korábbi dolgozókat, köztük szerzőnk édesapját is, akinek még tíz évet, 71 éves koráig kellett „szortírozó” beosztásban dolgoznia, hogy szerény nyugdíjat kaphasson. A háború előtt magas jövedelme miatt nem volt betegbiztosítása – 1945-46-ban minden megtakarított pénzük, banki értékpapírjuk devalválódott. De ez már egy másik történet...

Mint láttuk, Gürtler József, akárcsak édesapja az ország egyik legjelentősebb bőr- és szőrmekikészítő gyáranak alkalmazottja volt. A hazai és az importált nyersanyag beszerzését központilag oldották meg.

4 <http://www.amazon.com/s?ie=UTF8&rh=n%3A283155%2Ck%3Afur%20pelts&page=1Bes%2BKereskedelmi%2BReszvenytarsasag%2BEzelott%2BDiamant%2BSamu%2Bes%2BFiai.%2B%28Hardcover%2B-%2BJan%2B1,%2B1939%29%26hl%3Dhu%26client%3Dfirefox-a%26hs%3D70b%26rls%3Dorg.mozilla:hu:official%26prmd%3Dimvns0>

5 Az államosítás előtt ... 151.o.

A kis magánvállalkozásoknak sokkal problémásabb, izgalmasabb feladat volt az, hogy minél több különféle bőrhez hozzájussanak.

Elsőszámú beszerzőhely a korban a lipcsei szőrmevásár, ami mind a mai napig működik és látogatott Németországban. Egy évben egyszer innen szerezték be az éves alapanyagot vagy ide vitték ki a kész, kicserzett árukat a mesteremberek. A szőrmés, fixált szőrárut (kezdetben főleg juhszörből), csomókba kötve szállították, majd a bálabőr beszerzésével kezdődött a szűcsök feladata.

Oroszország is fontos a nyersanyagbeszerzésben, és a kész termékek árusításában. Innen származik a medve-, foka-bőr/szőr, majd az erdőkre átszállingózó szürke farkas állomány. Több állatfaj, tenyésztés vagy betelepítés során került be az országba. Így került be a pézsmapocok, a nyestkutya, melynek őse eredetileg Szibériából származik és prémje miatt nagyon kedvelt. A mosómedve is eredendően amerikai állat, Európába Nyugat-Németországból terjedt szét, és Magyarországon is megjelent a 20. század végén. Ily módon került hazánkba a sakál kutya fajta is, a Balkán területéről.

Ezek mellett a magyar települések környékén élő kisebb állatokat, mint például a nyest, nyuszt, hermelin, sokszor a mesterek maguk fogdosták össze és készítették ki saját kézzel. Az 1960-as években több ezret (ami a korban hatalmas fizetés volt) kerestek cigányok hörcsögök és vakondok befogásával és irtásával, úgy, hogy a bőrüket szűcsüknek adták el kikészítésre. A vakond szőrt és bőrt előszeretettel használták kabátbélésnek, míg a hörcsög nagy exportcikknek számított, Frankfurtba szállították. Kezdetben csak tavasszal vadászták őket, majd a nagy igény miatt télen is, viszont ekkor a szőrük sötétebb és rövidebb, így értékük csökken.

A nyersbőrárú beszerzése több ágon történhetett. Helyből a lakóhely környékéről, hentesek, mészárosok, pásztorok, gazdák, vadászok hordták össze. Utazó kereskedőktől, akik a nyersbőrt nagy területet bejárva szedték össze a tartósított (sózott, szárított) különféle nyersbőröket.

Kialakultak ezen kívül olyan városi kereskedések, ahol ez a prém és bőrkereskedelem lett az egyik fő bevételi forrás. Ezekre a piacokra messziről eljöttek a mesterek, vagy megbízottaik bevásárolni. Ilyen alkalmakkor, újult

a szakmai tudás, új kapcsolatok alakultak, ismeretségek és alkalmanként atyafiságok adódtak.

Míg a magyar szűcs és a német szűcs is főleg a juhbőr feldolgozására szakosodott, a német szűcsök foglalkoznak a nemes szőrmék és nyersbőr kikészítésével, festésével. A német szakmának köszönhetően a magyar mesterek is főleg a német festékeket és vegyszereket használták, azok neveit vették át. Ilyen például a német vegyipari cég Ursol termékei (Ursol NZ, Ursol A, Ursol B stb.) Később ezek mintájára alakult Magyarországon a Pannofix cég⁶, melynek egyik fő terméke az embrofix, de minden Pfix elnevezés erre a szerre utal a receptek nevében.

A vegyészeten külön bőrvegyészeti kar alakult ki. Mivel a gyógyszerész iparban sok, nem használt sav maradt melléktermékként, a bőripar vált ezen anyagok felvevőpiacává. Amit nem tudtak felhasználni a gyógyszerkészítésben, azt elszállították a bőrgyárakba.

Míg az 1950-es években haldoklott a nemes szőrme ipar a második világháború utáni pénztelenségben, a '60-as, '70-es években a divat újra életre hívta és luxuscikké avanszálta a szőrmét. Ekkor jelentek meg a legextrémebb állatokból a prémek, bundák, szőrmék.

A rendszerváltás előtt minden receptet, saját kikészítést hatalmas kincsként őriztek a családok, generációról, generációra öröklődtek a fogások, amit nagy gonddal titkoltak. Majd elkezdődött Magyarországon is az iparosítás, így a saját, egyedi receptek sokat vesztek egyedülállóságukból. Megjelentek a műszőrmék, betiltották a ritkuló állatok vadászatát, és behozatalát, nem volt szükség házi előállításra az iparos tömeggyártás mellett. Minden kikészítő munkához hatalmas terek kellek, nagy udvar, szárító

6 Világhírű gyár volt a Pannónia, számos szabadalmuk közül kiemelkedik a Pannofix, oly annyira, hogy a mai kor emberéhez is van üzenete, a Magyar Szőrmeipari Szövetség honlapján ez olvasható: „What is PANNOFIX? PANNOFIX is actually a secret process of PANNONIA factory, to enhance the fur side of lambskin and fur skin hides to look like beaver skin, otherwise known as PANNOFIX beaver lamb (Biberlamm, mouton doré), which quickly became a very famous product. Unfortunately PANNONIA factory fall victim to the change of regime in Hungary in the nineties. Since than, PANNOFIX is being produced only in some small workshops. ...” http://www.hfta.hu/about_us.html

helyiségek, nagy terek a 500-1000l-es hordóknak, vasalónak, szárítónak, és kevesen engedhették meg maguknak, hogy egy lakóháznyi műhelyt felállítsanak mert kis mennyiségben nem érte meg ennyit befektetni.

„A szőrmekikészítő gyárak juh- és báránybőr mellett nemes és kevésbé értékes ún. vadbőröket is feldolgoztak (kék- és ezüstróka, nerc, mókus, pézsmá, hörcsög, nyúl). Nyersanyagaikat főleg a Balkánról és Indiából szerezték be, de szorgalmazták a hazai apróvadtenyésztést is.

A magyar bőrgyárosok negyven országból importálták nyersanyagaikat: sózott és száraz nyersbőröket, borjú- és bivalybőröket. A széleskörű nyersanyag behozatal lebonyolítására importszervezetet létesítettek, amely londoni, New York-i és rotterdami ügynökségek közvetítésével szerezte be a bőröket. A háborúban ez a szervezet összeroppant.

A textil-, szőrme- és bőriparnak szinte minden ága nyersanyagimportra szorult. Ehhez járult még a feldolgozásban használt vegyszerek, festékek, gépek és berendezések importja. A második világháború idején az iparágak magának kellett gondoskodnia a külföldi vásárlásokhoz szükséges deviza megszerzéséről. Miközben a belföldi szükségletet sem tudta teljes mértékben ellátni, mindenáron exportra törekedett, mivel a nélkül a saját, de az egész ország külkereskedelmének egyensúlya felbomlott volna.”

Tamássy Györgyi, Papp László

Gürtler József
Bőrfestési-kikészítési receptkönyve

I. Amerikai oposzum, kénsavas kenőcsáva

Száraz bőrt 1 1/2 óráig nedves ban hordózzunk, 10'ig rázatunk és 3 Bé sós-vízzel lekenjük, kis csomókba (kb. 20 db) összerakva reggelig pihen. Ha a bőr nincs eléggé felázva a husoláshoz, 1h-t nedves ban hordózzuk, 10'ig rázatjuk és kézikaszán husoljuk egész testén a bőrt. Utána 5 Bé sós vízzel lekenve 5-6h-t pihen, fugázni, lekenni:

12 Bé só

2" kénsav

3x kenjük 24h-ás időközönként. Első 24h-as pihenés után falcológéppel fejét faragjuk és kézikaszán áttörjük a bőröket hosszára. A második kenést is az egész test kapja, 3. kenésnél csak a fejét kenjük, testet nem. A harmadik 24h-ás pihenés után fugázni, kézikaszán hosszára húzni és zsírozni:

Vadzsír:

I. 500 cm³ víz

500" tojássárga

375" lacticin

275" sulf.halolaj

} hidegen összeönteni

II. 300 cm³ degreas

300" víz

7,5" NH₃

} összefőzni, hidegen az elsőhöz

Lekenés után 4-5h-t pihen, lassan szárítani, újra pihen 4-5h-t majd lekeni 2 g Gepa S/l, éjjelen át pihen. Másnap 1h-t hordózni nyirkos ban 30' et gázzal, 30'-et anélkül, 10'-ig rázatni, kézikaszán stószolni, szórt, bőrt megszikkasztani. Szőrét átfésülni és hordózni 2 1/2h-t 4 l benzinnel 75 kg száraz rál (egy hordóba kb. 400 db), rázatni, ha a bőr nem elég száraz, akkor vagy levegőn, vagy gőzzáróban szikkasztani, gyengén csiszolni, 30' -et rázóban töretni, szórt-bőrt lekefélni, szórt fésülni.

II. Amerika oposzum, kénsavas kenőcsáva

Áztatás kádban 2 Bé-s sósvízben éjjelen át, másnap reggel kézzel húsolni, ha a bőr nagyon avas és zsíros, vagy nem ázott fel eléggé, úgy 30 °C mellett lekenjük:

40 cm³ tejsav 40%
5 Bé s } 1 l

20 cm³ flor 1:10

vagy:

10 Bé só
1 cm³ CH₂O } 1 l

Ha egy kenésre nem puhul meg, úgy még egyet kap, utána 12ht fekszik. Ha 2x kenjük, első kenés után 1-2 h-t pihen. Második kenés után utánhúsoljuk, a még rajta levő zsírtól és hústól megszabadítjuk.

Csáva kenés:

12 Bé só
2" kensav

hidegen 3x lekenjük, első kenés után bőrt-bőrre rakva fekszik 12 h-t, még egyszer utánahúsoljuk és a nyakát falcologépen faragjuk. Második és harmadik kenés után 24-24h-t fekszik. Ha a bőr festésre megy, a savat neutralizáljuk. 10 Bé-s sósvízben a bőrt átmoszuk, kádba rakva 30'-et pihentetjük, utána gyengén fugázzuk, kézikaszán hosszára húzni, zsírozni:

100 cm³ lacticin
100" tojássárga } Jól összekeverve használni.

100" víz
0,5 cm³ NH₃

Zsírozás után 4-5h-t pihen, lassan szárítani, szárítás után újra pihen 4-5 h-t, majd lekenjük 2 g Gepa S/l, vagy enélkül mindjárt nedves ba hordózzuk. 30'-et gázzal 30'-et enélkül, rázatni, kézikaszán stószolni, bőrt és szőrt

szikasztani, szőrt fésülni, hordózni 2h -t 3 l benzinben és 75 kg száraz ban, rázatni, bőrt csiszolni, rázóban töretni, szőrt kefélni és fésülni.

Megjegyzés:

virgíniai és tasmániai oposzum ugyanúgy lesz kezelve, csak egy külön csáva kenést kap a gerincen (széleit nem kell, mert vékonyak).

Ausztrál oposzum, kénsavas kenőcsáva

Lásd R betű, idem vörösróka, kénsavas kenőcsáva.

Antilop timsós úszócsáva

Áztatás hidegen, 1db bőrre 5 l víz, 2 Bé-s sósvízben éjjelen át. Másnap kézikaszán húsolni és utána lekenni:

5 Bé só
40 cm³ tejsav 40%
2" flor. conc.

hidegen lekenve pihen 2h-t. 2x kenni. Első kenés után kézikaszán utánhúsolni, újra lekenve fekszik egy éjjelen át, csávába rakni:

Csáva:

125 g só
4, 16" borkősav
16,60" timsó } 1l, 35C°, hordóban forog 2h-t, benne pihen 24h-t.
50,-" 8-as liszt

37,50" tejsav 40%

Ezután hozzáadunk a csávához: 5 cm³ hangyasavat/l és még 2h-t forog, kiakasztva csurog 12h-t, szétválogatva vékony és vastag bőrűeket.

Vékony bőr zsírozása:

100 cm³ víz
100” lactin } Lassan szárítani, utána 4-5h -t pihen.
100” tojássárga

A vastag bőrt zsírozás előtt hordózni 15'-ig száraz ban, 10'-ig rázatni, tímárgépen faragni, utánkészíteni. Ha a bőr erősen nyers, ismét az előbbi csávat kapja, (1 kg bőrre 3,5l-t), berakáskor 2h -t forog, benne pihen 24h-t. Ha a bőr ellenben már gyengén kikészült, új csávat kap:

50 g só
25” timsó } 1l
6, 25” borkősav
10,-” tojássárga

Berakáskor hidegen 2h- t forog, benne pihen 24h - t. Kiszedni és zsírozni ugyanazzal a zsírral, mint a vékony bőrűeket. Lassan szárítani, 4-5h - t pihen, vékonnyal együtt lekenni 2g Gepa S/l, éjjelen át pihen, másnap nyirkos ban hordózni 25'-ig gázzal, 35'-ig anélkül, 10'-ig rázatni, tímárgépen utánfaragni, kézzel hosszára húzni, szikkasztani és hordózni 75 kg tiszta ban 3h-t (300-400 db egy hordóban). Rázóban szikkasztani, csiszolni, vasalni, 30'-et töretni.

Gyűrűsfarkú oposszum kénsavas kenőcsáva

Lásd R betű, idem vörösróka.

Pfix toscanes átfestés alaszkára

Decke kefével:

23 g Ursol D
2,-” SB
40 cm³ H₂O₂ } 1 l
2 cm³ NH₃

Pfix alaszka

Előfestés idem Grönland.

Bőrkenés:

15 g Sepa S
30 cm³ CH₂O } 1l, éjjelen át fekszik, leszártva
20 cm³ flor
2x zöldelve nyitva szárad, 1x sárgázva (anyagot lásd Seal).

Tőtűng:

10g szóda
1 g Gardinol } 30 °C, 2h, fuga, 1l, 2x mosva

Pác:

3,0 g K₂Cz₂O₇
4, 0 g dinatr.
0,6 cm³ H₂SO₄ } 30°C, 1l, éjjelen át, mosva
20 g só

Festék:

1,- g Ursol A } 30°C, 1l, 3h, mosva, fuga, erős zsír, szárítva, 3h leiter
0,7” Pyrocatechin
1,70 cm³ H₂O₂

10m³ flor 1:10 /l, 30°C, 1h, mosva.

II. pác és II. festék idem I., de utána gyenge zsír

Bueno Amethyst (embros)

Tötüing.

10 g szóda
0,2" Fedel OTS } 30°C, 1 l, mosva

Pác:

1,20 g K₂Cz₂O₇
0,3 cm³ HCOOH
5 g só } 30 °C, 1 l, éjjelen át csak fuga
3 óra után hozzá
0,6 g Ferry

Festék:

0,41869 g Ursol NZ
0,01669"gr. BC
0,00972"IV. G } 1l, 32 °C, óra, mosva
0,00698" P base
0,02085 "g III.R
0,47293 cm³ H₂O₂
0,5 cm³ Glumin

Acélszürke

Kezelt világos maülwurf vasalás.

Tötüing:

10 cm³ NH₃
10" NaOH 41 Bé } 25°C, 1l, 2h, fuga
1,50" CH₂O

Semlegesítés:

1,50 cm³ H₂SO₄/l } 30°, 1h, fuga

Pác:

2,50 g K₂Cz₂O₇
1,75 cm³ H₂SO₄ } 30°, 1l, éjjelen át , mosva
10, g só

Zwischenbaad:

12 cm³ NH₃ } 30° 1 l, 1 óra, csurog
10" flor 1:10

I.festék:

0, 11 g Ursol III R
0,11 cm³ H₂O₂ } 32 °C, 1l, 2h, csak fuga
0,11 g szóda
0,20 cm³ flor conc
1 cm³ ecetsav/l , } 18°C, 15', mosva , fuga

II. festék:

0,23 g Ursol NZ
0,20" Pyrocatechin
0,43 cm³ H₂O₂ } 30 °C, 1l, 3 óra, mosva
0,20 cm³ flor conc.
Tovább normálisan, lásd sima bőr kikészítésénél.

Bárány, indiai bőrök timsóscserzése

3 g timsó

5 Bé só

Éjjelen át, utána vizes ban 45'-ig forog, 15-ig, 35°-osvízben (200 l-re kb. 1 kg Geopon) 10-15'-ig mossuk, hideg vizet folytatunk rá, míg a bőr jól lehül, majd csurgatni és berakni 5 Bé-s sósvízbe. Éjjelen át fekszik, reggel csurgatjuk és húsoljuk, majd korpácsávába rakjuk. Utána lecsurgatni, kaszán megtörni, átmosni, újra csurgatni, éjjelen át fekszik.

Lekenni:

I. 200 cm³ Lactin/l

II. 100^{'''}/l

Báránybőr formalinos cserzés hordóban

Bőrt éjjelen át áztatjuk, reggel lehúsolni és normálisan mosni, fugázni és lemérni. Bőrsúlyra számítva 10x vízben, 3% sóval forog 10'-ig, utána hozzáadni: 2% formalint 1 l vízben elkeverve egyszerre. 30'-et forog utána a formalin 1/3-ának megfelelő mennyiségű szódát adunk hozzá, 2 ½ órát forog, éjjelen át benne, reggel kidobni és 10-szeres vízmennyiséggel hidegen berakni:

2% Na bisulfit, 1h-t, utána kissé savanyú kémhatású legyen. Kimosni, fugázni, víz húzni, normál Garéval lekenni és rögtön akasztani. Jobb, ha Garéval éjjelen át fekszik lekenve és csak azután szárítjuk, majd kaszálni.

Bagdadi hasi timsós úszócsáva, sózott vagy preparált bőrűekre, Haspli készítés

Áztatás:

1 db bőrre 2 l víz,

20 g só

}1l

1,25" GArdinol CA

16h-t benne ázik, majd kiakasztani csurgásra, majd kézikaszán húsolni és berakni:

Csáva:

65 g só

71 g timsó

}1l, 35 °C

24h-t benne hagyjuk, majd csurgásra kiakasztjuk, úgy, hogy anyag ne vesszen kárba, 2h csurgás után fugázni, kaszán hosszára megtörni és kénsavas csávéval lekenni:

1l Bé só

3" kénsav

ebből 125 cm³-t és a fenti timsóból 875 cm³-t összekeverve használunk. Kenés után 16h-t pihen. Másnap zsírozni, 300 cm³ lactin/ l, szárítani, 4-5h-pihen. Lekenni 2g Gepa S/l, másnap reggelig fekszik, 1h-t hordózni nyirkosban, gépkaszán stószolni, szikkasztani, rázóban 1h-t törtetni, pucolás, 3h-t hordózni 3 l benzín és 75 kg szárazban, rázatni, berakni:

régi chrom:

60 g cz timsó

60" só

30" NH₄ Cl

}1l

Báránybőr normál kikészítése kádban

5 Bé sósvízbe 38 °C mellett bemártjuk a mosóanyaggal kimosott és lehusolt bőröket, utána átdobjuk egy üres kádba, majd simán rakva behintjük jól erős korpával. Ezt naponta fogatjuk és fajták szerint 8-14 napig benne hagyjuk. Utána a lecsurgatott bőröket mossuk.

150 kg só
5 l kénsav 66Bé 1250 l vízhez. Utána lecsurgatjuk és lekenjük bőrben.

200 cm³ Lenkol
800" víz } Leszárítani és lekenni.
5 Bé sósvízzel éjjelen át fekszik, reggel kaszagépen stószoljuk és pucoljuk, utána 5 Bé sósósvízzel feláztatott bőröket chromozzuk:

60 g cz timsó
60" só 1l 12h-t bakon fekszik, majd zsírozzuk
30" NH₄Cl
100 cm³ Lencol
900" víz } Szárítani, kaszálni.

Báránybőr Blancorolos kikészítése

Csávázott corderitos hasi, magyar és portugál bőrre.

Pickel:

20 °C, 15-ször vízmennyiséggel
2,5 cm³ Glycolsav 70% } 1l, éjjelen át, másnap fugázni.
30,0 g só

Cserzés:

8,0 g Blancorol
4,0 cm³ Glycolsav } 1l, 30°C
40,0 só
1h-t keverve, 24h-t benne, 24h-t bakon csurog, töretni, zsírozni

Zsír:

200 cm³ Lederavirol R
800" vízmennyiséggel
2" flor conc.
Rámán szárítani, zsirtalanítani, szárazon fakéssel, töretni, vasalni, bimzelni.

Blancorolos kikészítés nyersbőrre

I.Pickel:

fugázott súlyra 6x víz, kopasznál 2x, 20°C mellett.
60 g só
1,5 cm³ H₂SO₄ } 1l, éjjelen át, másnap fugázni, töretni

II.Pickel:

20°C mellett
60 g só
2 cm³ Glycolsav 70% } 1l, éjjelen át, másnap fugázni, töretni.

Cserzés:

30°C mellett
8,- g Blancoral A
5,- Chromosal B } 1l
4,- cm³ Glycolsav 70%
4,- g só
Éjjelen át, másnap bakon csurog 24 órát, fugázni, töretni, III.-as zsírozás, hidegen szárítani

Bőrkenés:

50 cm³ CH₂O/l 6h-t fekszik hidegen szárítani.

Száradás:35°C mellett

5 g szóda

1” Gardinol

1l, 1h, mosva, fuga, töretve, szárítva, zsírtalanítva, töretve, csiszolva.

Blancorolos kikészítés csávázott bőrre

Idem nyersbőrre, csak az I. pickel elmarad.(15x vízzel)

Kezelt régi bieber csík (régi chromos)

10cm³ flor 1:10/l szőrben lekenni, azonnal csíkozni

4,60 g Ursolgran BC

3,45” Pyrogallus

5,75” Ursol NZ

1,15” III.R }1l

14,95 cm³ H₂O₂

3,45”NH₃

50,-” Gallol (III. R meleg devat. szeszben oldva)

Sötét bieber csík (régi chromos)

10 cm³ flor 1:10/l szőrben kenve, azonnal csíkozni 5x

6,66 g Ursol NZ

6,66” EWG

13,32 cm³ H₂O₂ }1l

20,-” Gallol

II.-es chromos sötét bieber csík

10 cm³ flor 1:10/liter szőrben kenve, azonnal csíkozva idem sötét, de a festék 1600 cm³-re!

Kezelt világos bieber II. és régi chromra

Decke: régi chrom:

0,04g Ursol III.R

0,04 cm³ H₂O₂ }1l

0,04 szóda

10,- cm³ flor 1:10

10,- Gallol

II.chromra:

0,15 g Ursol III.R

0,15 cm³ H₂O₂ }1l

0,15 g szóda

10 cm³ flor 1:10

10,-” Gallol

Csík:

0,666g Ursol SK

1,333” DMG

1,-” Pbase

0,5”oliv III.G

0,333” II.R

0,166”D }1l

0,266” III.R

6,40 cm³ H₂O₂

1,833” NH₃

0,266g szóda
20,- cm³ Gallol

Pfix blaufucks toscaner

2x csík: 2 atm. lettollazva, nem ki a szélére.

6,0g Ursol II.G
4,0^{'''} NZ
2,0^{'''} Pbase
0,7^{'''}DMG }1200 cm³
12,70 cm³ H₂O₂
0,70 cm³ NH₃

Török és bolgár bőrre

idem, de 1560 cm³-re.

Pfix baummarder toscaner és török

Csík:

2x2 atm. szélre nem kitollazva
0,58g Ursol SB
5,-^{'''} NZ
4,66^{'''} II.G }1l
3,33^{'''} IV.G
13,6 cm³ H₂O₂
0,58^{'''} NH₃

Pfix bieber toscaner

Csík:

2x2 atm. egészen tollazva
6,-g Ursol II.G
4,-^{'''} NZ
2,-^{'''} Pbase }1l
0,70^{'''} DMS
12,7 cm³ H₂O₂
0,70^{'''} NH₃

Bisam: (1x kezelt maulwurf vasalás)

Tőtűng:

12 cm³ NH₃
1g Gardinol }1l, 30°C, 2h, mosva
1cm³ Cykloran

Pác:

2,50g K₂C₂O₇
1,75cm³ H₂SO₄ }1l, 30°, éjjelen át, mosva
10,-g só

Zwischenbaad:

12 cm³ NH₃ }30°C, 2h, 1l, csurog
1^{'''} flor conc.
1cm³ ecetsav/liter }20°C,15', mosva

Festék:

0,38412 g Ursol ERN
0,01746^{'''} DG
0,25608^{''} Pyrocatechin } 1l, 32°C, 3h, mosva
0,65766 cm³ H₂O₂ mosva
0,20^{''} flor conc.

Blende:

0,90 g Ursol Pbase
0,45^{'''} D
0,22^{'''} II.G
0,30^{'''} II.R
1,87 cm³ H₂O₂ } 1500
15, -^{''} Gallol
1,50^{''} flor conc.

Régi bieber: (1x kezelt maulwurf vasalás) (régí chromos)

Tötüing:

12 cm³ NH₃
1g Gardinol CA } 1l, 30°C, 2h, mosva
1cm³ Cykloran

Pác:

5,0g K₂Cz₂O₇
3,50cm³ H₂SO₄ } 1l, 30°C, 2h, mosva
15,-g só

Zwischenbaad:

12cm³NH₃
1^{''} flor conc. } 1l, 30°C, 2h, csurog
1cm³ ecetsav/l, 20°C, 15', mosva

Festék:

0,1520475g Ursol II.R
0,101365^{'''} gz.BC
0,101365^{'''} DG
0,20273^{''} Pyrocatechin } 32°C, 1l, 3h, mosva
0,5575075cm³ H₂O₂
0,20cm³ flor conc.

Csík:

1cm³ flor conc. szőrben lekenni, utána azonnal csíkozni 5x pisztollyal.
Festék lásd: régi bieber csík régi: chromos

Pfix Baumarder

Festésig idem Grönland.

Festék:

0,05g Ursol IV.R
0,09^{'''} PR
0,07^{'''} NZ
0,007^{'''} II.R } 1l, 32°C, 3h, mosva 25g Gepa S/l bőrben kenve
0,18^{'''} P
0,20^{''} Pyrocatechin
0,597 cm³ H₂O₂
0,30^{''} NH₃

Csík: lásd előző oldal.

Pfix Blaufuks

Festésig idem Gröndland.

Festék:

0,2418g Ursol gr. BB
0,093^{'''} PR
0,0395^{'''} III.R
0,186^{''} Pyrocatechin } 32°C, 1l, 3h, mosva, 25g/l Gepa S bőrben kenve
0,5603 cm³ H₂O₂
0,093^{''} NH₃
0,0395g szóda

Csík:

lásd előző oldal.

Pfix Bieber

Festésig idem Grönland.

Festék:

0,25g Ursol DG
0,13^{'''} DMG } 1l, 32°C, 3h, mosva 25g Gepa S/l bőrben kenve
0,08^{'''} P base
0,14g Pyrocatechin
0,6 cm³ H₂O₂
0,13^{''} NH₃

Csík: lásd előző oldal.

Pfix világos Bieberben: (II.chrom)

Tötüng:

12cm³ NH₃
0,33g Fedel OTS } 1l, 30°C, 2h, mosva

Pác:

0,8g K₂Cz₂O₇
0,20^{''} borkósav } 1l, 30°C, éjjelen át, mosva

Festék:

0,7372g Ursol DMG
0,194^{'''} gz BC
0,0319^{'''} D
0,0192^{'''} II.R } Régi chrom
0,023^{'''} III.R
1,0053 cm³ H₂O₂
0,7372^{''} NH₃
0,023g szóda
0,20 conc.

0,6653g
0,1757g
0,0288g
0,01557g
0,01863g } II.chrom
0,90340 cm³
0,6653cm³
0,01863g szóda } 32°C 1l, 3h, mosva
2, cm³ flor 1:10

Decke és csík:

lásd 3 oldallal előbb.

Pfix sötét Bieber: (régi chromos)

Tőtűng:

12cm³NH₃
1g Gardinol }1l, 30°C, 2h, mosva

Pác:

3,0g K₂Cz₂O₇
1,5cm³ HCOOH
5,-g só }1l, 30°C, éjjelen át csak fuga
3h után
2,-g Ferry

Festék:

0,55902g Ursol Pbase
0,30492" NZ
0,32" DG }1l, 32°C, 3h, mosva
0,22" Pyrocatechin
1,38394 cm³ H₂O₂
2,-" NH₃
0,666" Glumin

Csík:

lásd sötét Bieber csík.

Amerikai Bieber:(1x kezelt maulwurf vasalás)

Tőtűng:

10cm³ NH₃
10" NAOH41Bé }1l, 25°C, 2h, fuga, mosás, fuga
1,50" CH₂O

Semlegesítés:

1,50cm³ H₂SO₄/l, 30°C,1h, fuga

Pác:

5g K₂Cz₂O₇
3,50cm³ H₂SO₄ }1l, 30°C, éjjelen át mosva
15,-g só

Zwischenbaad:

12cm³ NH₃
10cm³ flor 1:10 }1l, 30°C, 1h, csurog
1cm³ ecetsav/l, 20°C,15', mosva, fuga

I.festék:

0,135g Ursol III.R
0,135 cm³ H₂O₂ }1l, 32°C, 2h, fuga
0,135g szóda
2,- cm³ flor 1:10

II.festék:

0,15g Ursol oliv III.G
0,20" Pyrocatechin
0,35cm³ H₂O₂ } 1l, 32°C, 3h, mosva
0,15" NH₃
0,20" flor conc.

Borjú kénsavas kenőcsáva

Lásd C betű, idem csikó.

Chromcserzés

Normal puhítás után húsolva.
Pickel hidegen fugázott súly hatszorosa.

Pickel:

80g só
2cm³HCOOH } 1l,36h után hozzá:

3,-g Cz timsó (30'et főzni)
1,5" NH₄Cl
1l,12h-t benne,12-t bakon lóg, utána a meglévő pickelhez hozzá:
3,g cz timsó (30'-et főzni)
1,5"NH₄Cl
1l,12h-t benne,12h-t bakon lóg, utána a meglévő oldathoz hozzá:
4,-g cz timsó (30'et főzni)
2,-"NH₄CL 24h-t benne,24h-t lóg.

Zsírozás:

800cm³ víz 1l, 18h-t fekszik, rámázni, hidegen szárítani, készre csinálni
200" Lederavirol
2" flor conc.

Megjegyzés:

török bőrűeknél szódázni, majd újra készre csinálni.

Colinsky úszó timsós csáva

Lásd V betű, minden vakond úszó timsócsáva.

Chinchilla kénsavas kenőcsáva

Lásd R betű, idem ezüstróka kénsavas kenőcsáva.

Csikó,- borjú,- kenguru,- walabi kénsavas kenőcsáva

Áztatás: éjjelen át tiszta hideg vízben, reggel kiakasztani 1h-t csurog hordózni használt ban, 1h-t rázatni, kézikaszán húsolni, de csak a tábláshúst kell behusolni, utána berakni:

5Bés sósvíz, éjjelen át, ha a szórt ereszti, a sóvizet hozzáadunk:
1cm³ formalint/l, 10'-ig forog, másnap fugázni és kenést kap:

Csáva hidegen:

12Bé só } 3x egész, 1x gerinckenés
2" kénsav

Kenés közben a bőrt szélességre jól kihúzzuk, hogy az anyag mindenütt átjárja, utána éjjelen át fekszik. A kenések 24h-ánként történnek. A második 24h-ás fekvés után a bőrt skáfa-rámán jól hosszára megtörjük, kenés közben pedig szélességre meghúzzuk. A negyedik 24h-ás pihenés után fugázni, skáfán simára húzni és vadzsírral zsírozni. Zsírozás után lassan szárad, utána 4-5h-t pihen, lekenni 1/2 vadzsírral, másnap reggelig pihen, utána 1 1/2-órát valkolni, amíg a bőr nem melegszik, ha átmelegedett nyirkos os hordózást kap 30'et gázzal, 30'et anélkül, rázatni és faragás alá lekenni:

100cm³ vadzsír

5g szóda }1l

reggelig pihen, utána falcológépen faragni,lekenni: fél 1/2 vadzsírral lassan szárítani, pihen 4-5 órát, nyirkos ban hordózni stósz alá 30'-et gázzal, 30'at anélkül, rázatni, kaszagépen stószolni, szikkasztani és berakni:

II.chrom:

37,5g chrom

18,75g cz timsó }1l,24h-t benne, kiakasztva 12h-t pihen

1,87g szóda

Zsírozás:

800cm³víz

200" Lactin

2" flor conc.

30°C utána 2-3h-t pihen, lassan szárítani, hordózni 1h-t nyirkos ban kaszán kitörni fakéssel, hordozni 3h-t, 3l benzin 75kg ral, rázatni.

Csikó kénsavas kenőcsáva

Áztatás hidegen:

2Bé só

5g korpá }1l

éjjelen át benne, reggel csurgatni, 1h-t használt ban hordózni, rázatni és lekenni 1x hidegen:

12 Bé só

2" kénsav

másnap reggelig pihen, kézzel locsolni, visszarakni korpás ázóba, benne marad másnap reggelig, kiakasztani, fugázni, ismét az előbbi kénsavas kenést kapja.

Zsírozás:

1 súlyrész Degras

1 „szulf halolaj

szárítani, kenni, tovább az előbbi csikó rp. szerint. Nagy gépen faragni, leszáritani, 3h-t hordozni 3l benzin 50kg fűrészporrall(1hordóban kb. 50-60db) rázatni és berakni:

Régi chrom:

40 °C

60gsó

60" cz timsó }40°C,

30" NH₄Cl

utána conc. lactinnal zsírozni tovább azonos az előző csikó rp.vel

Csikó készítés, francia módra, úszócsáva

Áztatás: éjjelen át 20°C, haspli kész, 10l, hordó kész. 5l vízzel. 1börre

3gsó

5"korpa

16h-t benne ázik, 3h után haspli 1órát forog, másnap reggel kisedés előtt ismét 1h-t forog, bakra akasztva 1ht csurog, hordózni használt fűrészporrall, rázatni 30'et majd a fenti anyagot ismét frissen elkészítjük és a bőröket újra 16hra berakjuk. Forgási eljárás ugyanaz, mint először utána kiakasztani, csurgatni és berakni.

Csáva:

60g só

5" korpá

20cm³ HCOOH }20°C, 1l

18h-t benne, berakáskor 1h-t forog, 18h után hozzáadni darabosan:

7,5g timsót

2,5" Al Sulfatot }1l

Csíkó-barnára, chromozott:

Töltés: 10g sóda } 1l, 30°C, 2^h, mosva. 15x víz!
1. Gardisol

Pac: 4g K₂Cr₂O₇ } 30°C.
1,50. HCOOH } 1l, éjjelen át, csak fűgárra
20- " só
3^h után horra
4- g Ferr

Festék: 1,885788 g Urzol NZ }
0,09063 " " EG } 1l, 32°C, 3^h, mosni, fűga, bőben gyege
0,14756 " " IV G } porozás.
0,06751 " " Plese
0,05134 " " SD
2,242828 cm³ H₂O₂
0,05134 " NH₃

Csíkó-feketére, chromozott:

Töltés: 10g sóda } 1l, 30°C, 2^h, mosva. 15x víz
1. Gardisol
133 NH₃

Pac: 3,30g K₂Cr₂O₇ }
1,50. HCOOH } 1l, 30°C, éjjelen át, csak fűga
20- " só
3^h után horra
3,30g Ferr

I. festék: 1,50 Plastblau 644 } hidegen!
1,20 NaOH 4130 }
0,50 Protektal } 1l, 2^h,
50- víz (ford) } mosva
3- cm³ H₂O₂

II. festék: 4,50 g ferral A }
0,50 " " DB } 1l, 32°C,
6- cm³ H₂O₂ } 5^h,
0,85 " NH₃ } mosva, fűga, gyege víz

Körbani: 15- g Urzol D }
2,25 " " G } 1l, (kefivel!)
17,25 cm³ H₂O₂

hozzáadás után 1,5 h t forog még 4 1/2h-t benne, este kiakasztani, éjjelen át csurog.

Másnap hordóban hidegen:

9 Bé só

1" kénsav

20h-t benne, berakáshoz másfél órát forog, kiszedés előtt ismét másfél órát, kiakasztva 36h-t csurog.

Zsírozás:

Tisztán sulf. halolajjal, lassan szárítani, 4-5h-t pihen, bőrben lekenni 2g Gega S-el/l nyirkos fűrészpörben hordózni 30'et gázzal, 30'et anélkül, 10'-ig rázatni, tímárgépen faragni, szikkasztani, hordózni 3h-t 3l benzín, 75kg fűrészpörrel (1hordóban 50db bőrt), rázatni, berakni.

II. chrom:

37,5g só

18,75" cz timsó

1,87" szóda

} 1l, 24h-t benne, kiakasztva 12 h-t pihen.

Zsírozás:

800 cm³ víz

200" Ledesavirol R

2" flor conc.

} 2h-t pihen

lassan szárítani, hordózni 1h-t nyirkos fűrészpörben gépkaszán fakéssel kitörni.

2x lekenni:

5Bé sósvízzel } 1h-ás időközben. 1h-ás pihenés után rá mázni,
a tábla simán maradjon, hogy az anyag le ne csurogjon, lassan szárítani és
csiszolni.

Csíkó-barnára, chromozott

Tőtűng:

10 szóda } 1l, 30°C, 2h-t, mosva 15x víz!
1” Gardinol

Pác:

4g K₂Cz₂O₇
1,50” HCOOH
20,-” só } 1l, 30°C, éjjelen át, csak fugázni
3h után hozzá
4,-g Ferry

Festék:

1,885788g Ursol Nz
0,09063””EG
0,14756””IV.G
0,06751””Pbase } 1l, 32°C 3h, mosni, fuga, közben gyenge zsírozás.
0,05134””SB
2,242828cm³ H₂O₂
0,05134cm³ NH₃

Csíkó-feketére chromozott

Tőtűng:

10g szóda
1” Gardinol } 1l,30°C,2h mosva 15x víz
1,33 NH₃

Pác:

3,3g K₂Cz₂O₇
1,50” HCOOH
20,-”só
3h után hozzá
3,3g Ferry } 1l,30°C, éjjelen át csak fuga

I.Festék:

1,50 Phasolblau 644
1,20 NaOH 41Bé
0,50, Protektol } hidegen, 1l, 2h,mosva
50,- víz (forró)
3,- cm³ H₂O₂

II.Festék:

4,50g Ursol A
0,50””DB
6,- cm³ H₂O₂ } 1l, 32°C, 5h, mosva, fuga, gyenge zsír
0,85” NH₃

Chinchilla Toscaner:

Lehúzás: 6% H₂O₂ } hűvös helyen szárítva, utána kefével tiszta vízzel
6cm³ HCl } II lemosni és melegen páratani, gyenge pfixre vasalni:

Decke és csík: 15g Ursol SP } I. decke latin. mellett 1x körép, 1x jobb
3" SLA } jobb, 1x balról kitartva spritzelni,
27-cm³ H₂O₂ } II nem tollazni, lenarítani, 2x csík, tol.
3,- NH₃ } lazva nincs.

Chinchilla török bőrre:

I. Decke: 7,- g Ursol DMG } Összesen: 345g P együtt mérve, kevés
9,50 " P } deust. aen. és forróvízzel olasztva és 700
9,70 " III.R } cm²-re kefével keféreztve, a III.R
10,- cm³ H₂O₂ } 850cm³ körép és 2cm³ deust. mellett és néhol
10,- " NH₃ } 30°C (25cm²) körül olasztva és 170cm²-re
9,70 g szóda } kefével keféreztve. Összesen:

A 150cm³ III.R oldattal először körépreztünk 10cm³ NH₃-t és ezt folytonos keverés mellett körépreztük a 700cm³ III.R+P oldattal és végül a 850cm²-re körépreztük a 10cm³ H₂O₂-t. Az ösmentés körépreztünk körülbelül 10cm²-re, majd 850cm²-re. A fentieket lemoshatjuk kb. 14 l-re egyszerre és jól oldhatjuk 700-150cm² arányban.

Decke: kitartóval 1x jobb, 1x körép, 1x bal spritzelve, kefével keféreztve és 14 darab fűrészpáron bevonni, melkét kitartóval, páratva, utána kefével I. decket kap.

Lehúzás: 6% H₂O₂ } Pfix kefével utána pinstollal spritzelve, et-
5cm³ HCl } II kefével, hűvös helyen páratani, kefével tiszta vízzel lemosni, melegen páratani, 13t bevonni kefével és utána kefével I. decket.

Coboly pfix:

Festésig ideig Grünland.

Festék: 0,27g Ursol Phase } 30°C } Decke: 1x latin, egészen eltollazva
9,33 " " NL } } 10-g Ursol NZ
9,05 " " III.R } } 4 " " DFB
9,20 " Papatetkin } } 9,25 " " P } II
9,85 cm³ H₂O₂ } 25g Sepa S/L } 11,25 cm³ H₂O₂
9,25 " " NH₃ }

Csík: 1x latin, egészen eltollazva ideig decke, de 2 l-re.

Szörkenés:

15-g Ursol D }
2,25" G } II, (kefével!)
17,25cm³ H₂O₂

Chinchilla Toscaner

Lehúzás:

6% H₂O₂ }
6 cm³ HCl } II

hűvös helyen szárítva, utána kefével, tiszta vízzel lemosni és melegen szárítani,gyengén pfixre vasalni.

Decke és csík:

15g Ursol SP }
3" SLA } II
27,- cm³ H₂O₂
3,- NH₃

I.decke 1 atm mellett 1x körép 1x jobbról 1x balról, kitartva spritzelni, nem tollazni, leszárítani, 2xcsík, tollazva nincs.

Chinchilla török bőrre:

I.Decke:
7,-g Ursol DMG }
0,50" P }
0,70" III.R } 850cm³
10,- cm³ H₂O₂
10,-" NH₃
0,70 g szóda

Olvasztás: DMG+P együtt mérve, kevés denat. szesz és forró vízzel olvasztva és 700 cm³ hideg vízzel kiegészítve, A III.R külön 20cm³ denat. szeszben és szódás 30°C os (25cm³) vízzel olvasztva és 150cm³ hideg vízzel kiegészítve.

Összeöntés: a 150 cm³ III.R oldathoz először hozzáöntünk 10 cm³ NH₃ at és ezt folytonos keverés mellett hozzáöntjük a 700 cm³ DMG + P oldathoz és végül a 850 cm³-hez hozzá adjuk a 10 cm³ H₂O₂t. Az összeöntés közvetlenül használat előtt történik, mindig 850cm³-re A festéket lemérhetjük kb. 17 l-re egyszerre és feloldhatjuk 700-150cm³ arányban.

Decke:

Pisztollyal 1x jobb, 1x közép, 1x bal spritzelve, hidegen szárítva és 1 h-t darált fűrészporban benzín nélkül leiterozva, rázatva, vasalás nélkül II. decket kap.

Lehuzás:

6% H₂O₂
5 cm³ HCL }1l

pfix kezelés után pisztollyal spritzelve elkefélni, hűvös helyen szárítani, kefével, tiszta vízzel lemosni, melegen szárítani, 1h-t benzines leiter és utána kapja az I.decket.

Coboly Pfix

Festésig idem Grönland.

Festék:

0,27g Ursol Pbase
0,33”” NZ
0,05”” II.R

0,20”” Pyrocatechin }30°C, 1l, 3h mosva bőrben kenve:
25g Gepa S/l
0,85 cm³ H₂O₂

Decke:

1x atm. egészen eltollazva
10,-g Ursol Nz
1, ”” DB
0,25””P }1l
11,25cm³ H₂O₂
0,25” NH₃

Csík:

1x2atm. egészen eltollazva idem decke, de 2l-re.

Chinchilla (nem pfix)

Előfestés idem Grönland, de 0,005g Hehidonviolet BBN/l-el.

II.Tötüng:

10cm³ NH₃
9” NaoH₄, BÉ }22°C, 1l/2h fuga
2” CH₂O
gyengén mosni, 30’et csurog, fuga.

Semlegesítés: 1,50 cm³ H₂SO₄/l, 30° 1h fuga

Pác: 2 Bé ólomcukor/éjjelent át, mosva.

Zwischenbaad: 0,50g szóda/l, 30°, 2h, mosva

Festék:

5-g Na₂S 1l, savval forog 20'-ig, festék hozzá, 20'-et festődik, mosva, fuga
1,5 cm³ H₂SO₄

Sósvíz: 3Bé só/26°C, 3h csak fuga

Börkenés: 25g Gepa S/l

Lehúzás és decke lásd előző oldalon.

Eulánozás

Áztatás: 35°C vízben 1h forgás, kiakasztva

Eulán:

2,5 g Eulán NKF
2,0 szóda } 1l, 35°C,
2h forgás, 2h-t még benne, kiakasztva, fuga, vízhúzás vaskéssel, szárítva.
A fürdőt felerősítéssel háromszor lehet használni.

II.használat:

1,75 g Eulán
1,-" szóda
0,50 cm³ NH₃
pótlásként hozzá:
III.használat: pótlás idem II.-nál.

Fa és kőnyest kénsavas kenőcsáva

Áztatás:

Éjjelen át tiszta hideg vízben, annyi vízzel, hogy a bőrt jól ellepje. Másnap reggel csurgásra kiakasztani, utána bőrrrel kifelé 1h-t nyirkos fűrészporban hordózni, 10'-ig rázatni, kézikaszán hosszára húsolni. Utána atmossuk szőroldalról zsirtalanítás miatt, bőroldalát, hogy teljesen megpuhuljon. A bőroldal mosása alatt a bőrt kézzel szélességre kihúzogadjuk, utána tiszta hideg vízben egyenként átöblítjük.

Mosóanyag:

0,50 g szóda
2, -"Gardinal } 1l 30°C
0,50 NH₃
ebben egyenként mossuk, utána bőrrrel kifelé 10'-ig fugázzuk.

Csáva kenés:

11Bé só
2" kénsav
2x, vagy 3x lekenni, minden kenés után 24h-t pihen. I. 24h után utánhúsolni kézikaszán, hogy a bőrön lévő hústól megszabaduljon. A III. kenés után erősen fugázni, láncon hosszára megtörni, vagy padon lehúzni, vadzsírral zsírozni, szárítani, kihűteni, bőrben lekenni 5 g Gepa S /l 30 °C mellett, éjjelen át pihen. Reggel nyirkos fűrészporban hordózni, hogy bőrben teljesen megpuhuljon. 30'et gázzal, 1 h-t hidegen, 10'-ig rázatni, lábat, fejet kézikaszán stószolni, testet feszítőollóval szélességre kinyújtani, majd kézzel hosszára húzni. Falcológépen nyakán faragni, végül bőrben, szőrben megszikkasztani, szőrt kifésülni, 3h-t hordózni 3 l benzinnel 75 kg darált száraz fűrészporban (400 db 1 hordóban), majd kiszedni a bőrt és a tömlőt kifordítani és bőrrrel kifelé visszarakni ugyan abba a fűrészporba, melyhez pótlásul még 1 l benzint adunk. 1 h-t forog, meleg rázóban gőz nélkül lerázni és megszikkasztani.

Ha a bőr elég száraz, akkor gépen csiszolni és lekenni okkersárga és rozsliszt tetszés szerinti keverékével, utána hosszára kötelezni, szőrt kefélni, porolni, lekenni 15 cm³ ecetsav/l, lassan szikkasztani, felrázni.

Megjegyzés:

Fanyest 2x, könyest 3x kap csávakenést.

Fa és könyest hangyasavas úszócsáva

Csávakenésig idem előző rp.

Előcsáva: hidegen

5 Bé só 1db bőrre kb. 3l
0,50 cm³ CH₂O }1l, (hordókészítés)
berakáskor 15'-et forog, éjjelen át benne másnap fugázni és berakni:

I.csáva:

6 Bé só
2" timsó }35°C
1" Al szulfat
5 cm³ HCOOH
48h-t benne, első 24h után a bőrt kiakasztani csurgásra (anyagot felfogni)
3-4h-ás csurgatás után gyengén fugázni, hosszára kötelezni és berakni:

II.csáva:

az I. csávát felmelegítjük 35°C-ra, a bőr megint benne 24h-t, ismét csurgatni, 3-4h-t, gyengén fugázni, a nyakat fakológépen faragni, fészítőollóval a bőrt szélességére kifeszíteni és berakni:

III.csáva:

A meglévőt ismét felmelegíteni 35°C-ra és hozzáadni:

10 g só
6" timsó
3" Al szulfat
1 cm³ HCOOH
48h-t benne (minden berakásnál 30' forgás), utána fugázni, hosszára kötelezni, majd zsírozni vadzsírral, lassan szárítani, szárítás után a kihűlt bőrt lekenni 30°C mellett:
10g mazs.szappan
10" Gepa S
5" szóda }1l
kenés után éjjelen át fekszik, másnap, hogy a bőr jól megpuhuljon, nedves fűrészporban stószra hordózzuk 30'-et gázzal, 1h-t anélkül, 10'-ig rázatni tovább előbbi rp. szerint.

Megjegyzés:

fanyest 3. csávában csak 24h-t. A magyar pézsmát pontosan a könyest szerint is készíthetjük.

Fóka úszó kénsavas csáva

Lásd P betű, idem magyar pézsmá.

Farkas és sakál kénsavas kenőcsáva

Áztatás: éjjelen át tiszta hideg vízben, másnap kézikaszán húsolni, utána 35°C mellett átmosni:

10g szóda
2" Gardinal }1l
egyenként mosni, hogy a szőr tisztuljon, és a bőr megpuhuljon, bőrrészt mosás közben szélességre kihúzni, utána hideg vízben átöblíteni és fugázni.

Berakni:

5 Bé só
1 cm³ CH₂O } 1l, éjjelen át másnap fugázni, kenni:

Csávakenés:

12 Bé só
2" H₂SO₄

2x egész testkenést, 2x gerinckenést, 24h-ánként. 24h-ás fekvés után hosszára húsolni, 3-ik 24h-ás fekvés után fugázni és kaszán hosszára húzni. Vadzsírral zsírozni, lassan szárítani, , 4-5h-t pihen, lekenni 2g Gepa S/l, éjjelen át pihen, másnap hordózni nyirkos fűrészporban 20'ig gázzal, 40'ig anélkül, 10'ig rázatni, kézikaszán stószolni, szikkasztani, szórt átfésülni, 2h-t hordózni 3 l benzín 75 kg fűrészporral, 10'-ig rázatni, bőrt szikkasztani, csiszolni, szórt átfésülni, porolni.

Francia puhító

Csávázott bőrt pucolás után szárazon berakni 10x-es vízbe 40°C mellett:

50 g só
25" korpa } 1l

20'ig forog benne, hozzáadni 1,5 cm³ hangyasavat/l, még 20'ig forog, hasplit leállítani, bőrt szőrrel lefelé betakarni, 24h-t pihen, kiakasztani (anyagot felfogni). Csávát 40°C-ra felmelegíteni, bőrt 24h-ra visszarakni, berakáskor 20'-ig forog, közben még 1x forgatni. Másnap zsírozni: 15 g Gepa S/l, lassan szárítani, utána lekenni 2 g Gepa S/l másnap reggelig pihen, utána 1h-t hordózni fűrészpor nélkül, kaszagépen, tompakéssel kitörni, szikkasztani, rázóban töretni.

Félperzsa fekete

Tőtűng:

9 cm³ NaOH 41 Bé
10" NH₃ } 22°C 1l, 2 óra, csak fuga
2" CH₂O

Semlegesítés:

1,50 cm³ H₂SO₄/l, 1h, csak fuga

Pác:

3,0 g K₂ C₂ O₇
1,5 cm³ HCOOH
20,0 g só } 30°C, 1l, éjjelen át csak fuga
3 h után hozzá
3,0 Ferry

I. festék:

1,50 g Phasolblau 644
1,20 cm³ NaOH 41 Bé
0,50" Protektol
50, -" víz
3,-" H₂O₂
hidegen 2h-t mosva, 1l, (lúg bele a vízbe és ráöntve a festékre, elkeverve 10'ig áll.

II.festék:

4,50 g Ursol A
0,50^{'''} DB
6,-cm³ H₂O₂
0,85^{''} NH₃

} 1l, 32°C mosva, fuga, vízhúzás, gyenge zsír

Fóka (barna Seal) (maulwurf vasalás)

Tőtűng:

12cm³ NH₃
1 g Geopon
1cm³ Cykloran

} 30°C, 1l, 2h, mosva

Pác:

2,50 g K₂Cz₂O₇
1,75 cm³ H₂SO₄
10,- g só

} 30°C 1l, éjjelen át, mosva

Zwischenbaad:

12cm³ NH₃
1^{''} flor conc.
1cm³ ecetsav/l, 20°C, 15', mosva

} 30°C, 2h, 1l, csurog

Festék:

0,42263 g Ursol ERN
0,02134^{'''} DG
0,28169^{''} Pyrocatechim
0,72556 cm³ H₂O₂
0,20^{''} flor conc.

} 32°C, 1l, 3h, mosva

Decke:

12,- g Ursol NZ
10,-^{'''} EWG
33,- cm³ H₂O₂
10,- Galol
1,-^{''} flor conc.

} 1l

Hazai és virginiai görény, patchaniky úszó hangyasavas csáva

Hordókészítés.

Száraz bőr mosása: 18-20 °C bőrönként 1l.

5g szóda/l, 45'-ig forog szőrrel kifelé, utána hideg vízben mind szőr, mind bőr oldaláról jól kiöblíteni, jól kifugázni.

Ázó:

3g só
1 cm³ CH₂O 1l, 15'-ig forog, éjjelen át benne, reggel kiszedni, fugázni, hordózni 1 órát használt nyirkos fűrészporban, rázatás, kézi húsolás.

Csáva:

35 °C bőrönként 1500cm³

60g só
20^{''} timsó
10^{''} Al sulfat

} 1l

Berakáskor 5'-ig forog, 48h-t benne, kiakasztani, 4-5h-t csurog, gyengén fugázni, hosszára húsolni, nyakat falcológépen faragni. Csávát újra felmelegíteni 35 °C-ra és hozzáadni: 3cm³ hangyasavat/l, bőrt 48h-ára ismét visszarakni. Berakáskor 5'-et forog, fugázni, kaszapadon hosszára húzni, vadzsírral zsírozni. Lassan szárítani, 4-5h-t pihen, lekenni 2g Gepa S/l, éjjelen át fekszik, másnap 1h-t hordózni, szitált nyirkos fűrészporban, rázatni, kézikaszán stószolni, bőrt levegőn szikkasztani, szőrt fésülni, 2h-t hordózni, 3l benzín 75 kg fűrészporral (1 hordóban kb 500-600 db). Ha a bőr nem elég

száraz, még levegőn szikkasztani, gyengén csiszolni, rázóban 30'et töretni, szórt kefélni, fésülni.

Görény Nerzre

Börkenés:

50cm³ CH₂O
50g só
5"szóda

}1l, rögtön szárítani

Szőrkenés:

100 cm³ H₂O₂
20" NH₃
880" víz
szárítva

}2x, közben éjjelen át fekszik és csak II. kenés után

Tőtüng:

12 cm³ NH₃
1g Gardinol

}1l, 30°C, 2h, mosva, fuga

Pác:

1,0g K₂Cz₂O₇
0,50" borkósav

}1l, 30°C, éjjelen át, mosva, fuga

Festék:

0,264g Ursol DG
0,176" P base
0,0704" II.G
0,044" II.R

0,088" DMG
0,022" EG
0,6644 cm³ H₂O₂
0,088" NH₃
3,-" flor 1:10

}1l, 33°, 3h, mosva, fuga, III:-as zsírozás

Blende:(kefével)

0,40g Resorcin
0,58" Ursol D
0,50" IV.G
0,12" II.G
0,48" P base
0,22" II.R
0,32" gr. BR
2,60cm³ H₂O₂
1,-" flor conc.
10,-" Gallol

}1l, szórt szőrre fektetve fekszik éjjelen át, leszárítani

Decke és csík:

4,50g Ursol II.G
2,40" NZ
1,20" P base
3,20" gr. BR
15,- cm³ H₂O₂

}1l

2x decke pisztollyal 1 atm. után eltoll.

2x csík pisztollyal nem tollazni.

Gida receptek

lásd kecskénéél.

Pfix Grönland toscaner

2x decke 1x csík 2 atm., tollazva a szélére.

Csík és decke idem:

0,58g Ursol SB

5,-^{'''} NZ

4,66^{'''} II.G

}1l

1,-^{'''} IV:G

11,24 cm³ H₂O₂

0,58 NH₃

Bueno dkl.gran (embrofix)

Tőtűng:

10,-g szóda

}30°, 2h, 1l, mosva

0,20^{''} Fedal OTS

Pác:

1,0g K₂Cz₂O₇

0,30 cm³ HCOOH

5,-g só

}30°C, 1l, éjjelen át, csak fuga

3h után

0,50g Ferry

Festék:

0,28518g Ursol gr. BC

0,05917^{'''} DMG

0,01455^{'''} ERN

}32 °C, 1l, 3h, mosva

0,0194^{'''} gr.B

0,0097^{'''} II.R

0,388cm³ H₂O₂

0,05917^{''} NH₃

embrofix scherling idem, de festéknél a:

II.R=0,01067g

H₂O₂=0,38897cm³ / literenként.

Grönland

I.Tőtűng:

0,20g Fedal OTS

0,50^{''} Hydrosulf.

5,-cm³ NH₃

}40°C, 1l, 2h, fuga, 2x mosva

I.festék:

1,0g Leonil S

1,0^{''} Am. Sulf.

1,0^{''} Hydrosulf

3,0 cm³ NH₃

0,007 g Helindonviolett BBN/l

}50°C, 1l

Küpe:

30cm³ forróvíz

0,90g hydrosulf

2,80 cm³ NaOH 41Bé

1,0 g Monopolszap.

}1g festék

A festék olvasztás után 5'-ig áll, utána I. festék oldathoz hozzáönteni, 30'-et festődik, utána 20' alatt fokozatosan lehűteni 20°Cra, még 15'forog, utána: 2cm³ H₂O₂/l, 30C, 1 óra, mosva, szárítva, töretve és norm. p fixálás.

II.Tötüing:

9 cm³ NaOH 41 Bé
10" NH₃ } 22°C, 1l, 11/2h
2" CH₂O

fuga, gyengén mosni, 30'et csurog, fugázni.

Semlegesítés:

1,5 cm³ H₂SO₄/l, 30°C, 1h, fuga.

Pác:

2,50g K₂C₂O₇
1,75cm³ H₂SO₄ } 30°C, 1l, éjjelen át, mosva
10,-g só

Zwischenbaad:

12cm³NH₃
1" flor conc. } 30°C, 1l,1h
csurog 1cm³ ecetsav/l, 20°C, 15', mosva

Festék:

0,10g Ursol PR
0,05" NZ
0,015" ILR
0,18" P } 32°C, 1l, 3 óra, mosva, 25 g Gepa S/l bőrben kenve
0,20" Pyrocatechin
0,545cm³ H₂O₂
0,28" NH₃

2xdecke 1xcsík, 2 atm. egészen eltollazva:

0,58 g Ursol SB
5,-" NZ
4,66" IL.G } 1l
1,-" IV.G
11,24 cm³ H₂O₂
0,58" NH₃

Hermelin úszó timsós csáva

Lásd M betű, idem mókus és menyét.

Hermelin úszó hangyasavas csáva

Lásd M betű, idem mókus és menyét.

Hermelin úszó formalinos csáva

Lásd M betű, idem mókus és menyét.

Hörcsög úszó kénsavas csáva

Áztatás: éjjelen át tiszta hideg vízben, reggel kézikaszán húsolni, kimosni.

Mosás:

0,5g szóda
2,-" Gardinol
0,5 cm³ NH₃
30°C, 1l, 10'ig forog, utána hidegvízzel kiöblíteni, fugázni, berakni

Csáva: hidegen

10Bé só
1" kénsav

Hörsög úszó hangyasavcsáva:

Áztatás: éjjelen át tiszta hidegvízben, másnap kéziküvelés után bőrmosás 25°C mellett:

0,5g sóda } Bőrönként 250cm³ vízben mosni, 5'ig forgatni,
0,5" Gardinol } 11. utána tiszta hidegvízben öblíteni oly módon, hogy
0,10cm³ NH₃ } a mosóanyagból kosárba dobjuk és vizet folytatunk rá kb. 5'ig. Utána gyengén fugázni és berakni:

Csáva: 30°C mellett

60g só

20" timsó

4cm³ HCOOH

Hézikés: dezsóban, berakáskor 10'ig keverni, másnap 2x 5'ig keverni kézzel, 1x reggel, 1x este. 40' után kézzel, gyengén fugázni, kézikés után homárra kúrnai, kézzel zsírozni:

1 pin lacin

1" tejásvarga

1" víz

Vékonyan zsírozni, lassan szárítani, hordózni darált, száraz fűrészporban 1st, 10'ig rázatni, kézikés után stószolni, bevágni, varrni, párában jól kizsírítani és berakni 50kg fűrészpor és 3l benzinnel (1 hordóba 1000 bór, 2st forog, meleg párában gőz nélkül 15'ig rázatni, nőben, bőrben kefélni.

Hűv és vadmacska kénsavas kenőcsáva:

Áztatás: éjjelen át tiszta hidegvízben, másnap kézikés után tisztolni, mosni 25°C mellett:

10g sóda

2" Gardinol

11. bőröket egyenként átmosni náidkét oldalán. Ha 10'ig hőben a bőrt négykézre keltetni, hogy mindegyik megpuhuljon, utána tiszta hidegvízben öblíteni, bőrt csurgatni, fugázni, lekenni:

Csáva/kenőcs:

12.5g só

2" kénsav

Hűv 2x egész, 1x nyak, vadmacska 2x egész, 1x egész kézzel keverni, 24'ig sós vízben, utána fugázni karapadon hosszúra húzni, vadmacskával zsírozni, lassan szárítani, 4-5'ig pihen, lekenni 2g Gepsa 5/6, éjjelen át pihenni, másnap hordózni mielőtt fűrészporban 10'ig párával, 40'ig anélkül, rázatni, kézikés után stószolni, lekenni faleveléshoz:

10g marveilleri nappan

5" Gepsa 5

11. éjjelen át pihenni, másnap falevelni és lekenni 1/2 vadmacskával, lassan szárítani, kézzel kizsírítani, pórt kizsírítani, hordózni 3st 3l benzinnel, 75kg fűrészporban, páratni, bőrt kikészíteni, csiszolni, pórt kefélni és fésülni.

10h-t benne, fugázni, kézikés után hosszúra húzni, vadzsírral zsírozni, lassan szárítani, 4-5h-t pihen, 1h-t hordózni nyirkos szitált fűrészporban, rázatni, kézikés után stószolni, 2h-t hordózni 3l benzinnel 75kg száraz, darált fűrészporral (1 hordóba kb. 2000 db bór), rázatni, ha bőrben nem elég száraz, szabad levegőn, vagy gőzrázóban szikkasztjuk, szőrt és bőrt kefélni.

Nagy testű bőrnél 250 cm³ víz/db

Kistestűnél 200" /db

Hörsög úszó formalinos csáva

(kádkészítés)

Csáváig idem előző rp.

Csáva:

60g só

10" timsó

5" bozak

} 35°C

10cm³ CH₂O

16h-t benne, kiakasztani, fugázni, kézikés után hosszúra húzni, vadzsírral gyengén zsírozni, tovább idem előző rp.

Hörsög úszó hangyasav csáva

Áztatás: éjjelen át tiszta hidegvízben, másnap kéziküvelés után bőrmosás 25°C mellett:

0,5g szóda

0,5" Gardinol

0,10cm³ NH₃

} 1l

Bőrönként 250cm³ vízben mosni, 5'ig forgatni, utána tiszta hideg vízben öblíteni oly módon, hogy a mosóanyagból kosárba dobjuk és vizet folytatunk rá kb. 5'ig. Utána gyengén fugázni és berakni:

Csáva: 30°C mellett

60g só
20" timsó } 1l, 48h-t benne, (bőrönként 250cm³)

4cm³ HCOOH

Készítés dézsában berakáskor 10'-ig keverni, másnap 2x5'-ig keverni kézzel 1x reggel, 1x este. 48 óra után kiszedni, gyengén fugázni, kézikaszán hosszára húzni, kézzel zsírozni:

1 rész Lactin

1" tojássárga

1" víz

Vékonyan zsírozni, lassan szárítani, hordózni, darált, száraz fűrészporban 1h-t, 10'-rázatni, kézikaszán stószolni, bevágni, varrni, rázóban jól kiráztatni és berakni 50 kg fűrészpor és 3 l benzinbe (1 hordóba 1000 bőrt) 2 h-t forog, meleg rázóban gőz nélkül 15'-ig rázatni, szőrben, bőrben kefélni.

Hiúz és vadmacska kénsavas kenőcsáva

Áztatás: éjjelen át tiszta hidegvízben, másnap kézikaszán húsolni, mosni

35°C mellett:

10g szóda } 1l
2" Gardinol

Bőröket egyenként átmosni mindkét oldalon. Mosás közben a bőrt szélességre kihúzni, hogy mindenütt megpuhuljon, utána tiszta hideg vízben öblíteni, bakon csurgatni, fugázni, lekenni:

Csávakenés:

12 Bé só

2" kénsav

Hiúz 2x egész-, 1x nyak-, vadmacska 2x egész-, 1x gerinckenést kap, 24h-ás időközökben. Utána fugázni kaszapadon hosszára húzni, vadzsírral

zsírozni, lassan szárítani, 4-5h-t pihen, lekenni 2g Gepa S/l, éjjelen át pihen, másnap hordózni nyirkos fűrészporban 20'-ig gázzal, 40'-ig anáلكül, rázatni, kézikaszán stószolni, lekenni fakoláshoz:

10g marseillesi szappan } 1l
5" Gepa S

éjjelen át piehn, másnap falcolni és lekenni 1/2 vadzsírral, lassan szárítani, kézzel kihúzogatni, szőrt fésülni, hordózni 3h-t 3l benzin, 75kg fűrészporban, rázatni, bőrt szikkasztani, csiszolni, szőrt kefélni és fésülni.

Hörcsög Nerzre (pyrophosphotos.)

Bőrkenés:

50cm³ CH₂O
50g só } 1l, 2h-t fekszik, meleg rázóban szárítva 1h-t forog.
5" szod

Pác:

50,-g só
25,-" NH₄Cl
5,-cm³CH₃COOH } 36°C, 1l, éjjelen át, csak fuga
25,-g FeSO₄
20,-cm³ CH₂O

Bleiche:

50g só
15" Na Pyroph.
12,5" dinatr.ph. } 43°C, 1l
5,-" trinati
40,-cm³ H₂O₂
9-13h, mosás, fuga, éjjelen át vízben áll, reggel fuga, mosás, fuga

Festék:

0,1705 g Resorcin
0,2365" Ursol D
0,0495"" II.G
0,2035"" P base } 35°C, 20xviz! 1l, 3h, mosva, fuga, szarítva
0,0935"" II.R
0,132"" gr. BR
0,2145"" IV.G
5'után 1,1000cm³ H₂O₂, és 3, 1000 flor 1:10

Blende kefével:

0,55g Resorcin
0,80" Ursol D
0,70"" IV.G
0,17"" II.G } 1l, kiterítve hidegen szárad
0,66"" P base
0,30"" II.R
0,44""gr. BR
3,62 cm³ H₂O₂
10,-" Flor 1:10

I.Decke és csík pisztollyal és tollal:

1,-g Resorcin
2,075" UrsolD
1,25"" IV.G
0,30"" II.G } 1l
1,20"" P base
0,725""gr. BR
6,55 cm³ H₂O₂

II.Decke és csík: idem I., de 2l-re.

Hörcsög Nerzre (vízüveges rp.)

Bőrkenés:

200cm³ Tekapol
8,70" NH₃
742,-" víz } 45°C 1l, bőrben kenve szárítva.
50,-" CH₂O
tisztá hideg vízben old. 5,-g szóda

Szőrkenés2x:

150cm³ H₂O₂
30" NH₃
30" Larocin
790" vízlekenve 1h-t fekszik, szárítva, II. kenés ugyan így, de szárítás nincs.

Tőtűng:

5cm³ NH₃
5g szóda } 1l, 30°C
0,50" Gardinol
1 ½ h forgás, vízráeresztéssel öblíteni, fuga, mosás, fuga

Pác:

50g só
20cm³ CH₂O } 30°C 1l, éjjelen át csak fuga
4" ecetsav
15g FeSO₄

Bleiche:

10g dinatri. ph.
10 cm³ Lazocin
35" H₂O₂
5" vízüveg

}41°C, 1l, 4-5h-t öblítve vízráeresztéssel, fuga

Mosás hidegen: 0,8888g Gardinol/l, 10'-ig forog, fuga, mosás, fuga.

Festék:

0,42, Ursol RHG
0,04 "II.G
0,04 "Pbase
0,135"IV. G
0,33"NZ
0,13"II. R
0,018" gr. BR
30' után 1,113cm³ H₂O₂

}1l, 2 és 1/2h-t mosva, fuga hordozással szárítva

Blende:

0,84 Ursol RHG
0,27"IV. G
0,08"II.G
0,08"Pbase
0,66"NZ
0,26"II. R
0,036" gr. BR
2,226cm³ H₂O₂
1"flor conc.

}1l, kiterítve hidegen leszárítani

Csík I. és II.:

1,68 Ursol RHG
0,54"IV. G
0,16"II.G
0,16"Pbase
1,32"NZ
0,52"II. R
0,072" gr. BR
4,452 H₂O₂
I. és II. csík között kiterítve hidegen szárad. II. decke és csík után 150-es zsírral zsírozva.

}1l

Hörcsög fekete

Bőrkenés:

50cm³ CH₂O
50g só
5" szóda

}1l, meleg rázóban szárítani

Tőtűng:

10g szóda
5cm³ NH₃
1g Gardinol

}1l, 30°C, 2h, mosva, fuga

Pác: 20x víz

3, g K₂Cz₂O₇
1,50cm³ HCOOH
20g só
3h után hozzá
3g Ferryc.

}1l, 30°C, éjjelen át, csak fuga

I.festék:

1,50g Phasolblau 644
1,2cm³ NaOH 41 Bé
0,50" Protektol } hidegen, 1l, 2h mosva, fuga
50, "víz
3" H₂O₂

II.festék:

4,50g Ursol A
0,5"" DB } 33°C, 1l, 6h, 2x mosva, fuga, III.- as zsírozás
6 cm³ H₂O₂
0,85" NH₃

Natur hörcsögtábla Ocelotra

Szórben lekenni: 10cm³ NH₃/l, leszárítani, schablonozni:

Schablon:

10 g Ursol NZ
10"" D
3"" A
0,50"" P } 1l
6, "" DMG
40,- cm³ H₂O₂
6, "" NH₃
15,- g colloresin DKL

A colloresint használat előtt legalább 1 nappal 500 cm³ vízben feloldani és a festékoldattal kiegészíteni 1l-re.

Simaszőrű indiai kecske Al szulfátos úszócsáva

Áztatás:

2 Bé só
5g korpa

1l éjjelen át, hidegen, bőrönként 1 1/2l, közben forog 2x 30-30'-et, másnap húsolni és ismét berakni éjjelen át az elkészített fenti anyagba (1db bőrre kb. 1l víz) újra benne marad éjjelen át, másnap fuga, berakni:

Csáva:

6Bé só
32g AL sulfat } 1l 35°C
8" NH₄Cl

összefőzni még feloldódik, 2 órát forog hordóban, 24 órát benne, utána csurgásra kiakasztani (az anyagot felfogjuk) csávát 35°C-ra felmelegítjük, bőroket visszarakjuk, 1 órát forog, 24 órát benne, fugázni, kaszapadon, hosszára törni, berakni:

60g só
30"cz Timsó
15"Nh₄Cl } 1l, 24 órát benne, éjjelen át csurgatni, másnap berakni:

Régi chrom:

60g só
60"cz timsó } 1l
30"NH₄Cl

24 órát benne, éjjelen át csurog, zsírozni conc. lactrinnaal, szárítani, hordózni 2h-t stószra, rázatni, kaszagépen stószolni, szikkasztani, 2h-t hordózni 2l benzin, 50 kg fűrészporban, rázatni.

Kabátbőr haszlikészítés:

Nyestbőr áztatása: este tiszta hidegvízben

Előtaposás: másnap haszliban mosni 1/2 h-t, az előző napról megmaradt már használt taposóanyagban 40-41°C mellett.

Új áztatás 40-41°C (taposás)

2,4 kg Gardinol } 1/2 h forog, 20-22°C vízben 15'ig
3,- szóda } 2200l öblíteni, nagy gépen húsolni, szortírozni.
2,- l NH₃ } a magasgyapjast fugázni és utána

szalagkésen vizesnyírásra megy. Az alacsonygyapjast nem kell.

Nyírás után alacsonnyal együtt: (avas bőrt hupukán áttörni!)

Előcsáva: 22°C

5 Bé só } kb. 12 h benne, berakáskor 15' forgás, ki-
1 cm³ tejsav 80% } 11, akasztani, fugázni, a szélein elálló
2" flor 1:10 } gyapjút ollóval körülnyírni, berakni:

Csáva: (só és elősavnnyított korpából áll)

Savnnyítás: 600 l 46°C vízhez hozzákeverünk 200 kg hús-
korpát, keverés után letakarjuk (ha nem jó a korpá, akkor kb. 10%
húst adunk hozzá), a bekeveréstől számítva 4^h után feltövegni,
ha este keverjük a korpát, akkor csak másnap reggel és a
következő nap reggelen keverjük, tehát összesen 2x, 2 napig
pihen, a 4. nap használható csávaráshoz.

I. csáva: 42°C

3300 l víz } haszliban 200-220 db juhtőr
220 kg só }
200 " savnyított korpá }

II. csáva: az I.-hez pótlásként adunk:

112 kg só }
200 " savnyított korpá }

III. csávától végig minden berakással hozzáadunk:

60 kg só } kb 1 évig használható
200 " savnyított korpá }

Csávarás 6 napos, naponta forgatni kell. Berakáskor 30'et
forog, a többi napokon reggel és este 15-15'ig, a 3. napon a bőrt
keverjük, 4-5'et csurgatjuk, fugázni, kassagépen utánhúsolni,
csávát felmelegíteni anyag hozzáadás nélkül 42°C-ra. Húrtól, utá-
n bőrt vissarakjuk, a 3. napon jímét kiakasztjuk, 5-6'ás
csurgás után berakjuk savas fürdőbe. Ha az víz nem avas
ig, 4 napos csáva, élependő, a bőrt berakáskor forog 30'et többi
napokon reggel és este 15-15'et, megakasztás nélkül benne 4
napig, forrás nélkül, a 7. nap után kiakasztva, 5-6'et csurgó,
savas fürdőbe megy.

Megjegyzés:

pucolás helyett a festett bőr rámozás után csiszolva.

Jaguár kénsavas kenőcsáva

Lásd 0 betű, idem ocelotte.

Kabátbőr haszlikészítés

Nyestbőr áztatása: este tiszta hideg vízben

Előtaposás:

másnap haszliban mosni 1/2 h-t, az előző napról megmaradt már használt

taposóanyagban 40-41°C mellett.

Új áztatás: 40-41°C (taposás)

2,4 kg Gardinol

3,- szóda

2,- l NH₃

2200l, 1 óráat forog, 20-22°C vízben 15'-ig öblíteni, nagy gépen húsolni,
szortírozni. A magasgyapjast fugázni és utána szalagkésen vizes
nyírásra megy. Az alacsonygyapjast nem kell. Nyírás után alacsonnyal együtt: (avas
bőrt hupukán áttörni!)

Előcsáva:

5 Bé só

1 cm³ tejsav 80%

2" flor 1:10

} 22°C, 11

kb. 12h-t benne, berakáskor 15' forgás, kiakasztani, fugázni, a szélein elálló
gyapjút ollóval körülnyírni, berakni:

Csáva:(só és elősavanyított korpából áll)

Savanyítás:

660 l 46°C vízhez hozzákeverünk 200kg búzakorpát, keverés után letakarni (ha nem jó a korpa, akkor kb. 10% lisztet adunk hozzá), a bekeveréstől számítva 4h után felkeverni, ha este keverjük a korpát, akkor csak másnap reggel és a következő nap reggelén keverjük, tehát összesen 2x, 2 napig pihen, a 4. nap használható csávázáshoz.

I. csáva: 42°C

330 l vízben
220 kg só } 1 haspliban 200-220 db juhbőr
200" savanyított korpa

II. csáva: az I.-hez pótlásként adunk:

112 kg só
200" savanyított korpa

III. csávától végig minden berakásnál hozzáadunk:

60kg só
200" savanyított korpa kb 1 évig használható.

Csávázás 6 napos, naponta forgatni kell. Berakáskor 30'-et forog, a többi napokon reggel és este 15-15'-ig. A 3. napon a bőrt kiszedjük, 4-5h-t csurgatjuk, fugázni, kaszagépen utánhúsolni, csávát felmelegíteni anyag hozzáadás nélkül 42 °C-ra. Husolás után bőrt visszarakjuk, a 3. napon ismét kiakasztjuk, 5-6h-ás csurgás után berakjuk savas fürdőbe. Ha az áru nem avas, úgy 4 napos csáva elegendő, a bőr berakáskor forog 30'-et többi napokon reggel és este 15-15'-et, megszakítás nélkül benne 4 napig, töretés nélkül, a 4. nap után kiakasztva, 5-6h-t csurog, savas fürdőbe megy:

Savas fürdő:20-22°C

2800l vízben
150 kg só
4200 cm³ H₂SO₄
Berakáskor 30'-et forog, 12-16h-t benne, kiakasztás előtt 10' forogás, másnap reggelig csurog, zsírozni.(III.)

Ha a savas berakás szombatra vagy ünnep előtti napra esik, úgy a savasfürdő a következő:

2800 l vízben
150 kg só
2800 cm³ H₂SO₄

III.zsír:

800 cm³ vízben
200" Lederavirol R
2" flor conc.

Szárítani és lekenni: 20g só vagy 2 g Gepa S/l, éjjelen át pihen, fűrészpor nélkül stószra hordózni, szügyelés.

Alapnyírás:

Magyarnál 14 mm magasságra, erdélyi juhnál 18 mm-re. Szárítóban szikkasztani, 1h-t fűrészporban hordózni puccra, kaszagépen pucolás, bevágás, varrás, chromozásra előkészíteni 35°C-nál 5 Bé sósvízben 20'-ig forog haspliban. Kiakasztani, 4-5h-t csurog, régi chrommal chromozni.

Merino rozmár készítésénél 45°C mellett bemosni:

60 g só
60"Cz timsó
30"NH₄Cl

1l, 24h-t benne fekszik 12h után 1x forgatni, 24h után kirakni, 12 h-t csurog, III.zsírral zsírozni, rögtön szárítani, 1h-t nyirkos fűrészporban hordózni, kaszán chrom töretni, lekenni 20-22°C mellett: 50cm³ CH₂O/l-el, 4-6h-t pihen, szárítani, mosni 35-40°C mellett:

5g szóda
1”Gardinol

1l, 1h, hideg vízben 1x öblíteni, fugázni, vízhúzni, szárítani, 1h-t száraz fűrészporban hordózni, kaszán kitörni, gyengén pannofixálni, 35°C mellett haspliban 1h-t forog áztatásra, fugázni, vízhúzni cserzésre. (Ha kecskeszőrű akkor szóda, törés után 15 Bé-s sósvízzel kenést kap, 2h-t pihen, második sósenés és mindjárt lassan szárítani, rázóban 1 órát szárazon töretni, kaszán töretni, rámázni, kefélni, nyírni, bimzelni, cserezni.)

Áztatás: 35°C vízben 30’-et ázik, fugázni.

Cserzés: 20°C mellett 10x víz

6,2 g Mimosa extr.

1,0” Gepa S

1l, 2h-t forog, kakasztani, 36h-t pihen bakon, 1x hidegvízben kimosni, fugázni, kaszán vízhúzni, szárítani lassan. 1h-t tiszta fűrészporban hordózni, kaszán fakéssel kitörni, zsirtalanítani, 1h-t hordózni, fakéssel kitörni, rámázni, kefélni, nyírni, csiszolni, festeni, festés után vízhúzni, rámázni, lassan szárítani, vasalóban kidolgozni, porolni, kefélni, vasalni, nyírni, kb. 2h-t rázóban töretni, utánvasalni, nyírni és szivaccsal átdörzsölni.

Kőnyest kénsavas kenőcsáva

Lásd F betű, idem fanyest.

Kőnyest hangyasavas úszócsáva

Lásd F betű, idem fanyest.

Kenguru kénsavas kenőcsáva

Lásd C betű, idem csikó.

Kutya, muflon, kecske, tibeti juh, szarvas kénsavas kenőcsáva

Szórmosás hidegen: bőr nagysága szerint 5-10l víz. 5g szóda/l 30’-et forog haspliban, tiszta hidegvízben öblítve, fugázva.

Áztatás hidegen:

30g só

1cm³ CH₂O

1l, éjjelen át berakáshoz 15’ forgás, reggel kiakasztani, csurog, kézikaszán húsolni, bőrben lekenni:

Csáva hidegen:

12 Bé só

2” kénsavas

3x kenve, 24h-ánként, szarvas 4 gerinckenést is kap, utána fugázni, kézikaszán jól megtörni, vadzsírral zsírozni, lassan szárítani 4-5h-t pihen, lekenni 2 Gepa S/l éjjelen át pihen, másnap hordózni 1 h-t nyirkos fűrészporban, 10’-ig rázatni, kézikaszán stószolni, szikkasztani, szórt átfésülni. 3h-t hordózni 3 l benzin, 75 kg fűrészporban (1 hordóban 200-400 db bőrt) rázatni. Ha a bőr nem elég száraz, szikkasztani, csiszolni, rázóban töretni, szórt fésülni, porolni.

Kecske macskára (hasigida)

Lila előfestés:

0,10g Fedal OTS

0,50” Hydrosulfit

5,-cm³ NH₃

}40°C, 1l, 1h-t forog, fuga, 2x mossa

I festék:

1-g Leonil
1,-am. szulfat } 50°C, 1l, felolvasztani és hozzáadni a festéket
1,-Hydrosulfit
3,-cm³ NH₃
0,006g Helindonviolett BBN/l

Küpe:

30cm³ forróvíz
0,90g Hydrosulfit } 1g festékhez
2,80cm³ NaOH 41 Bé
1,-g triaetlanolam oleat

A triaetlanolaminoleat a forróvízben feloldva, kevés oldattal a festékből pépet keverünk, egész oldat hozzá, bele a lúg és végül keverés közben beleszórva a Hydrosulfit. 5'-ig áll, utána beleönteni az I. az festéket fürdőbe. 30'-et festődik, fokozatosan 20' alatt 20°C-ra lehűteni, még 15'-ig forog, utána átrakni:

2 cm³ H₂O₂/l 30°C, 1h-t forog, mosni, fugázni, töretni, gyenge zsír + 30 cm³ Ch₂O/l zsírozni, 2h-t fekszik, leszárítani, benzinben leiterozni.

II. Tötüing:

5g szóda
5cm³ NaOH 41 Bé } 30°C, 1l, 2h mosva
2" Ch₂O

Semlegesítés:

30°C, 1,50 cm³ ecetsav/l, 15' mosva

Pác: 20°C, 5 Bé ólomnitrát, vagy ólomcukor éjjelen át, csak fuga. A pácot pótlással végtelenségig lehet használni (felerősíteni 5 Bé sóval.)

Zwischenbaad:

65g só
5,50 cm³ H₂SO₄ } 25°C, 1l
10,-g timsó
30' forgás után hozzá: 5,50g Na nitrát/l, 3h csak fuga.

Festék:

5,33g Na₂S 30%
2,70cm³ H₂SO₄ } 32°C, 1l
savval forog 20'-ig, festékkel 30'-ig, kimosva, fugázva, berakva 3 Bé sósvízbe, 30°C mellett, 1h után fugázni, gyengezsírozás.

Lehúzás:

6% H₂O₂
5cm³ HCL } 1l, pisztollyal spritzelve, tollazva, szárítva,
szárazon leiterozva.

Decke és csík:

10g Ursol NZ
10"" D
4"" A
0,50"" P } 1l, 1x vagy 2y spritzelve pisztollyal, szárítva, leiterozva
6,-"" DMG
40cm³ H₂O₂
6,-"NH₃

Schablon: 1cm/cm schablonnal

10,-g Ursol NZ
10,- "" D

2,-"A }1,5l
0,50"P
6,-"DMG
30,-g colloresin 500cm³ vízben, előző nap feloldva

Kecske és gida feketére

12x vízzel

Tőtűng:

9cm³ NaOH
10" NH₃ }22°C, 1l, 2h fuga
2" CH₂O

Semlegesítés:

30°C, 1,5cm³ H₂SO₄/l, 1h csak fuga.

Pác:

3,-g K₂Cz₂O₇
1,50cm³ HCOOH
20,-g só }30°C, 1l, éjjelen át csak fuga
3h után hozzá
3,-g Ferry

I.festék:

1,50g Phasolblau 644
1,20cm³ NaOH 41 Bé
0,50" Protektol }hidegen, 1l, 2h, mosva
50,-" víz
3,-" H₂O₂

II.festék:

4,50g Ursol A
0,50"P
6,-cm³ H₂O₂ }30°C, 1l, 5h, 2x mosva, fuga, gyenge zsír.
0,85" NH₃

Bőrkenés:

3,-g Sauzeviolett 4 BL
1,50"Erganilblau BC }1l
40,-cm³ Lazocin

Szórkenés:

11,55 Ursol D
3,15"P RHG
14,70cm³ H₂O₂

Hasigida tarkánál pác és festék 15x-ös vízzel!

Hasi gida (natúr sötét) Nerzre (nem chromozott)

Bőrkenés:

200cm³ Tekapol
8,70"P NH₃
742" víz 45°C }1l bőrben kenni, hidegen szárad
50"P CH₂O
5g szóda, tiszta vízben oldva

Tőtűng:

15x vízzel
3,50 cm³ NH₃
3,50g szóda
0,50" Gardinol

}30°C, 1l, 1h-t forog, fuga, mosás, fuga

Pác:

50,-g só
20,-cm³ CH₂O
4,-"ecetsav
15,-g FeSO₄

}30°C, 1l, éjjelen át csak fuga

Bleiche:

10,-g dinatr.
10,-cm³ Lazocin
40,-"H₂O₂
5,-"vízüveg

}40°C, 1l, 6h, mosás, fuga, mosás, fuga

Festék: 20x víz

Középszín:

0,31g Ursol RHG
0,0275" II.G
0,0275" Pbase
0,08"IV.G
0,25"NZ
0,05"SB
0,05" gr. BR
30' után:
0,795cm³ H₂O₂

}1l

0,05" NH₃
3,-" flor 1:10

Világos:

0,341g
0,03025"
0,03025"
0,088"
0,275"
0,055"
0,055"

30'után:

0,8745cm³

0,055"

3,-" mindkettő: 1l, 2h, mosva, fuga, kecskezsír.

Vörös natúr és világos natúr hasi gida Nerzre

Idem sötét natur rp., de bleichenél 30°C H₂O₂/l és 4 h-ás.

Chromos hasi gida Nerz (natúr fehér, vagy világossárga)

15x víz

Tőtűng:

10g szóda
1" Gardinol

}30°C, 1l, 2h, 2x mosva.

Pác:

4,-f FeSO₄
1,50cm³ HCOOH
7,-g só

}30°C, 1l éjjelen át, kimosni

Festék:

0,63g Ursol NZ
0,054^{'''} Pbase
0,18^{'''} aL
0,054^{'''} D
0,0234^{'''} DB }32°C, 1l, 3h, mosva, fuga, III. zsír.
0,01134^{'''} EG
1,429cm³ H₂O₂
0,18^{''} NH₃

Blende kefével:

2,-g Ursol Pbase
3,-^{'''}IV. G }1l, 3h-t fekszik, szárítva
0,15^{'''} gr. BB
5,15cm³ H₂O₂

Csík pisztollyal:

5,72g Ursol NZ
1,65^{'''} II.R
1,10^{'''} II.G }800cm³
12,70cm³ H₂O₂
decke pisztollyal tiszta víz, eltollazni, csíkozni, leszárítani, II. decke és csík idem I.

Chromos hasi gida barnára

15x víz

Tőtűng:

5g szóda
0,25^{''} Gardinol }30°C, 1l, 2h, 2x mosva

Pác:

4,-g FeSO₄
1,5cm³ HCOOH }30°C, 1l, éjjelen át, mosni
7,-g só
Festék: 32°C, 3h, mosva, fuga, vízhúzás, III.-as zsír

Normal:

0,315g Ursol NZ
0,027^{'''} Pbase
0,027^{'''} D
0,09^{'''} aL }1l
0,0117^{'''} DB
0,00567^{'''} EG
0,714555cm³ H₂O₂
0,09^{''} NH₃

Natur vörös és neutr.:

0,2835g
0,02403^{''}
0,02403^{''}
0,081^{''} }1l
0,01053^{''}
0,005103^{''}
0,64229cm³
0,081^{''}

Natur sötét:

0,23625g
0,02025^{''}

0,02025” }1l
0,0675”
0,008775”
0,0042525”
0,0675”

Chromozott hasi gida natúr sárga és vöröses-Nerzre

15x víz

Tőtűng:

10g szóda
1” Gardinol }30°C, 1l, 2h, 2x mosva

Pác:

4,-FeSO₄
1,5cm³ HCOOH }30°C, 1l, éjjelen át, kimosni
7,-g só

Festék: 32°C, 3h, mosva, fuga, vízhúzás, III.-es zsír.

Natur vöröses:

0,567 Ursol NZ
0,0486””Pbase
0,19””aL
0,0486””D
0,02106””DB
0,010206””EG
1,328199cm³ H₂O₂
0,19” NH₃

Natur sárga:

0,63g
0,07”
0,18”
0,07”
0,035”
0,01134”
1,49451cm³
0,18”

Blende idem bleicholt-, csík idem chromosgidánál!

Chromozott fehér gida tábla Mókushas utáztat

20x víz

Tőtűng:

5g szóda
0,50” Gardinol }30°C, 1l, 2h, mosva, fuga

Pác:

0,40g K₂Cz₂O₇
0,10” borkősav }30°C, 1l, éjjelen át, mosva, fuga

Festék:

0,255 Ursolgrau BC
0,153” DMG
0,062” NZ
0,47cm³ H₂O₂ }33°C, 1l, 3h
0,153 NH₃

3,- „flor 1:10

mosva, fuga, hordózni, ráházni, félnyirkos állapotban zsírozni, III.-as zsír.

I.Schablon:

3,25g Ursol DMG

0,35” gr. BC

5,50cm³ H₂O₂

3,25” NH₃

}1300 utána szárítva

II.Schablon és csík:

0,10g Ursol D

0,35” gr. BC

3,25” DMG

5,50cm³ H₂O₂

3,25” NH₃

}1l

Egész langyos vassal vasalni.

Kabát barna kenés festés

Bőrbe kenni 50°C mellett:

6,60g Erganihellbrau C

13,20” Igenalbraum IT

utána lemosni

10 cm³ hangyasav

10” flor 1:10 1l, ráházni, melegen szárítani.

}1l

Kabát szürke kenés festés

Bőrbe kenni 50°C mellett:

10g Igenalbraum CG

1,10” braum IT

1,-” Tamol NNO

Utána lemosni:

15cm³ ecetsav

5” flor 1:10 1l, ráházni, melegen szárítani.

}1l

Bleicholt gida Nerz blende és csík

Blende:

1,60g Ursol RHG

0,20” II. G

0,10” Pbase

1,30” NZ

0,20” IV.G

0,50” II. R

0,10” gr. BR

4,-cm³ H₂O₂

10,-” flor 1:10

}1l

Decke és csík:

5,20g Ursol NZ

1,50” II.R

1,-” II.G

11,55cm³ H₂O₂

}1l

Pfix Ouelques fleurs

Festésig idem Grönland.

Festék:

0,37636g Ursol PR
0,18818” Pyrocatechin } 32°C, 1l, 3h, mosva 25g Gepa S/l b.k.
0, 56454cm³ H₂O₂
0,37636” NH₃

Csík: 2 atm., nincs tollazva

6,-g Ursol II.G
4,-”NZ
3,-”Pbase
0,35”DMG } 1500cm³
0,20”II.R
13,35cm³ H₂O₂
0,35” NH₃

Lóbőr kikészítés

Nyersbőröket lefejeljük és lelábaljuk 20 db –onként kb. 100kg használt fűrészporban 2h-t forog, rázóban 30’-et, rázás után sörény lenyírva, bőr faragva. A felesleges faragás ollóval körülnyírva, bőrök lemérve. (200% víz.) A bőröket éjjelen át hideg vízben áztatjuk, vagy langyos vízben, hordóban átforgatjuk, míg jól átpuhul, utána bakon csurog, pácolva: 3% búzakupát leöntünk forróvízzel és felfőzzük, néhány órát állni hagyjuk, 35°C-os vízbe beleöntjük a korpát, bőrt bedobjuk és hozzáöntünk:

3% só
0,3 % borkósavat

Olyan hordóba tesszük, hogy a víz a hordó felénél valamivel kevesebb legyen, hogy forgás közben a tengelynél ki ne csurogjon. Hordó 10’-ig forog, hozzáadni, hígítva. 1% tejsavat, 3h-t forog. Időközben másik hordóban elkészítünk a fenti vízmennyiségnek megfelelő 28°C-os vizet és beleöntünk:

10% timsót
3% só

Ebbe az oldatba dobjuk át vizesen a másik hordóból a bőrt, 15’-ig forog, hígítva hozzáadni: 1% hangyasavat, 2h-t forog, éjjelen át benne, reggel 1h-t forog, bakra kidobni.

Chromozás:

100l 20°C-os vízbe beleöntünk a bőr súlyának megfelelő 10% cz timsót és jól összekeverjük. A cz timsó mennyiség 8 %-ának megfelelő mennyiségű szódát beleöntünk 20°C-os, 80l vízbe, amit gőzzel rögtön melegíteni kezdünk. Melegítéssel egyidejűleg kezdjük a szódát a chromhoz adagolni egészen lassan. A melegítést kb. 60°C-nál abbahagyjuk. Az így nyert oldathoz hozzáadunk külön edényben előre elkészített 0,6% rozslisztet, melyet 80l meleg vízbe bekeverünk, és hozzáöntünk 2% tojássárgát. A feloldódott chromoldathoz hozzáöntjük a tojás-liszt keveréket. Közben elkészítjük a chromozáshoz szükséges vizet, 28-30°C-ost, hordóban hozzáadunk 1,5 % só, bőröket bele, majd hozzáadjuk a chrom-tojás-liszt oldat egy részét, hordót elindítjuk és 45’ alatt hozzáadagoljuk az egész chrom mennyiséget. 5h forgás után hozzáadunk 100kg bőrsúlyra számítva 300cm³ formalint (hígítva) és a Chrom súlyának megfelelő 2% szódát. 1h-t forog, utána kidobva bakon lóg 24h-t. Utána 28-30°C-os vízbe hordóba elindítjuk 0,5% chromkálit lassan hozzáadagolunk. 15’ forgás után 2,5% anticklort és 100kg-onként 70cm³ kénsavat adunk hozzá.

Kénsavas –anticklor oldat készítése:

anticklort hideg vízben feloldjuk, lassan hozzáadagoljuk a kénsavat, ezzel összesen 2h-t forog, utána hozzáadunk 2% szódabikarbónát, amit előzőleg bő vízben feloldunk. Hozzáöntésnél vigyázni kell az erős gázfelődésre, ha túl erős a gázfelődés, a hordó ajtaját kinyitjuk. Hordó 1h-t forog, bőröket kidobjuk, zsírozzuk:

Bőrt kg-onként lemérünk:

2,5g borax
2,5" marseillesi szappan

A kettőt együtt felfőzzük és hozzáadjuk a bőr súlyának megfelelő 3% sulf pasztaolajat és a pasztaolaj 20%-ának megfelelő Törökvörösolajat. Az egészhez ismét melegvizet öntünk, és jól felfőzzük. Közben elkészítjük a hordóban az 500l vizet, ebbe beledobjuk az anticklorból kidobott bőröket. A hordó fedelét lazán rátesszük, és a hordót párszor átforgatjuk, hogy a bőrök mindenütt jól árnedvesedjenek, és a zsírmennyiség a hordó kifolyócsövénél valamivel lejjebb álljon. Utána a hordót leállítani, és az elkészített zsiradékot hozzáönteni. 1h-t forog, utána bakra dobjuk, éjjelen át pihen reggel kifugázzuk és ráházzuk.

A bőröket zsírozzuk:

10l degreas
10" melegvíz } Szárítóban szárítjuk, utána szőrben lekenjük:
70cm³ NH₃

15kg szóda
7,5l NH₃ } 300l éjjelen át fekszik
reggel 1h-t leiterozni (10 db-ot egy hordóban) használt fűrészporral, festeni. Feketésnél minden kenés után 3h-t feküdni hagyjuk utána 1-2h-t leiterozzuk és faragjuk, 1 ½ leiterozzuk, birnzeljük, ismét leiterozzuk 1h-t simára kinyújtani, javítani szűcsmunkát elvégezni.

Leopárd kénsavas kenőcsáva

Lásd O betű, idem ocolotte.

Mókus hermelin, menyét úszó timsós csáva

Készítés cserzőhordóban (kb. 200 db egyben)
Áztatás: éjjelen át tiszta hidegvízben

Öblítés: tiszta hidegvízzel, utána kézi husolás, hidegen puhítóba rakni:

30g só
1cm³ CH₂O } 1l, éjjelen át, fugázni, berakni

Csáva:

35°C
6 Bé só
3" timsó

48 h-t benne, 24h után kiakasztani, 4-5 h-t csurgatni, gyengén fugázni. Csávát 35°C-ra felmelegíteni, 24h-ra a bőrt visszarakni, (menyét és hermelin csak 24h-t csávázva, tehát melegítés elmarad), fugázni, kézikaszán hosszára húzni, hogy a fugarác kisimuljon, és vadzsírral gyengén lekenni, és lassan szárítani. 4-5h-t pihentetni, gyengén lekenni: 2g Gepa S/l éjjelen át fekszik. Másnap szitált, nyirkos fűrészporban, 1h-t hordózni, rázatni, szélességre kézikaszán stószolni, szórt kifésülni, 2h-t hordózni, 3l benzín 75kg száraz, darált fűrészporban (1500db egy hordóban) szőrrel kifelé, utána kifordítani a tömlőket és bőrrel kifelé 1h-t száraz, tiszta fűrészporban hordózni, leráztatni. Ha a bőr nem elég száraz, szikkasztani levegőn, vagy meleg levegővel ellátott rázóban, csiszolni, rázóban 30'-et töretni, szórt kefélni, fésülni.

Mókus, hermelin, menyét úszó formalinos csáva

Végig azonos a fenti rp.-vel, de

Csáva: 35°C

60g só
10" timsó } 1l
5" borax

2x15h-t benne, első 15 után kiakasztva, 4-5h-t csurog, gyengén fugázni. Kötélen hosszára húzni, csávát 35°C-ra felmelegíteni, 15h-ra visszarakni, utána kiakasztani, fugázni, készí kaszapidon hosszára lehúzni, vadzsírral gyengén lekenni.

Mókus, hermelin, menyét úszó hangyasavas csáva

Éjjelen át tiszta hidegvízbe áztatni, másnap tiszta hidegvízzel öblíteni, kézhúsolás berakni:

Előcsáva hidegen:

0,5cm³ CH₂O 1l, éjjelen át benne, másnap fugázni, és berakni:

Csáva:35°C

6 Bé só
2" timsó
1" al sulfat
5cm³ HCOOH

2x15h-t benne, első 15h-t csurog 4-5h-t fugázni, kötélén hosszára kihúzni, csávát felmelegíteni 35°C-ra, visszarakni 15h-ra, utána kiakasztani, fugázni, kézikaszán hosszára lehúzni, vadzsírral gyengén zsírozni, tovább fenti rp.-vel azonos.

Muflon-kecske kénsavas kenőcsáva

Lásd K betű, idem, kutya.

Mosómedve és medvék kénsavas kenőcsáva

Lásd O betű, idem ocelotte.

Házimacska, házinyúl kénsavas kenőcsáva

Áztatás előtt szőrben bemossuk hidegen (1db bőrre 2l víz), 10g szóda/l haspliban 1/2h-t forog, utána tiszta hidegvízben öblítjük, és fugázzuk.

Áztató anyag:

5g só
1cm³ CH₂O }1l

Éjjelen át benne marad másnap kiakasztani és vizesen húsolni kézikaszán lekenni.

Csáva kenés: hidegen

12 Bé só
2" kénsav

3x kenni 24h-ként, első 24h után utánhúsolást kap, 3. 24h után fugázni, kézikaszán hosszára húzni, vadzsírral zsírozni, lassan szárítani, 4-5h-t pihen, lekenni 2g Gepa S/l, másnap reggelig fekszik, hordózni 50kg nyirkos fűrészporban 15'-ig gázzal, 45'-ig anélkül, rázatni, kézikaszán szélességre stószolni, hosszára lehúzni, vastagbőrűeket kiszedni, fakolás alá lekenni:

10g marseillesi szap.
5" Gepa S }1l

3-4h-t pihen vastagbőrűeket falcolni, (a vékonyak csak szikkasztva lesznek), ½ vadzsírral lekenni, lassan szárítani, szikkasztani, vékonyal együtt kaszagépen fakésen megtörni, szőrt átfésülni, hordózni 2h-t 3l benzin 75kg száraz fűrészporral rázatni bőrt szikkasztani, csiszolni, rázóban 1/2h-t töretni, szőrt kefélni.

Megjegyzés: a házimacska 4. kenést is kap.

Mormota, petchaniky, viscach kénsavas kenőcsáva

Áztatás: éjjelen át 2 Bé sós vízbe (1db bőrre 2l) reggel csurgásra kiakasztani, 1h-t hordózni nyirkos fűrészporban, kézhúsolás, ha a bőr nincs jól felázva átmosni 30°C vízben fugázni, lekenni:

Csávakenés:

2x test, 1x gerinckenés 16-18h-ás időközönként.

12 Bé só

2" kénsav

Kenés után bőrt bőrre rakva pihen 16-18h-t. Másnap utánhúsolni, jól megtörni, újrakenni (2. kenés) 16-18h-t fekszik, ha festésre megy, átmoszuk:

11 Bés sósvízzel 30'-et pihen, fugázni, készikasznán hosszára húzni, vadzsírral zsírozni, 3-4h-t pihen, lassna szárítani, 4-5h-t pihen lekenni 2g Gepa S/l, pihen éjjelen át, másnap hordózni 1h-t nyirkos fűrészporban, kézikaszán stószolni, falcoláshoz lekenni, fej és gerinc részt erősebben:

20g marseillesi szappan

20" Gepa S/l

1l, 14-16h-t pihen, falcolni, kötélén hosszára húzni félvadzsírral lekenni (gyengén), lassan szárítani, fésülni, 2h-t hordózni 2l benzin 75kg fűrészporral, vasalni, gyengén csiszolni, szórt kefélni.

Vadmacska timsós-hangyasavas úszócsáva

Hasplikészítés :

Hidegvízben éjjelen át ázik, reggel kidobni és hasogatni, kézikaszán húsolni és haspliban mosni. (1db bőrhöz 3l víz):

Mosóanyag:

2g szóda

2" Gardinol } 35°C, 1l

2cm³ NH₃

10'-ig forog, teknőbe dobni és mindjárt hidegvízzel jól átöblíteni, fugázni, berakni:

Puhító: hidegen

30 g só

1cm³ CH₂O } 1l

éjjelen át, reggel kiakasztva, fugázni, erősen avas bőroket hosszára hosszára törni, berakni:

Csáva:

60g só

20" timsó } 1l

10" al sulfat

3cm³ HCOOH

24h-t benne kiakasztani (anyag ne vesszen kárba) gyengén fugázni, húsolni, szélességre és hosszára jól megtörni, nyakát faragni és 35°C-ra felmelegített csávába visszarakni 24h-ra utána kiakasztani, fugázni gyengén, padon a hosszára húzni és zsírozni vadzsírral kiterítve langyos melegen szárítani, lehűteni, rázóban jól kirázatni, stószolás alá hordózni. (1 hordóba 300db bőr). 75kg darált fűrészpor és 1 ½ l ammóniákszesszel , 2h-t kirázatni, stószolni szélességre és hosszára, szórt kézzel kifésülni, meleg rázóban kirázatni, 30'-ig benzines hordózás: 300db bőr, 100kg darált fűrészpor, 6l benzin, 3h-t forog, kiszedni , megrázóban 30-45'-ig rázatni, szikkasztani, bimzelni, padon utánatörni, 20'-ig rázóban törni, kefélni, fésülni, 8-10h-ig rázóban rázatni.

Vadmacska kénsavas kenőcsáva

Lásd H betű, idem hiúz.

Törökmacska készítés

Éjjelen át hideg vízben áztatni, reggel húsolni, kézzel egyenként kimosni:

2g Gardinol
2" szóda } 1l, utána öblíteni, fugázni, berakni.

Puhító: hidegen

30g só
1cm³ CH₂O } 1l
éjjelen át reggel fugázni, avas bőrt csáva előtt áttörni, berakni:

Csáva:

60g só
20" timsó
10" al sulfat } 35°C, 1l
3cm³ HCOOH
24h után fugázni töretni 35°C-ra felmelegíteni 24h-ra visszarakni lekenni vadzsírral.

Mókus cobolyra (pác nélkül rp.)

Bőrkenés:

50cm³ CH₂O
50g só } 1l rögtön szárítani meleg rázóban
5"szóda

Szórkenés: 2x

100cm³ H₂O₂
20" NH₃
880" víz
mindkét kenés után éjjelen át fekszik, de csak a II. után szárítva

Tőtűng: 20x víz

12cm³ NH₃
0,50g Gardinol } 30°C, 1l, 2h
mosás, fuga, mosás, kosárban áll éjjelen át, reggel fuga.

I.festék:

0,65g Resorcin
0,10" Pyrogallus
1,-" Ursol D
0,17" II. G } 35°C, 1l, 2h csak fuga
0,85" gr. BR
5' után
1,60cm³ H₂O₂
3,-" flor 1:10

II.festék:

0,125g Ursol D
0,125" Pbase
0,375" gr. BR
5' után
1,-cm³ H₂O₂
2h-t festődik, erősen mosni, fugázni, gyenge zsírozás 100 Dermopal+900
víz+20 flor 1:10.

Blende:

0.80g Resorcin
1,66" Ursol D
1,-" IV.G
0,24" II.G } 2l

0,96'''Pbase
0,58'''gr. BR
5,20cm³ H₂O₂
20,-'' flor 1:10

Decke és csík:

Idem blende, de 1l-re és flor nélkül.

Házimacska Nerzre (chromozott)

Bőrkenés:

50cm³ CH₂O
50g só
5''szóda
}1l, éjjelen át fekszik, meleg rázóban szárítva

Tőtűng: 15x víz

5cm³ NH₃
5g szóda
0,50'' Gardinol
}28°C, 1l, 1h fuga, mosás, fuga

Pác:

50g só
20cm³ CH₂O
4'' ecetsav
15g FeSO₄
}30°C, 1l éjjelen át, csak fuga

Bleiche:

10g dinatr.
10cm³ Lazocin
35'' H₂O₂
5'' vízüveg
}41°C, 1l, 5-8h, mosás, fuga

Festék:

0,525g Ursol RHG
0,05''' II.G
0,05''' Pbase
0,18''' IV.G
0,42''' NZ
0,17'''II.R
0,03'''gr. BR
5' forgás után
1, 425cm³ H₂O₂
3,-'' flor 1:10
}33°C, 1l, 3h, mosva, fuga, III-as zsír

Decke és csík:

2x pisztollyal
5,72g Ursol NZ
1,65''' II.R
1,104'''II.G
12,70cm³ H₂O₂
}1l

Házimacska macskára

Idem fehér házinyúl macskára.

Foltos macska ocelotra

Bőrkenés:

50cm³ CH₂O
50g só } 1l, hidegen szárítani
5”szóda

Tőtűng:

15x víz
5cm³ NH₃
5g szóda } 30°C, 1l, 1 1/2h-t forog, mosás, fuga
0,5” Gardinol

Pác:

50g só
10cm³ CH₂O
3” ecetsav } 30°C, 1l, éjjelen át, csak fuga
15” FeSO₄

Bleiche:

10g dinatr.
10cm³ Lazocin
35” H₂O₂ } 41°C, 1l, 4-5h, mosás, fuga, mosás, fuga, III.-as zsír.
5” vízüveg
Csíkozás előtt szőrben lekenni 10 flor/l rögtön csíkozni:

Csík:

1,20g Resorcin
0,80” Ursol D

1,-” IV.G
0,24” II.G } 2l
0,96” Pbase
0,58” gr. BR
4,78cm³ H₂O₂
10,-” flor 1:10

I.Schablon:

1,20g
1,26”
1,26”
0,24” } 2l
0,70”
0,58”
5,24cm³
20,-g colloresin

II.Schablon:

14,0g Ursol NZ
4,0” D
2,0” II.R
20,0cm³ H₂O₂
15,-g colloresin

Magyar pilótaruha

15 Bé sósvízzel 1h-án belül 2x lekenni bőrben, 1h-t fekszik, ráházní, szárítani, csiszolni.

Áztatás:15x víz

0,50g Gardinol
0,20cm³ CH₂O 1l, 30'-et forog, mosni, fuga, fakéssel kitörni, bőrben
lekenni 50°C mellett:
9g Igenolgrau CG
1,17" braun IT
1,- Tamol NNO 1l kefével lekenni utána lemosni.
15cm³ ecetsav
5" flor 1:10 1l, rámán szárítani, készrecsinálni.

Kezelt maulwurf decke

Szódázás után mosva és leszárítva.
1,50g Ursol DMG
0,50" EG
0,70" III.R }1l
10,-cm³ H₂O₂
10,-" NH₃
40,-" Peregál
összehajtva fekszik 3h-t, leszárítva és 1g Geopon/l oldatban ázik 30'-et,
utána pácba megy.

Bueno Maulwurf (embrofix)

Tőtűng:

10g szóda
0,20g Fedal OTS }30°C, 1l, 2h, mosva

Pác:

1,20g K₂Cz₂O₇
0,30cm³ HCOOH
5,-g só }30°C, 1l, éjjelen át csak fuga
3h után hozzá
0,60g Ferry

Festék:

0,6138g Ursol BC
0,02511" DMG }32°C, 1l, 3h mosva
0,63891cm³ H₂O₂
0,02511" NH₃

Marinenblau (embrofix)

Tőtűng:

10,-g szóda
5,-cm³ NaOH 41 Bé }30°C, 1l, 2h fuga
1,-, CH₂O

Semlegesítés:

1,50cm³ H₂SO₄/l, 20°C, 1h, fuga

Pác:

2,5g K₂ Cz₂O₇
1,75cm³ H₂SO₄ }30°C, 1l, éjjelen át mosva
10,-g só

Zwischenbaad:

12cm³ NH₃
1" flor } 30°C, 1l, 2h, csurgatni
1cm³ ecetsav/1l, 20°C, 15', mosva

Festék:

0,48765g Ursol A
0,24383" gr. BC
0,12191" DMG
0,20319" Pyrocatechin } 32°C, 1l, 3h mosva
1,05658cm³ H₂O₂
0,12191" NH₃
0,20" flor conc.

Mahagoni (1x kezelt maulwurf vasalás)

Tőtüng:

12cm³ NH₃
1g Gardinol CH } 30 °C, 1l, 2h, mosva
1cm³ Cykloran SG

Pác:

5,0g K₂ C₂ O₇
3,5cm³ H₂SO₄ } 30 °C, 1l, éjjelen át, mosva
15,0g só

Zwischenbaad:

12cm³ NH₃

1" flor conc. } 30 °C, 1l, 2h, csurog.
1cm³ ecetsav/l, 20°C, 15', mosva

Festék:

0,165g Ursol II.R
0,11" gr. BC
0,05" DG } 32°C, 1l, 3h, mosva
0,22" Pyrocatechin
0,545cm³ H₂O₂
0,20cm³ flor conc.

Régi Maulwurf

Tőtüng:

10g szóda
1" Gardinol } 30°C, 1l, 2h, mosva

Pác:

2,0g K₂C₂O₇
0,40" borkósav } 30°C, 1l, éjjelen át, mosva

Festék:

0,7523g Ursol gr.BC
0,7523cm³ H₂O₂ } 32°C, 1l, 3h, mosva

Német pilótaruha kikészítése

I.Csáva:

5 Bé só
1cm³ tejsav } 20°C, 1l
1" flor 1:10
éjjelen át benne, másnap fugázni, 3x használva felerősítéssel.

II.Csáva:

5 Bé só
3 cm³ ecetsav
0,5" glycolsav } 30°C, 1l
0,5" kénsav
24h-t benne kiakasztva csurog, 4h-t, hupukán törni, újra berakni.

III.Csáva:

3cm³ ecetsav
0,5" kénsav } 1l
0,5" glycolsav
hidegen, 48h-t benne, bakon pihen 24h-t pihen, zsírozni:

III. -as zsír:

800cm³ víz
200" Lederavizol } 1l
2" flor conc.
5-6h-t pihen, 35-40°C mellett szárítani, normál fehérkasza kidolgozás,
bemosni norm.1/2 chromba:

50% használt chrom (visszacurgott)
50% régichrom pfix

Normál ½ chrom után 50cm³ CH₂O/l, bőrben kenve, 3h-t fekszik,
leszárítani.

Tőtűng:

2g szóda
0,5" Gardinol } 35°C, 1l, 1h
1 Bé só
15x víz ,mosva, fuga, leszárítani, töretni.

Sózás:

15 Bé sósvízzel 1h-án belül 2x kenve, ráházni, normál (45°C) melegen
szárítani fakéssel kitörni, szőrben kidolgozni, csiszolni.

Áztatás:

1cm³ flor 1:10/l, 30°C, 30' csak fuga, víz húzni.

Utánchromozás:

10g cz timsó
2Bé só 30°C, 1l, 3h-t forog éjjelen át, bakon csurog, másnap berakni:

Szódázás:

2g szóda
0,5" Gardinol } 35 °C, 1l, 1h mosva, fuga, víz húzás.

Kimosás:

5cm³ NH₃/l, 30°C, 30', csak fuga, víz húzni.

Eulánozás:

35°C a bőr súlyára számítva 3% Eulán NKF extra. 2h-t forog, 4h-t áll, nem mosva, fugázva, víz húzva, szárítva, töretve, ráházva, szőrben kidolgozva, bőrben kenéssel festve, ráházva, szárítva, porolva, szőrben utándlagozni, szivaccsal átdörzsölni (esetleg rázatva) és még egyszer szivacsolni.

Bőrberakás haspliba csávanál fajták szerint

Corderitos hasi kb.	0.30kg	1500-1800db
Medianos	”0.90”	700-1000”
Rómer és sima	”0.60”	800-900”
Manfredoner abuzzo sima	”0.90”	600-700”
Frigorifica Corego nyírva	”1.50”	450-550”
Campos, török juh, erdélyi juh nyírva	”1.70”	300-350”
Merino bárány	”1.50”	350-400”
Merino Juh	”1.70”	200-280”

Csurog 5-6h-t és savas fürdőbe megy hidegen.

5 Bé só
1,50cm³ H₂SO₄ }1l

12h-t benne fekszik, berakásnál 20-30'-et forog, másnap kiakasztás előtt forog még 10'-ig. (Szombat vagy ünnepnap előtti berakásnál 1cm³ H₂SO₄-gyel hétfőig benne) utána kiakasztani, pihen kb. 18-20h-t.

Kézzel zsírozni 3-as zsírral, szárítani, száraz korpás bőrt lekenni 2g Gepa S/l-el éjjelen át pihen, következő nap hordózni stószolásra, fűrészpör nélkül, stószolni kaszagépen, szügyelni.

Alapnyírás fajták szerint:

magasság:

Corderitos	6-10 m/m
Embros, rómer, bastard, kínai bueno, port. bueno	6”
Kínai curby lincoln	9”

Medianos finos, medianos lincoln	9-12”
Boregos f, rigorifico, campos, új-zelandi lincoln bueno	12”
Manfredoner merido hull. tábla	12”
Merino juh, magyar portugál arg. fuios, monterideo	14”
Erdélyi-török juh, subaszórú kabátnak	18”
Erdélyi bárány bélésáru	30”

Alapnyírás után szárítóban szikkasztani, hordózni puccra, 1h-t száraz fűrészpörben, kaszagépen pucolás, bevágás, varrás, chromozásra előkészítés: 5 Bé sós vízben 35°C, forog 20'-ig haspliban, kiakasztani, 4-5h-t csurog bemosni 45°C mellett:

Régi chrom:

60g só
60” cz timsó }1l
30”NH₄CL

Merino és sima bőrök 24h-t, lincoln és kecskefajta 48h-t chromba. 12h után forgatni, forgás után 12h-t, illetve 36h-t pihen, kiakasztani, 12h-t pihen, gépen 3-as zsírral zsírozni:

Bemosás II. chrommal:

37,5g só
18,75” cz timsó }1l
1,87” szóda

Kezelés, mint régi chromnál, zsírozás után szárítani, nyirkos fűrészpörben 1h-t hordózni, chromtörés kaszán, szárítóban szikkasztani. Merino bőröket szikkasztás után szortírozni, buenora és egy végleges Merino szortára. A Merino bőröket alapvasaltatni, benzines leiter festésre elővasalni. Bueno bőrök, melyek merinóból vannak kiszortírozva, a táblán feltüntetett nyírési magasságot kapják.

Sima bőrök szikkasztás után benzines leitert kapnak, osztályozni minőség és szín szerint.

Lincoln Bueno bőrök szikkasztás előtt kapnak utánnírást táblázat szerint.

Chromos szikkasztás után benzines leitert kapnak, utána szortírozni.

Nerz húsos úszó hangyasavas csáva

Áztatás: éjjelen át tiszta hidegvízben, reggel kézikaszán húsolni, kimosni.

Mosás: haspliban, vagy kádban kézzel keverve 1500cm³ víz/bőr.

0,5g szóda
2” Gardinol }1l
0,5cm³ NH₃

10’-ig forog utána jól kiöblíteni, tisztavízzel fugázni és berakni:

Előcsáva:

készítés cserzőhordóban kb. 1000db, bőrönként 1500cm³ csáva

5 Bé só
1cm³ CH₂O }1l, éjjelen át, másnap fugázni és berakni.

Csáva:

6 Bé só
2” timsó }35°C
1” al sulfat

15’-ig forog, 2x 24h-t benne előző 24 után kiakasztva 4-5 h-t csurog, gyengén fugázni kötélén hosszára meghúzni, csávát 35°C-ra felmelegíteni, bőrt visszarakni, 15’-ig forog, 24h után 4-5h-t csurog, gyengén fugázni, kötélén hosszára húzni, feszítőollóval szélességre kihúzni és visszarakni felerősített csávába:

Csávához hozzáadunk:

2g só
1” timsó }1l

0,5” al sulfat

3,0cm³ HCOOH

35°C, 15’-ig forog, 48h-t benne, kiakasztani, fugázni hosszára kötélén jól meghúzni és zsírozni vadzsírral, lassan szárítani 4-5h-t pihen. 30°C-os tisztavízzel lekenjük, éjjelen át pihen, másnap szitált, nyirkos fűrészporban hordózni 1h-t, leráztatni, kézikaszán szélességre stószolni, hosszára lehúzni a bőrt és szőrt, lassan szikkasztani, szőrt átfésülni, szőrrel kifelé hordózni 3h-t 3l benzín, 75kg száraz fűrészporban kiszedni, bőrt kifordítani, bőrrel kifelé belemegy ugyanabba a fűrészporba 1/2 l benzín pótlással. 2h-t forog, leráztatni, ha bőrben nem elég száraz levegőn szikkasztani, vagy gőzrázóban bőrét csiszolni, bőrben lekenni okkersárga és rozsliszt tetszés szerinti keverékével, kötélén hosszára húzni, rázóban 15-20’-ig töretni, szőrét kefélni.

Megjegyzés:

Ha a bőrre preparált mosás elmarad, többi munkálat azonos a husossal a felerősített csávéig, mert a felerősített csávában nem 48h-t, hanem csak 24h-t van benne.

Házinyúl kénsavas kenőcsáva

Lásd M betű, idem házimacska.

Házinyúl úszó kénsavas csáva

Hasplikészítés.

Áztatás: előtt a szőrben mosni hidegen (1db bőrre 2l víz) 10g szóda/l, 30’-et forog, utána tiszta hidegvízben jól átöblíteni, fugázni és berakni:

Áztató anyag hidegen:

50g só
1cm³ CH₂O }1l

éjjelen át benne, reggel vizesen húsolni kézikaszán és berakni:

Csávába hidegen: 1 db bőrre 1 ½ l víz

11 Bé só

1,75 kénsav

berakáskor 30'-et forog, 10h-t benne, fugázni, kézikaszán hosszára törni, vadzsírral zsírozni, lassan szárítani, 4-5h-t pihen lekenni 2G Gepa S/l, fekszik reggelig, másnap hordózni 50kg nyirkos fűrészporban, 15'-ig gázzal, 45-ig gáz nélkül, rázatni, kézikaszán stószolni, vastagbőrűeket kiszedni és lekenni faragás alá:

10g marseillesi szappan

5" Gepa S

}1l

3-4h-t pihen, fakológépen faragni és lekenni 1/2 vadzsírral, lassan szárítani, vékonyat csak szikkasztani, gépkaszán fakéssel áttörni, szőrét átfésülni. 2h-t hordózni 3l benzín 75kg száraz fűrészporban (500db 1 hordó), rázatni, bőrt szikkasztani, csiszolni, rázóban 30'-et töretni, szőrt kefélni.

Házinyúl úszó chromos csáva

Hasplikészítés.

Csáváig úszó kénsavassal azonos.

Csáva: 40°C

I.60g só

15" timsó

}1l, olvasztva

II.15g cz timsó

5" NH₄Cl

}1l, összefőzve

Kettőt összekeverni, bőrt berakni, 40h-t benne, 24h után csurgásra kiakasztani (anyag ne vesszen kárba), csávát felmelegíteni 40°C-ra bőrt hosszára húsolva visszarakni, még 16h-t benne, kiakasztani, fugázni, kézikaszán hosszára lehúzni, vadzsírral zsírozni, tovább azonos h.nyúl úszó kénsavas csáva rp. – vel.

Vadnyúl kénsavas kenőcsáva

Áztatás: előtt kimosni. 1db bőrre 2l víz.

10g szóda hidegen haspliban forog 30'-et utána tiszta hidegvízben jól kiöblíteni, berakni áztatóanyagba hidegen:

5g só

1cm³ CH₂O

}1l

éjjelen át benne, másnap kiakasztani, fugázni, lekenni.

Csávakenés hidegen:

12 Bé só

2" kénsavas

24h-ás időközökben 3x kenni, első 24 h után húsolni falológépen, kaszapadon utánatörni. 3. 24h után fugázni, kézikaszán hosszára húzni, vadzsírral zsírozni, lassan szárítani, 4-5h-t pihen, lekenni 2g Gepa S/l, éjjelen át fekszik, másnap nyirkos fűrészporban hordózni. 15'-ig gázzal, 45'-ig anélkül, 10'-ig rázatni, kézikaszán stószolni, szikkasztani, fésülni, hordózni 2h-t 3l benzín 75 kg fűrészporban, rázatni, szőrt, bőrt kefélni.

Vadnyúl kikészítés

Mosás: 30°C, bőrönként 3l

1g Gardinol/l, 30'-et forog, fugázni.

Áztatás: 22°C (puhító) bőrönként 1,5l

1g Gardinol

1cm³ CH₂O

}1l

30'-et forog, éjjelen át benne, fuga, hasogatás.

Csáva: 22°C, bőrönként 1,5l

10 Bé só (kb. 120g)

0,75" kénsav (kb. 6cm³) }1l

berakáskor 30'-et forog, 2x 24h-t benne, az első 24 h után kiakasztani, gyengén fugázni és szélességre töretni, visszarakni, 30'-et forog, 24h után kiakasztani, éjjelen át csurog, gyengén fugázni, kézzel hosszára nyújtani és zsírozni.

Zsír:

1 rész víz

1" Dermopal

szárítani, száraz bőroket 30'-et rázóban rázatni, szőrben tisztavízzel lekenni, nedves szőrrel leiterozni, 500db bőrhöz 3 zsák elhasznált fűrészpor és 6l víz, 30'-et forog, ebből 8-10'-et gázzal, leráztatni, bőrben kenni 30°C mellett:

50% elhasznált bárány bőr puhító

50% víz 1l

5Bé só

1cm³ Glycolsav

0,1 Vilonat N conc.

kenés után éjjelen át pihen, másnap stószra leiterozni, 3 zsák elhasznált fűrészpor és 6l víz, a lekent nedves bőr 30'-et forog ebből 8-10'-et gázzal, rázatni, stószolni kézikaszán szélességre, bőrkenés, falcolásra:

50% elhasznált bárány bőr puhító

50% víz 30°C mellett kenve, éjjelen át pihen, másnap hátgerinckenést kap, 5-6h-t pihen, falcolva, stecholva, bőrt hosszára meghúzni, zsírozni:

3 rész víz

1" Dermopál

leszárítani, rázóban forog 30'-et, asztali gépkefén szőrét visszakefélni, 15'-ig rázatni, benzinben leiterozni, 350-380db bőrhöz 3 zsák fűrészpor, 3l benzin, 3h-t forog, 30'-et rázatni, gépkaszán fakkéssel stószolni, javítani, körülvágni, kézfűvel átfésülni, rázóban leráztatni, összerakni.

Angora nyúl kénsavas kenőcsáva

Áztatás:

helyett nedves fűrészporba berakni éjjelen át, másnap lekenni: 2 Bé sósvízzel 2h-t pihen, kézhúsolás, még egy bőrkenés, 2 Bé sósvízzel, 2h-t pihen, kézikaszán vizethúzni és lekenni.

Csáva kenés:

12 Bé só

2" H₂SO₄ }3x kenve

24h-ként, kaszapadon óvatosan hosszára lehúzni, zsírozni.

Zsírozás:

500cm³ tojássárga

250' lactin

250" víz

vigyázni, hogy szőrt ne érjen, szárítóban 4-5h-t pihen, lekenni 2g Gepa S/l éjjelen át pihen, másnap hordozás nélkül kézikaszán stószolni, szőrt, bőrt szikkasztani, szőrt fésülni, porolni és berakni búzakorpás hordóba. 1kg korpához 10g magnéziumport veszünk, 2h-t forog, tiszta rázóban 20'-ig rázatni, bőrt szikkasztani, csiszolni, szőrt kefélni, porolni.

Fehér orosznyúl kénsavas kenőcsáva

Ha a bőr tömlőben van, tiszta vizet átöntünk rajta, hogy a bőr megnyirkosodjon, 2h után uáttörni, és a fagyút lehúzni. Húsolni nem szabad!

Csávakenés:

11 Bé só

2" H₂SO₄

24h-ás időközökben, 3x kenve, fugázni, kaszapadon hosszára lehúzni, óvatosan zsírozni, hogy szőrt ne érjen. Zsír, mint angora nyúlnál, és tovább is azzal azonos.

Valódi nutria kikészítés

Áztatás:

3 Bé só
0,5cm³ CH₂O }1l

éjjelen át, 2 napig benne, fugázni, húsolni, nedves fűrészporban 2h-t leiterozni, rázatni és bőrt lekenni:

100cm³ glycerin

900" víz

éjjelen át fekszik, reggel 40°C mellett izzasztókamrába, nedves levegőre, 2-3h után, ha a bőrök kissé meleg, a vadszőrt bakon, tompa késsel kirupfoljuk, bőrt federweissel lekenjük, hogy könnyen csusszon, berakni: 8 Bé sóvízbe éjjelen át, másnap gyengén fugázni, padon hosszára húzni és berakni.

Pác: 30°C

1 Bé só

3" timsó

48h-t benne, kicsit forgatni, hozzáadni: 10g natrium acetátot/l, 4-5h-t benne, fugázni, hosszára húzni és zsírozni, mint angora nyulat. Zsírozás után 2h-t fekszik, szárítani, szőrt gyengén vizes kefével lekenni, 2h-t melegen leiterozni kaszán formálni, szikkasztani és bőrben lekenni. 30°C mellett Setine 3-mal (Deutsche Vacuum Öl, Hamburg), vagy este lekenni: Walkfett (Stockhausen I. G.) 3h-t walkolni, míg meleg lesz, utána még 30'-et walkolni, melegen leiterozni sok fűrészporral, rázatni, a bőrt 5 Bé sóvízzel gyengén lekenni, falcolni, formálni, szikkasztani, szárazon leiterozni, padon hosszára húzni, benzinnel leiterozni épillirozni vasalásra.

Valódi nutria úszó timsós csáva

(Kádkészítés)

Áztatás: hidegen bőrönként 3l

2 Bé só

0,5 cm³ CH₂O }1l

36-40h-t benne fugázni, hordózni nedves fűrészporral 1h-t, 2h-t rázatni, kézikaszán húsolni, bőrben hidegen lekenni:

100cm³ glycerin

900" víz

mint előző receptnél.

Csáva: 30°C

10 Bé só

3" timsó

tovább, mint előző rp., de zsírozás után 2h-t fekszik, lassan szárítva, száradás után szőret vizes kefével lekenni, hogy a szőrön lévő só feloldódjon. Vizes szőrrel hordózni, 50kg száraz fűrészporban 1h-t melegen, 30'-et rázatni, kézikaszán stószolni, bőrt levegőn szikkasztani, 2h-t hordózni, 3l benzinnel 75kg fűrészporral (1 hordóban 400db-ot) 30'-et rázatni, levegőre szikkasztani, szőrt kefélni, bőrt gyengén csiszolni, porolás után rupfolni, vasalni, porolni.

Valódi nutria timsós kenőcsáva

Csávakenésig előző rp.-vel azonos, de rupfolás után 2 Bé sóvízbe megy éjjelen át (nem 8 Bé!)

Csávakenés:

10 Bé só

4" timsó }35°C, 2x kenni, 24 óránként, tovább úszó rp.-vel azonos.

Valódi nutria kénsavas kenőcsáva:

Csáva kenésig I. nutria rp-vel azonos.

Csávakenésig: hidegen

10% Bé só } 3x kenve 24^h-ként, 3. 24^h után fugázni,
10% H₂SO₄ } kaszán hosszára lehúzni

Zsírozás: hidegen

500cm³ tojjássárga } 2^h-t pihen, lassan szárítani, 4-5^h-t pi-
250" Lactin } hen, lekenni 2g Gepa S/l, 30°C mellett,
250" víz } éjjelen át pihen, másnap nyirkos fűrész-
porban hordózni 20'ig gázzal, 40'ig anélkül, 30'et rázatni, kézi-
kaszán szélességre stószolni, hosszára meghúzni, levegőn szikkasztani,
2^h-t hordózni 3l benzin 75kg fűrészporban, 30'et rázatni, ha a bőr
nyirkos, levegőn szikkasztani, szőrt kefélni, bőrt gyengén csiszolni,
porolni, késsel, vagy kézzel rupfolni, vasalni, porolni.

Norvég Nerz timsós-hangyasavas csáva (1 furdós):

Kádkészítés

Éjjelen át hidegvízben áztatni, reggel kiakasztani, padon
húsolni, kézzel dézsában mosni. Bőrönként 2l víz.

Mosóanyag 35°C

0,5g szóda } 10'ig kézzel forgatni, kiöblíteni,
2" Gardinol } 11 fugázni és berakni
0,5" NH₃

Pulitós: 1db bőrön 1500-2000cm³ víz, hidegen.

5bé sóvíz } éjjelen át benne, reggel kiakasztani,
1cm³ H₂O } 11 fugázni, berakni

Csáva: 35°C

6 Bé só } 24^h-t benne, kiakasztani (anyagot felfog-
2" timsó } ni) gyengén fugázni, I. köbelerés kaszá-
1" Alulfat } 11 ra, másnap víz nyakát lefaragni, víz-
3cm³ H₂O } narakni a 35°C-ra felmelegített csávába,
24^h után fugázni, II. köbelerés hosszára, vízszírral csiszolni, ki-
terítve gyengén melegben szárítani, 4-5^h-t pihen, 30-250C-os vízzel
lekenni, éjjelen át pihen, másnap hordózni, ni-tölt fűrészpor-
ban 1^h-t lerázni, kézikaszán szélességre stószolni és hosszára
meghúzni, bőrt nyírt megmunkasztani, nyírt át fésűlni és
párral kefélni benzines hordó-ban foly 3^h-t, 75kg nárat de-
rált fűrészpor és 3l benzinben. Utána bőrt kézzel, átforogatni
és a már használt fűrészporhoz 1l benzint hozzáadni, még 2^h-
forog, kinedni lerázni, ha a bőr nem elégge nárcs, meleg
párban gőzzel melegítve, bőrral kefélni megmunkasztani, bő-
rben csiszolni, okkerárgát ronlítással teljes mértékig keverve bőrt
lekenni hosszára kötelezni, megázni, 15-20'ig párában tartani,
nyírt kefélni.

Valódi nutria kénsavas kenőcsáva

Csávakenésig I. nutria rp.-vel azonos.

Csávakenés: hidegen

10 1/2 Bé só

101/2" H₂SO₄ } 3x kenve, 24h-ként

harmadik 24h után fugázni, kaszán hosszára lehúzni.

Zsírozás: hidegen

500cm³ tojjássárga

250" Lactin

250" víz

2h-t pihen, lassan szárítani, 4-5h-t pihen, lekenni 2g Gepa S/l, 30°C mellet,
éjjelen át pihen, másnap nyirkos fűrészporban hordózni, 20'-ig gázzal, 40'-ig
anélkül, 30'-et rázatni, kézikaszán szélességre stószolni, hosszára meghúzni,
levegőn szikkasztani, 2h-t hordózni 3l benzin, 75kg fűrészporban, 30'-et
rázatni. Ha a bőr nyirkos, levegőn szikkasztani, szőrt kefélni, bőrt gyengén
csiszolni, porolni, késsel vagy kézzel rupfolni, vasalni, porolni.

Norvég Nerz timsós-hangyasavas csáva (1 furdós)

(Kádkészítés)

Éjjelen át hidegvízben áztatni, reggel kiakasztani, padon húsolni, kézzel
dézsában mosni. Bőrönként 2l víz.

Mosóanyag:

0,5g szóda

2" Gardinol } 35°C, 11

0,5" NH₃

10'-ig kézzel forgatni, kiöblíteni, fugázni és berakni.

Puhító:

1db bőrhöz 1500-2000cm³ víz, hidegen.

5 Bé sósvíz

1cm³ CH₂O

} 1l, éjjelen át benne, reggel kiakasztani, fugázni, berakni

Csáva:

6 Bé só

2" timsó

1" al sulfat

} 35°C, 1l

24h-t benne, kiakasztani, (anyagot felfogni) gyengén fugázni, I. kötelezés hosszára, vastag bőr nyakát lefaragni, visszarakni a 35°C-ra felmelegített csávába, 24h után fugázni, II. kötelezés hosszára, vadzsírral zsírozni, kiterítve gyengén, melegen szárítani, 4-5h-t pihen. 25°C-os vízzel lekenni éjjelen át pihen, másnap hordózni, szitált fűrészpörben 1h-t, lerázatni, kézikaszán szélességre stószolni és hosszára meghúzni. Bőrét, szőrét megszikkasztani, szőrét átfésülni, és szőrrel kifelé benzines hordóban forog 3h-t, 75kg száraz, darált fűrészpör- és 3l benzinben. Utána bőrt kiszedni, átfogatni, és a már használt fűrészpörhöz 1/2l benzint hozzáadni, még két órát forog, kiszedni, lerázatni. Ha a bőr nem eléggé száraz, meleg rázóban gőzzel melegítve, bőrrrel kifelé megszikkasztani, bőrben csiszolni, okkersárgát rozsliszttel tetszés szerint keverve bőrt lekenni, hosszára kötelezni, megrázatni, 15-20'-ig rázóban töretni, szőrt kefélni!

Valódi Nerz új készítés

Áztatás:

Bőrönként 2l hidegvíz, éjjelen át benne, másnap átfogatni bőr oldalra, húsolás.

Valódi Nerz új készítés:

Áztatás bőrönként 2l hidegvíz, éjjelen át benne, másnap átfogatni bőr oldalra húsolás.

Mosás: bőrönként 2l 35°C 2g Gardinol/l, 10'ig forog, tiszta hidegvízben öblíteni, átfogatni poroldalra, 15'ig forog, utána ezt is tiszta hidegvízben öblíteni, gyenge 5'-es fuga.

Puhító: bőrönként 1,5l 30g só/l, éjjelen át benne, kiakasztani, 3^{át} csurog.

Csáva: 35°C bőrönként 1,5l 120g só } 24^{át} benne, másnap kiakasztani, 3-4^{át} 3^{át} timsó } 1l csurog, gyengén fugázni, láncon törni, csávát újra felmelegíteni 35°C-ra, 2-4^{át} ismét benne, kiakasztani, 1^{át} csurog, a haduált csávmennyaghoz hozzáadni.

5g Na acetat/l, csávát újra felmelegíteni 35°C-ra, a bőr ismét benne marad 5^{át}, kiakasztani, éjjelen át csurog, poroldalra fogatni, 10'ig fugázni, páraz fűrészpörben forog 20'ig, 10'ig paratni, poroldalra fogatni láncon hosszára törni.

Zsírozás: 1 rész tojássárga } lenarítani, éjjelen át pihen, 1 " Dermopal R } tiszta vízzel gyengén lekenni, 1 " víz } poroldalra fogatni, éjjelen át fekszik, másnap porkezes tiszta vízzel, rögtön páraz fűrészpörben leteretni 20'ig, 10'ig paratni, poroldalra fogatni láncon hosszára megtörni, fej és láb melegegre tozes kezi kaszán. Húsolás után bőrt két kézzel hosszára húzni és a poroldalról mikhasztani, bőrrrel kifelé fordítani, 75kg fűrészpör 1l benzinben forog 1 1/2^{át} (400db 1 hordóban), utána 75kg pora fűrészpörben 30'-et forog, bőrrrel kifelé fordítani, vissradobni a tiszta fűrészpörbe forog még 30'-et, 5'ig paratni, felakasztani, mikhasztani, csiszolni, bőrtu lekenni rozsliszttel és okkersárga telonészerintű keverékével, 10'ig paratni, poroldalra fogatni, bőrrrel kifelé 4 oldalon, hát, kes és két oldal, fésülni. Bőrben lekenni 5cm³ ecetav/l, felakasztani, melegen parítani, kézzel felrázni.

Mosás: bőrönként 2l, 35°C

2g Gardinol/l, 10'-ig forog tiszta hidegvízben öblíteni, átfogatni szőroldalra, 15'-ig forog, utána ezt is hidegvízben öblíteni, gyenge 5'-es fuga.

Puhító: bőrönként 1,5l

30g só/l, éjjelen át benne, kiakasztani, 3h-t csurog.

Csáva: bőrönként 1,5l

120g só
3 Bé timsó } 35°C, 1l

24h-t benne, másnap kiakasztani, 3-4h-t csurog, gyengén fugázni, láncon törni, csávát újra felmelegíteni 35°C-ra, 24h-t ismét benne, kiakasztani, 1h-t csurog, a használt csávaanyaghoz hozzáadni:

5g Na acetát/l, csávát újra felmelegíteni 35°C-ra, a bőr ismét benne marad 5h-t, kiakasztani, éjjelen át csurog, szőroldalra forgatni, 10'-ig fugázni, száraz fűrészporban forog 20'-ig, 10'-ig rázatni, bőroldalra forgatni, láncon hosszára törni.

Zsírozás:

1 rész tojássárga

1" Dermopal R

1" víz leszárítani, éjjelen át pihen, tisztavízzel gyengén lekenni, szőroldalra forgatni, éjjelen át fekszik, másnap szőrkenés tiszta vízzel, rögtön száraz fűrészporban leiterozni 20'-ig, 10'-ig rázatni, bőroldalra forgatni, láncon hosszára megtörni, fej és láb szélességre törés kaszán. Stószolás után bőroket kézzel hosszára húzni és a bőroldalra szikkasztani, szőrrel kifelé fordítani, 75kg fűrészpor 1l benzinben forog 1 1/2h-t (400db 1 hordóban), utána 75kg tiszta fűrészporban 30'-et forog. Bőrrel kifelé fordítani, visszadobni a tiszta fűrészporba, forog még 30'-et, 5'-ig rázatni, felakasztani, szikkasztani, csiszolni, bőrben lekenni rozsliszt és okkersárga tetszés szerinti keverékével,

10'-ig rázatni, szőroldalra forgatni, szőrét kefélni 4 oldalon, hát has és két oldal, fésülni. Szőrben lekenni 5 cm³ ecetsav/l, felakasztani, levegőn szárítani, kézzel felrázni.

Vadnyúl (mezei) Nerzre

Bőrkenés:

200cm³ Tekapol

8,70"NH₃

742" víz 45°C

50" CH₂O

tiszta vízben oldva 5g szóda

} 35°C, 1l, bőrben kenni, bemártani.

Tőtűng: 15x víz

5cm³ NH₃

5g szóda

0,50" Gardinol

} 30°C, 1l, 1 1/2h-t forog, mosás, fuga, mosás, fuga

Pác:

50g só

20 cm³ CH₂O

4" ecetsav

15g FeSO₄

} 30°C, 1l, éjjelen át csak fuga

Bleiche:

10g dinatrium

10cm³ Lazocin

35" H₂O₂

} 41°C, 1l

5" vízüveg

5h, kosárban vízráeresztéssel öblítve, fuga, mosás, fuga

Festék:

0,60g Ursol RHG

0,05" II.G

0,05" P base

0,16" IV.G

0,50" NZ

0,17" II.R

0,0225" gr. BR

5' után

1,5525cm³ H₂O₂

3,-" flor 1:10

} 33°C, 1l, 3h, mosva, fuga, III.-as zsír

Blende kefével:

1,849g Ursol RHG

0,176" II.G

0,176" P base

1,452" NZ

0,946" II.R

0,0792" gr. BR

4,8972cm³ H₂O₂

1,-" flor conc.

} 1l, hidegen szárítani, leiterozni

Decke és csík 2x pisztollyal:

5,72 Ursol NZ

1,65" II.R

1,10" II.G

12,70cm³ H₂O₂

} 1l

Fehér házinyúl macska és chinchilla alap (chromozottra)

Tőtüng: 20x víz

0,10g Fedal OTS

0,50" Hydrosulf

5,-cm³ NH₃

0,007g Helindonviolett BBN/l

} 40°C, 1l, 1h, fuga, 2x mosva

I.festék:

1g Leonil S

1" am. sulf.

1" Hydrosulf.

3cm³ NH₃

} 1l

Küpe:

30cm³ forróvíz

0,90" Hydrosulf.

2,80" NaOH 41 Bé

1,-g trioeth. am. ol.

Festés után 2cm³ H₂O₂/l 30°C, 1h, mosva, fuga, lekenve:

90 Dermopal

900cm³ víz

10g Gepa S

2cm³ flor conc.

II.festés:

} 1g festékhez oldást lásd: kecskénél

} 2h-t fekszik, szárítva, benzines leiter.

Tőtüng:

5 g szóda

5cm³ NaOH 41 Bé

2" CH₂O

} 30°C, 1l, 2h, mosva

Mosás: 1,50cm³ ecetsav/l, 30°C, 15', mosva

Pác:

5 Bé ólomnitrát, v. ólomcukor, 20°C, éjjelen át csak fuga (pácot felezve végtelenségig hasz.)

Zwischenbaad:

65g só
5,5cm³ H₂SO₄ } 25°C, 1l, 30' után hozzá 5,5g Na nitrát/l, 3h, csak fuga
10,-g timsó

Festék:

5,33g Na₂S
2,70cm³H₂SO₄ } 32°C, 1l
savval forog 20 l-ig, 30'-et festékkel, mosva, fuga, 3 Bé sósvíz, 30°C, 1h,
csak fuga

Lehúzás:

6% H₂O₂
5 cm³ sósav } 1l
spritzelve, tollazva, szárítva, szárazon leiterozva.

Chinchilla decke: pisztollyak 2x spritzelve

10,-g Ursol NZ
3,-""A
10,-""D
0,50""P } 1l, szárítva, szárazon leiterozva.
6,-""DMG
40,-cm³ H₂O₂
6,-"NH₃

Macska: decke és csík, idem Chinchilla 1x.

Schablon: 1m/m

10,-g Ursol NZ
10,-""D
2,-""A
0,50""P } 2l, szárítva, szárazon leiterozva.
6,-""DMG
40,-cm³ H₂O₂
12" NH₃
24,-g colloresin

Chromos fehér házinyúl szürkére

Tőtűng: 20x víz

5g szóda
0,50" Gardinol } 30°C, 1l, 2h, 2x mosva

Pác:

0,40g K₂ Cz₂O₇
0,10" borkősav } 30°C, 1l, éjjelen át, mosva

Festék:

0,1925g Ursolgrau BC
0,0242"" DMG
0,0109""ERN
0,2376cm³ H₂O₂ } 1l, 3h, mosva, fuga III.-as zsír.
0,0242" NH₃
0,069" NaOH 41 Bé

Chromos, fehér házinyúl Nerzre

Tőtűng: 20x víz

5g szóda
0,50" Gardinol } 30°C, 1l, 2h, mosva

Pác:

4,-g FeSO₄
1,5cm³ HCOOH } 30°C, 1l, éjjelen át, mosva
7,-g só

Festék:

0,63, Ursol NZ
0,07""Pbase
0,18""aL
0,10""D } 32°C, 1l, 3h, mosva, fuga, III.-as zsír.
0,0234""DB
0,01134"EG
1,52211cm³ H₂O₂
0,18 "NH₃

Blende:

1,35g Ursol Pbase
0,65"" DMG
3,-""IV.G } 1l
0,15""gr. BR
5,15cm³ H₂O₂
0,65" NH₃
10,-" flor 1:10

Csík:

2,60g Ursol NZ
0,50 "" II.G } 700cm³. Hordózás után langyosan vasalni.
0,75"" II.R
5,80cm³ H₂O₂

Chromos nyírott mezei nyúl Sealre

20x víz

Bőrkenés:

50cm³ CH₂O
50g só } 1l, azonnal szárítani hidegen
5" szóda

Zöldkenés 2x:

I.:
60g anilinsó
2 cm³ olaj
20" denatszeszben } 500cm³
50g só
10cm³ flor 1:10

II.:
20g Ciklorat
20" NH₄Cl } 500cm³
10" CuSO₄
0,20 cm³ NH₄VO₃ old.
összehajtva hűvös helyen fekszik éjjelen át, reggel szárítva, utána II. kenés.
A két oldat közvetlenül használat előtt összeöntve egyenlő arányban.

Sárga kenés:

10g K₂Cz₂O₇
1cm³ kénsav } 1l, hideg helyen összehajtva fekszik, éjjelen át, leszárítva.
10" flor 1:10

Tőtűng:

10g szóda
1" Gardinol } 30°C, 1l, 2h, mosva, fuga

Pác:

3,-g K₂Cz₂ O₇
10,-" só } 30°C, 1l, éjjelen át, csak fuga
0,50cm³ H₂SO₄

Festék:

2g Ursol D
0,30"" A
1,-" Pyrocatechin } 33°C, 1l
3,-cm³ H₂O₂
3,-" flor 1:10
5h, mosva, fuga, III.-as víz, szárítani, benzines hordózás, készrecsinálni.

Szürke és natúr házinyúl Nerzre

Bőrkenés:

50 cm² CH₂O
50g só } 1l, azonnal szárítani
5" szóda

Tőtűng:

5g szóda
5 cm³ NH₃ } 30°C, 1l, 2h, fuga, mosva, fuga
0,50g Gardinol

Pác:

50 g só
6" CH₂O } 30°C, 1l, éjjelen át, csak fuga
2 ecetsav
10 Fe So₄

Bleiche:

10,-g dinatr.
10,-cm³ Lazocin } 41°C, 1l, 4-6h, mosva, fuga, mosva, fuga
35,-" H₂O₂
5" vízüveg

Festék:

0,13g Ursol II.R
0,42""RHG
0,04"" II.G
0,04 P base
0,135"" IV.G
0,33"" NZ } 33°C, 1l, 3h, mosva, fuga, III.-as zsír
0,018""gr. BR
5'után
1,113cm³ H₂O₂
3,-" flor 1:10

Blende kefével:

1,848 g Ursol RHG
0,176^{'''} II.G
1,176^{'''} P base
1,452^{'''} NZ
0,22^{'''} IV.G
0,946^{'''} II.R
0,0792^{'''} gr. BR } 1500 azonnal terítve szárad
4,8972 cm³ H₂O₂
15,-^{'''} flor 1:10

I decke és csík: pisztollyal és tollal

2,60 g Ursol NZ
0,50^{'''} II.G } 1l
0,75^{'''} II.R
5,80 cm³ H₂O₂

II.csík:

idem I., de 500 cm³-re.

Tarka házinyúl feketére (chromozott)

Tőtűng idem chromos nyírott mezei nyúl Sealre, de zöldkenés közben, száradás után száraz kefével kidörzsölni szőrben és sárgázás után szárítás elmarad. 20x víz

Tőtűng:

5g szóda
5cm³ NH₃ } 30°C, 1l, 2h, mosva, fuga
0,50^{'''} flor.conc.

Pác:

3,-g K₂Cz₂O₇
10,-^{'''}só } 30°C, 1l, éjjelen át, mosva, fuga
0,50cm³ H₂SO₄

Festék:

2,-g Ursol D
0,50^{'''}A
1,-^{'''}Pyrocatechin } 35°C, 1l, 4h, mosva, fuga, III.-as zsír.
3,50cm³ H₂O₂
3,-^{'''}flor1:10

Nem elég fekete utándolgozása:

2x zöldelve, közben szárítva és kefével 1x sárgakenés, utána szárítva
1x szódáskenesés:
10 g szóda } 1l
10 cm³ NH₃
4h-t fekszik, szárítva, leiterozva.

Pannofix nutria (rég chromos)

Tőtűng:

12 cm³ NH₃ } 30°C, 1l, 2h, 2x mosva
1 g Gardinol

Pác:

3,0 g K₂Cz₂O₇
1,3 cm³ HCOOH

5,0g só }30°C, 1l, éjjelen át, fuga
3h után hozzá
2,2 g Ferry

Festék:

0,5082 g Ursol Pbase
0,38115” NZ
0,31878” DG
0,2310” Pe }33°C, 1l, 3h, mosva, fuga
1,43913 cm³ H₂O₂
2,-” NH₃
0,66” Glumin

Régi nutria:

Tőtüing:

10 g szóda }30°C, 2h, 1l, fuga, 2x mosva
1” Gardinol

Pác:

3,0g K₂Cz₂O₇
1,0” dinatr. }30°C, 1l, éjjelen át, mosva
3,0cm³ ecetsav
5,0g só

Festék:

0,04g Ursol IV.G
0,07” EG
0,50”NZ }32°C, 1l, 3h, mosva, fuga

0,07”gr. BC
0,68 cm³ H₂O₂

Kezelt valódi nutria decke:

2,-g Ursol D
0,80” P base
0,404” II.G
6,40cm³ H₂O₂ }1l
1,50” NH₃
30,-”Peregal

Pfix Nerz

Sok csíkos, decke nélkül csak csíkozva.

Csík:

0,58g Ursol SB
5,-”NZ
4,66”II.G
1,-”IV.G }2l
11,24cm³ H₂O₂
0,58” NH₃

1x szélescsíkos Nerz:

Decke 2x,1x csík:

0,58 g Ursol SB 2x csíkozva, eltollazva 2 atm. mellett
5,-”NZ
4,66”II.G
1,-”IV.G }1l
11,24 cm³ H₂O₂
0,58” NH₃

Új eljárás (1 csíkos):

2x decke 1x csík:

0,348 g Ursol SB (hosszúszőrű (nem nyúzott) nercre)

3,-"" NZ

2,796"" II:G

0,60" IV:G

}1l

6,744 cm³ H₂O₂

0,348" NH₃

Spritzelési eljárást lásd chinchillánál.

Bolgár és török sima:

idem, de 1200 cm³-re

1x jobb, 1x bal. 1x középen spritzelve, eltollazva, 2x csíkozva, nem tollazva

(csak nyírott nerzre)

Régi nerz toscaner

Csíkozás előtt lekenni 10cm³ flor 1:10/l, 2x csík spritzelve.

Csík:

0,583 g Ursol SB

5,-"" NZ

4,666"" II:G

3,333"" IV:G

}800 cm³

13,582 cm³ H₂O₂

0,583" NH₃

Csík után szárítva, majd deckolva.

Decke kefével:

2,50g Ursol NZ

1,20"" P

2,40"" IV:G

2,20"" II:G

8,30 cm³ H₂O₂

1,20" NH₃

}1l

Pfix nerz:

Festésig idem Grönland, de

Zwischenbaad:

6 cm³ NH₃ utána, 0,75 cm³ ecetsav.

10" flor

Festék:

0,40g Ursol P

0,01"" ERN

0,07"" br. PR

0,23" Pyrocatechin

0,77 cm³ H₂O₂

0,47" NH₃

2,-" flor 1:10

Csíkozást lásd fenn 1x szélescsíkos Nerz.

Pfix Nutria (chromosra)

Mint régi chromos, de Festék:

0,44g Ursol Pbase

0,33"" NZ

0,276” DG
0,20” Pyrocatechin } 32°C, 1l, 3h, mosva
1,246 cm³ H₂O₂
2,-” NH₃
0,666” Glumin

Bueno Nigger (embrofix)

Tötüing:

10 g szóda
5 cm³ NaOH 41Bé } 30°C, 1l, 2h, mosva, fuga, mosva
1” CH₂O
1,5 cm³ ecetsav/l, 20°C, 30’, mosva

Pác:

2,50g K₂Cz₂O₇
1,75 cm³ H₂SO₄ } 30°C, 1l, éjjelen át mosva
10,- g só

Zwischenbaad:

12cm³ NH₃ } 30°C, 1l, 2h, csurog
10” flor 1:10
1 cm³ ecetsav/l, 20°C, 15’, mosva

Festék:

Boregos régi chrom.

0,79515g Ursol SK
0,31866”gr. BC } 32°C, 1l, 3h, mosva
0,07951”P base
1,19272 cm³ H₂O₂

1,-g
0,40”
0,10”
1,50cm³

1x kezelt Nutriette

Tötüing:

10 cm³ NaOH 41°Bé
10” NH₃ } 25°C, 1l, 2h, csak fuga
1,5” CH₂O

Semlegesítés:

1,50cm³ H₂SO₄/l, 30°C, 1h, fuga

Pác:

5g K₂Cz₂O₇
3,5cm³ H₂SO₄ } 30°C, éjjelen át, mosva
15,- g só

Zwischenbaad:

12 cm³ NH₃
10” flor 1:10 } 30°C, 1l, 2h, csurog
1 cm³ ecetsav/l, 18°C, 15’, mosva

Festék:

0,97169 g Ursol NZ
0,3429” BC

0,05715^{'''} P base
 0,2143^{'''} DMG
 0,14289^{'''} EG } 30°C, 1l, 4h, mosva
 1,72893cm³ H₂O₂
 2,-^{'''}NH₃
 vagy
 0,036 g Ursol D
 0,204^{'''} ILR
 0,192^{'''} BC
 0,192^{'''} DG } 30°C, 1l, 4h, mosva
 0,264^{'''} Pyrocatech.
 1,0656 cm³ H₂O₂
 2,-^{'''} flor 1:10

Ocelot, jaguár, mosómedve, tigris, leopárd, oroszlán, medvék kén-savas kenőcsáva

Áztatni:

tiszta hidegvízben éjjelen át, másnap 1h-t hordózni nedves fűrészporban, 10'-ig rázatni, kézhúsolás skáfán vagy kaszapadon, berakni hidegen áztatóanyagba:

2 Bé só
 1cm³ CH₂O } 1l
 éjjelen át benne, berakáskor 30'-et forog, másnap fugázni és lekenni hidegen.

Csávakelés:

12 Bé só
 2^{'''} kénsav
 3x egésztest kenést, 1x gerinc kenést, kenés közben szélességre kihuzogatni, hogy az anyag jól átjárja. Minden kenés után 24h-t pihen. Első 24h után utánhúsoljuk, ha van közte kemény és szíjas bőr, azt lehet többször is áttörni,

amíg meg nem puhul. Végül az utolsó 24h után fugázni, hosszára kihúzni, vadzsírral zsírozni, szárítani, 4-5 h-t pihen, lekenni: 2g Gepa S/l, 2h-t fekszik, ami még kemény azt újra lekenni és az éjjelen át fekszik. Reggel nyirkos fűrészporban 20'-ig gázzal 1h 10'-ig anélkül hordózni, rázatni, rámán stószolni (vagy kaszapadon), falcoláshoz lekenni:

10 g marseillesi szappan
 10^{'''} Gepa S } 1l

éjjelen át pihen, másnap falcológépen faragni, lekenni ½ vadzsírral, lassan szárítani, 1h-t hordózni nyirkos fűrészporban, rázatni, rámán vagy padon áttörni, 2h-t hordózni 3l benzín 75 kg fűrészporbanban, szárazon rázatni, ha a bőr nyirkos, szikkasztani, csiszolni, szőrt átfésülni, porolni.

Őz timsós kenőcsáva

Áztatás:

éjjelen át tiszta hideg vízben, súlyt rátenni, hogy víz alatt maradjon, másnap kézikaszán, vagy rámán húsolni és lekenni.

Csávakelés:

6 Bé só
 3^{'''} timsó
 4x lekenni, 24h-ánként, első 24h után utánhúsolást kap, 4. 24h után fugázni, padon hosszára húzni, vadzsírral zsírozni, szárítani, 4-5h-t pihen, lekenni 2g Gepa S/l, éjjelen át pihen, másnap kézikaszán stószolni, szikkasztani, 2h-t hordózni 3l benzín, 50kg fűrészporral, 10'ig rázatni, bőrt szikkasztani, csiszolni, porolni bőroldalon.

Pfix Oposette toscaner

I.-II. Decke és csík:

15 g Ursol SP
3” SLA
27cm³ H₂O₂ }1l
3,-” NH₃

I. 3x decke csak spriccelve, nem tollazva, 1 atm. mellett, leszárítani.

II. 3x decke, 1x csík 2 atm., a deckel úgy, hogy 1x közép, 1x jobb és 1x balról kitarva spriccelni (mindkét esetben) másodszor eltollazni. A csík nem lesz tollazva.

Ocelot embros bőrre

Csík: spritzelve pisztollyal

3, 45 g Ursolbraun Py
1,38” oliv. III.G
0,2875”P base
5,1175cm³ H₂O₂ }1l
1,38” NH₃

1,725 g Leonil S Minden művelet után, nyitva hidegen szárítani.

I. Schablon:

3,45g Ursolbram Py
1,15”oliv III. G
0,575” P base
5, 175 cm³ H₂O₂ }1l
1,15” NH₃
3,- g Colloresin

II. Schablon:

7,90 g Ursol D
6,60” NZ }1l
14,50 cm³ H₂O₂
3- g Colloresin

Pfix Oposette

Festésig idem Grönland.

Festék:

0,2565 g Ursol gr. BR
0,038” PR
0,01691” III.R
0,19” Pyrocatechin }32°C, 1l, 3h, mosva, 25 g Gepa S/l bőrben kenve.
0,50141 cm³ H₂O₂
0,038” NH₃
0,01691 g szóda

Decke és csík lásd fenn.

Petchaniky úszó hangyasavas csáva

Lásd G betű, idem görény.

Petchaniky kénsavas kenőcsáva

Lásd M betű, idem mormota.

Magyar pézsmá, vidra, fóka, kamcsatkai vidra kénsavas úszócsáva

(Hordókészítés, kb. 1500db 1 hordóban)

Szórmosás hidegen

pézsmá 2l, vidra 5l bőrönként 5g szóda/l, 45'ig forog hordóban, tiszta hidegvízben öblíteni, szőr és bőroldalból külön-külön kb. 10'-ig, fugázni

Áztatni: hidegen

2 Bé só

1 cm³ CH₂O

éjjelen át benne, berakáskor 30'forgás, kiszedés előtt 10', kiakasztani, csurgatni, hordózni használt fűrészporban, rázatni, kézikaszán húsolni és berakni hidegen:

Csávába:

12 Bé só

2" kénsav }1l

pézsmá 1l, vidra 3l bőrönként. 16h-t benne, akkor hozzáadni: 10g szódabikarbónát/l, még 10'-et forog, éjjelen át benne, kiakasztani, fugázni, kaszapadon hosszára lehúzni, vadzsírral zsírozni, lassan szárítani. 4-5h-t pihen, 25°C mellett lekenni 2 g Gepa S/l, éjjelen át pihen, másnap 1h-t walkolni, 1h-t hordózni nyirkos fűrészporban, 10'-ig rázatni, falcológépen faragni, kézzel hosszára húzni, rongyos bőroket megvarrni. 1/2 vadzsírral lekenni, lassan szárítani, 4-5h-t pihen, 1h-t hordózni nyirkos fűrészporban, rázatni, kötél hosszára megtörni, kifordítani. 3h-t hordózni 3 l benzin, 75kg fűrészporral (pézsmából 800db 1 hordóban) utána bőroldallal kifelé forgatni, és visszarakni ugyanabba a fűrészporba, melyhez pótlásul még 2l benzint adunk, még 2h-t forog, gőzrázóban szikkasztani, hogy a bőr megszáradjon és újra szőrrel kifelé fordítjuk, kefégepen keféljük és fésüljük.

Magyar pézsmá és vidra, úszó timsós csáva

(Hordókészítés kb 1500 db hordónként)

Áztatásig fenti rp. szerint.

Áztatás:

24 g só

2 cm³ CH₂O }1l, 25°C, 48h-t benne, a formalint 4 részletben adagoljuk.

Induláskor 0,5 cm³

másnap reggel 0,5"

este 0,5"

harmadnap reggel 0,5" Minden hozzáadáskor forog 30'-et, 48h után fugázni, 30'-et hordózni nyirkos, használt fűrészporban, 10'ig rázatni (1 hordóban 500 db bőr), kézi húsolás, utána berakni:

Csáva:

75 g só

56" timsó }1l, 35°C

pézsmá bőrönként 1l, vidra 3l, 48h-t benne, közben naponta 2x 30'-et forog, kiakasztani csurgásra (anyag ne vesszen kárba). 3h-ás csurgás után fugázni, kézikaszán után húsolni, csávát 35°C-ra felmelegíteni és a meglévő csávához hozzáadni: 1cm³ tejsav 80%/l, bőrt visszarakni, 48h-t benne, berakáskor 30'et forog. 48h alatt még 3x 30'-et forog, utána 5'-ig fugázni, kézikaszán zsírozáshoz hosszára törni, zsírozni:

600 cm³ víz

400" Lactin

1" flor. conc. }1l, lassan szárítani, 4-5h-t pihen, utána 2x bekeni:

5g Gepa S

100 cm³ Lactin }1l

első kenés után fekszik 2h-t, második után éjjelen át, másnap hordózni 3h-t nyirkos fűrészporban, rázatni, láncon töretni, fakolás alá kézzel szélességre kinyújtogatni, lekenni:

20 g marseillesi szap.

25" szóda }1l

fakolás után 3-4h-t pihen, fakológépen lefaragni, rongyosbőrt megvarrni,

kézzel hosszára nyújtani, zsírozni:

1 rész víz

1" Lactin

1" tojássárga

lassan szárítani, 3h-t hordózni nyirkos fűrészporban, rázatni, láncon hosszára megtörni, 3h-t hordózni szőrrel kifelé 3l benzin, 75 g száraz fűrészporban, utána kifordítani, bőrrel kifelé hordózni 2h-t, 3l benzin és 75 kg fűrészporban, rázóban gőzzel szikkasztani, szőrrel visszaforgatni, szőrt kefélni és fésülni.

Magyar pézsma hangyasavas úszócsáva

Lásd F betű, idem fanyest.

Papucs cserzés I.

5% Sellatan

500% víz 3h, utána egyszerre hozzáadni:

8,2% Tanigan NH43

5,77% Luna Ruebracho 6h-t keverni, éjjelen át benne, reggel hozzáadni:

4,1% Tamigan NH34

2,88,5% Luna Ruebracho

4h-t forog, éjjelen át benne, reggel kiakasztani, másnapig lóg, kimosni:

Mosás:

1g Geopon/l, 15x víz, 10'ig

Pézsma Nerzre (castor)

Bőrkenés:

50 cm³ CH₂O

50 g só } 1l, lekenni, azonnal szárítani

5" szóda

Szőrkenés 2x:

100cm³ H₂O₂

20" NH₃

880" víz

} 1l, I. után éjjelen át fekszik, újra éjjelen át, szárítani

Tőtűng:

12 cm³ NH₃

0,50g Gardinol

} 1l, 3h, 30°C, csak fuga, 5'-ig

Pác:

1,50 ecetsav

0,30 FeSO₄

} 33°C, 1l, 30' forgás, éjjelen át, 5' fuga.

Olvasztásnál ecetsav vasra ráöntve.

Festék:

0,60g Ursol NZ

0,025" II.R

0,625 cm³ H₂O₂

0,30" flor.conc.

} 34°C, 1l, 2h-t forog, 1h-t pihen, mosva, fuga, III.-as zsír

Blende kefével:

0,55 g Resorcin

0,80" Ursol D

0,70" IV.G

0,17" II.G

0,66" Pbase

0,30" II.R

0,44" gr. B

} 34°C, 1l

3,62 cm³ H₂O₂
10,-" flor1:10
2h-t forog, 1h-t pihen, mosva, fuga, III.-as zsír1l, éjjelen át fekszik, szárítva

Decke és csík:

1,0 g Resorcin
2,075" Ursol D
1,25"" IV.G
0,30"" II.G } 1l, 2x spritzelve pizsollyal
1,20 Pbase
0,725"" gr. B
6,55 cm³ H₂O₂
I.decke és csík után szárítva, utána II. decke és csík, éjjelen át fekszik
leszárítani

Pézsma White brats

Bőrkenés idem fent, de éjjelen át fekszik, meleg rázóban szárítva.

Tőtűng:

5 cm³ NH₃
5 g szóda } 28°C, 1l, 1h-t forog, fuga, mosás, fuga
0,50" Gardinol

Pác:

50g só
20cm³ CH₂O
4" ecetsav } 30°C, 1l, éjjelen át, csak fuga
15g FeSO₄

Bleiche:

10g dinatrium
10 cm³ Lazocin
35" H₂O₂ } 41°C, 1l, 2 ½ óra, mosás, fuga, mosás, fuga
5" vízüveg

Pác II.:

3,- g K₂Cz₂O₇
1,-" dinatr. } 30°C, 1l, 20x víz!, éjjelen át, mosva, fuga
3,- cm³ ecetsav
5,-g só

Festék:

0,08g Ursol IV.G
0,14"" EG
1,-"" NZ
0,14"" gr. BC } 33°C, 1l, 20x víz, 3h, mosva, fuga, III.-as zsír
5'forgás után
2,04 cm³ H₂O₂
3,-" flor 1:10

Decke:

5,72 g Ursol NZ
1,65"" II.R
1,10"" II.G } 1l
12,70 cm³ H₂O₂

Pézsma feketére

Idem hörcsög fekete rp.

Chinchilla patkány barnára

Bőrkenéstől festésig idem pézsma nerz.

Festék:

0,69 g Ursol NZ
0,02875" III.R
0,71875 cm³ H₂O₂ } 34°C, 1l, 3h, mosás, fuga, III.-as zsír
3,-" flor 1:10
Blende kefével
Decke és csík 2x pisztollyal, idem Pézsma Nerzre.

Pannonia Slate (pfix)

Festésig idem Grönland.

Festék:

0,41g Ursol grau BR
0,0238" III.R
0,19" Pyrocatechin } 32°C, 1l, 3h, mosva, 25 g Gepa S/l bőrben kenve
0,6238 cm³ H₂O₂
0,0238 g szóda

Pannofix vasalóvíz

10 cm³ flor 1:10 1l formalinban.

Vörösróka, gris roka, (indiai szürke), ausztrál oposszum, zibet macska kénsavas kenőcsáva

Áztatás:

éjjelen át tiszta hidegvízben, másnap reggel kézikaszán húsolni, kimosni szőrt zsírtalanítás végett, a bőrt, hogy a még száraz részek is megpuhuljanak. A bőroket egyenként mossuk.

Mosás:

10 g szóda
2" Gardinol } 1l, 35°C
utána hidegvízben jól átöblíteni, bőrt mosás közben szélességre széthuzogatni, öblítés után bakon csurgatni, fugázni, lekenni:

Csáva:

12 Bé só
2" kénsav
a hazai róka 3x egész, az erdélyi és felvidéki róka 2x egész test és 1x gerinckenést kap. Az első kenés után, ha 24h-át kipihente utánhúsolást kap, hogy a még rajta lévő hústól és zsírtól megszabaduljon, 24h-ként második és harmadik kenés. Harmadik 24h után fugázni, kézikaszán hosszára húzni, vadzsírral zsírozni, szárítani, akasztáskor a lábakat és a farkat gombostűvel átszúrva kifeszíteni, hogy ne zsugorodjon össze, 4-5h-t pihen, 30°C mellett lekenni: 2g Gepa S/l, éjjelen át fekszik, másnap bőrrel kifelé hordózni nyirkos fűrészporban 20'-ig gázzal, 40'-ig anélkül. 10'-ig rázatni, kézikaszán szélességre stószolni és hosszára meghúzni. Stószolás után szőrt és bőrt megszikkasztani, szőrt átfésülni, hogy a csomós részekről megszabaduljon, 2h-t hordózni 3l benzinnel, 75kg száraz fűrészporban, rázatni, ha a bőr nem elég száraz szikkasztani és csiszolni, rázóban 30'-et töretni, szőrt kefélni, porolni, fésülni.

Megjegyzés:

Zibet macskánál csak 2x van csávakenés. Gyűrűsfarku barna oposszum idem a fenti, csak a III. csávakenés után mégegyszer gerinckenést is kap.

Platin, fekete, ezüst, kék kanadai vörösróka timsós kenőcsáva

Csávakenésig idem fenti

Csávakelés:

10 Bé só
4" timsó } 35°C

első kenés után reggelig pihen, utána húsolni kézikaszán, második kenést kap, éjjelen át pihen, másnap a meglévő anyaghoz hozzáadunk 2g Na acetatot/l, ezzel kenjük harmadszor. 30'-es pihenés után gyengén fugázni szőrrel kifelé, bőrt kézzel hosszára húzni, lábakat szélességre, vadzsírral zsírozni, lassan szárítani. Akasztás, mint fenténél száradás után szőrrel kifordítani és így is leszárítani, felrázni, szőrben tiszta vízzel kefével lekenni. Vizesen 30'-et száraz fűrészporban hordózni, 10'-ig rázatjuk, lábat farkat és fejet kézikaszán stószolni, a testet kézzel szélességre kihúzni, kézzel hosszára is, szőrét szikkasztani, hasrészen a szórt bottal kiporolni, átfésülni végül hordózni 2h-t 3l benzín és 75kg száraz fűrészporban (1 hordóban 40 bőr). 5'-ig rázatni, bőrt megszikkasztani, gyengén csiszolni, rázóban 20'-ig töretni, bőrén lévő szórt leborotválni, szórt kefélni, hasrészen porolni, fésülni, kézzel felrázni.

Ezüst, kék kanadai, vörösróka, chinchilla kénsavas kenőcsáva

Csávakelésig idem előző rp.

Csávakelés hidegen:

10 Bé só
1" kénsav } 1l

2x kenni, első kenés után éjjelen át pihen, másnap utánhúsolás, másodszor kenni, 4-5h-t pihen, fugázni, hosszára húzni, zsírozni:

500 cm³ tojássárga

250" lactin

250" víz

lassan szárítani, tovább idem előző rp.

Megjegyzés:

A chinchillát nem szabad áztatni, csak bőrrrel kifelé nedves fűrészporba rakni.

Fehérróka kenő timsós csáva

Tömlős bőrnél nyitott farrészen beleöntünk tiszta vizet, simán lefektetjük, hogy a bőr megereszkedjen, 1-1 ½ h-t, utána kifordítani és bőrrrel kifelé nedves ba berakni, hűvös helyen másnapig pihen, utána kézi húsolás, lekenni: 3Bé sósvízzel, 2h-t pihen, bőrrrel kifelé fugázni, lekenni:

Csávakelés:

10 Bé só
4" timsó } 35°C

3x lekenni, első kenés után éjjelen át pihen, reggel kézikaszán utánhúsolni, 2. kenést kap, éjjelen át pihen. 3. kenést kap, éjjelen át pihen, másnap a meglévő anyaghoz hozzáadunk: 2g Na acetatot/l, lekenni 30'-et pihen, gyengén, szőrrel kifelé fugázni, kézzel a bőröket hosszára meghúzni, a lábakat szélességre is, zsírozni:

500 cm³ tojássárga

250" Lactin

250" víz

lassan szárítani, szárításnál lábakat és farkat kifeszíteni, gombostűvel, száradás után kifordítani és a szórt is megszáritani. Felrázni és visszafordítani bőrrrel kifelé, lekenni: 2g Gepa S/l, éjjelen át fekszik, 1h-t hordózni korpában, amelyhez kg-onként 10g magnésiumport keverünk, 10'-ig rázóban rázatni, lábat, fejet, farkat kézikaszán stószolni, testet kézzel hosszára húzni. Bőrt és szórt lassan levegőn megszikkasztani, hasrészen szórt porolni, átfésülni, gyökérkefén kefélni, gyengén csiszolni, rázóban 20'-ig töretni, bőrdalton szórt leborotválni, szórt kézzel felrázni, esetleg porolni.

Északi-, és keresztróka, zuboly kénsavas kenőcsáva

Áztatás, mint fehérrókanál, de kézi húsolás után mosás:

10g szóda
5" Gardinol } 35°C, 1l

egyébként mosni rögtön tiszta hidegvízben átöblíteni, bakon csurgatni, fugázni és lekenni:

Csávakenés:

10 1/2 Bé só
1 1/2" kénsav
2x kenni 24h-ánként, első 24h után utánhúsolni, második után fugázni, kaszapadon hosszára húzni, zsírozás, mint fehérrókanál, szárítástól idem vörösróka kénsavas kenőcsáva rp.

Vörösróka feketére

15x víz

Bőrkenés:

50cm³ CH₂O
50g só } 1l, rögtön szárítva
5" szóda

Szórkenés 2x:

100 cm³ H₂O₂
20" NH₃ } 1l
880" víz

mindkét kenés után éjjelen át fekszik, de csak II. után szárítva.

Tőtüng:

5g szóda
1" Gardinol } 30°C, 1l, 2h, mosva, fuga.

Pác:

4,- g K₂Cz₂O₇
1,10 cm³ ecetsav } 30°C, 1l, éjjelen át, csak fuga
2,-g Chromosal B
10,-" só

Festék:

2,50g Ursol D
2,50" Pe } 35°C, 1l, 6h, fuga, vízhúzás, III.-as zsír
H₂O₂ nélkül!

Decke:

12 g Ursol D
6" Rezorcin } 1l
18 cm³ H₂O₂
10" flor 1:10

Lehúzás kicsapott kefével (ha kell):

10g Redit ZO
2cm³ ecetsav } 1l
1,0" flor 1:10

Vörösróka barnára

15xvíz

Bőrkenés, szőrkenés idem fent feketénél.

Tőtűng:

5g szóda

1” Gardinol

}30°C, 1l, 2h, mosva, fuga

I.festék:

0,65g Resorcin

0,10” Pyrogallus

1,-”Ursol D

0,17””IL.G

0,85””gr BR

1,60cm³ H₂O₂

3,-”flor 1:10

}35°C, 1l, 5 ½ óra, csak fuga

II. festék:

0,50g Ursol D

0,05” Pbase

1,50””gr. BR

4,-cm³ H₂O₂

}33°C, 1l, 2h, mosva, fuga, III.-as zsír

I.Blende kefével:

2,86g Ursol NZ

1,43”” II. G

6,435 cm³ H₂O₂

10,-” flor 1:10

}1l

II.Blende kefével:

3,40g Ursol NZ

1,60”” II.G

7,50cm³ H₂O₂

10,-”flor 1:10

}1l

Decke és csík pisztollyal: idem II. Blende.

Pfix Rotfucks

1xdecke, 1xcsík 2 atm., egészen eltollazva.

7,50g Ursol Pbase

5,-””IV.G

0,50””II.R

1,-””SK

14,25 cm³ H₂O₂

}900 cm³

Török bürökre: idem, de

1,0 g Ursol II. R

0,20””SK

13,70 cm³ H₂O₂

}900 cm³

Pfix Rotfucks

Festésig idem Grönland.

Festék:

0,28g Ursol IV.G

0,105””Pbase

0,385 cm³ H₂O₂

0,20” flor com.

}33°C, 1l

3h, mosva, fuga, bőrben kenve 25g Gepa S/l
Decke és csík lásd fenn.

Pfix Románc

Festésig idem Grönland.

Festék:

0,32301g Ursol PR
0,04365" RHG
0,1746" Pyrocatechin } 32°C, 1l
0,54126cm³ H₂O₂
0,32301" NH₃

3h, mosva, 25 g Gepa S/l bőrben kenve.

2x csík 2 atm. tollazás nélkül:

6,0 g Ursol II.G
4,0" NZ
3,0" Pbase
0,35" DMG } 1l, 500 cm³
0,20" II.R
13,55cm³ H₂O₂
0,35" NH₃

Savas kikészítés magyar, bolgár, török és portugál nyersbőrökhöz

A nyersbőröket az eddig ismert eljárás szerint áztatjuk, zsírtalanítjuk és
husoljuk.

Előpuhítás:

1kg fugázott és lehúzott nyersbőrre 6,- kg folyadékot számítunk.

Az ismert módon lehusolt és kimosott bőroket a következő fürdőbe rakjuk:

5 Bé só

1cm³ tejsav 80%

0,2" Vilonat N híg. } 1l

30'et forog, leállítjuk és bőrt éjjelen át benne marad. Fenti fürdőt 3x használjuk
és csak azután lesz kiengedve. A bőrök kiszedésénél ügyelni kell, hogy anyag
ne vesszen kárba. Előpuhítás után bőrök fugázva, kézzel simán kinyújtogat-
ni, avas bőroket kiszortírozni, kaszagépen kitörni.

I. fürdő: 20°C

5 Bé só

1cm³ glycolsav } 1l

1" tejsav

30'-et forog, este 10', reggel még 5'-et forog, kiakasztva, hogy a fürdő ne
vesszen kárba. 4h-t fekszik, majd előző fürdőhöz hozzáadni:

1cm³ glycolsav

1" tejsav

1 g Cz timsó } 1l

forogási idő, mint I.-nél, bakon csurog 5h-t fugázni, gerinc, fej és avas részeket
hupukán késsel áttörni, bőrben kenni:

6-10 cm³ glycolsav

5 Bé só

3g timsó } 1l

1" cz timsó

10 cm³ Vilonat N híg

bőrök lekenve bakon 30-50 db-os csomókba összerakva, 3-5h-ás csurgás
után újból lekenjük fenti kenőpáccal, bakra dobjuk és reggelig csurog, reggel
újra kenve és másnap reggelig fekszik, zsírozás:

800 cm³ víz
200” Dermopal }1l

20” Vilonat N híg

1h-t fekszik, 45°C mellett szárítjuk, törés, kaszálás a szokott módon. Kaszálás után:

37,5 g só
18,75” cz timsó }1l

1,87 szóda

kész fürdőt felfőzni, 42°C-ra lehűteni és bőröket kézzel bemosni, kádba összerakva pihen éjjelen át, másnap reggel átfogatni, estig fekszik. Este bakra kiakasztani, reggel a fenti zsírral zsírozni, szárítani, leiterozni, kaszagépen áttörni, megszikasztani. Filces bőröket vasalógépen kibontani és megfelelő magasságra nyírni, berakni:

5,-g szóda

0,5” sulf. zsíralk.

0,5 cm³ formalin }30°C, 1l

1h-t forog, jól kimossuk, fugázni, kaszagépen kitörni, rámán szárítani, szőrben kidolgozni és megfelelő magasságra nyírni.

Szarvas kikészítés magyar, bolgár, török és portugál bőrökhöz

A nyersbőröket az eddig ismert eljárás szerint áztatjuk, zsírtalanítjuk és husoljuk.

Előpuhítás:

1kg fugázott és behúsolt nyersbőrre 6l folyadék.

5Bé só

1 cm³ tejsav 80%

0,1” Vilonat N híg. }1l

30’-et forog éjjelen át benne, másnap fuga, kézzel simán kinyujtogatni, avas bőrök kiszortírozva, kaszagépen kitörve.

I.pácfürdő:

5 Bé só

0,5cm³ H₂SO₄

1,5” tejsav 80% }1l, 30°C

1,0 ecetsav 60%

berakáskor30’ forgás, este 10’, reggel 5’ forgás, utána kiakasztani, hogy a fürdő megmaradjon, 4h-t csurog, hupuka gépen kitörve, előző fürdőhöz hozzá 35°ra való felmelegítés után:

0,5 cm³ H₂SO₄

2,0” tejsav 80% }1l

bőröket visszarakjuk, forgási idő, mint előbb, 44h-t benne este és reggel 10-10’ forgás, utána bakra kidobva másnap reggelig csurog, zsírozás:

800 cm³ víz

200” Dermopal R

20” híg Vilonat N }1l

20g só

bőrt bőrre összerakva 1h fekvés után a fejrészt egészen az első lábakig szitált fűrészporral lehűtjük, utána kitörve és kaszálva a szokott módon.

chromozás:

60g só

60” cz timsó }1l

30” szalmiáksó

1000l vízhez való anyagot készítünk elő, feloldjuk a sót, cz timsót és szalmiáksót, összeöntjük 750l-re, gőzzel forrpontig melegítjük és 1h-t forraljuk, kiegészítjük 1000l-re. Használathoz legfeljebb 42°C-os lehet. Bőröket a szokott módon bemossuk, kádba rakjuk, másnap reggel egy üres kádba átrakjuk és a folyadékot is átöntjük, estig fekszik, bakra akasztjuk, 48h-t csurogni, zsírozás:

850 cm³ víz
150” Dermopal R }1l
20” híg Vilonat N

20g só
zsírozás után szárítva, kitörve, nentalizálva 35°C mellett:

1Bé só
5g szóda
0,5g sulf. zsíralk, 28. }1l
0,5 cm³ formalin 40%

1h-r forog, fugázva, gyengén leszárítva, kaszagépen kitörve, ráházva, leszedve szőrben kidolgozva és megfelelő magasságra nyírva.

Szkunksz kénsavas kenőcsáva

Száraz bőrt áztatás nélkül hordózni száraz fűrészporban 2h-t, 10’ig rázatni, lekenni: 3Bé sósvízzel, éjjelen át pihen, reggel 1-1 1/2h-t bőrrel kifelé walkolni, ha melegszik pihentetni, 1h-t nedves fűrészporban hordózni, 10’-ig rázatni, gyenge zsírral zsírozni:

100 cm³ norm.vadzsír
10g szóda
900 cm³ víz

éjjelen át pihen, reggel kézzel húsolni, falológépen nyakat lefaragni, láncon hosszára megtörni, lekenni: 5 Bé sósvízzel, éjjelen át fekszik fugázni, lekenni:

Csávakenés:

12 Bé só
2” kénsav
4x kenni, 24h-ánként, 3x egész test kenés, 1x nyak és fej fugázni, láncon gyengén megtörni, vadzsírral zsírozni. 2-3h-t pihen, kiterítve szárad, 4-5h-t pihen. Lekenni: 2g Gepa S/l, 25°C mellett, reggelig fekszik, másnap 1h-t

hordózni, nyirkos fűrészporban, 30’-et gázzal, 30’-et anélkül, 10’ig rázatni, láncon hosszára törni. Lábat-fejet-testet nem, kézikaszán stószolni, feszítőollóval a testet szélességre kinyújtani, kézzel hosszára meghúzni, bőrt és szőrt levegőn szikkasztani, szőrt átfésülni és hordózni. 3h-t 3l benzín, 75kg fűrészporban (1hordóban 400-500db), kivenni, bőrrel kifelé fordítva újra visszarakni ugyanabba a fűrészporba, amelyhez pótlásul 1l benzint adunk, 1h-t forog, ha a bőr nem elég száraz levegőn szikkasztani, gyengén csiszolni, rázóban 30’-et töretni, szőrét kefélni, fésülni.

Sakál kénsavas kenőcsáva

Lásd F betű, idem farkas.

Szarvas kénsavas kenőcsáva

Lásd K betű, idem kutya.

Szagtalanítás fehér árura

Csávázott, pucolt bőrt 40°C mellett bemossuk:

60g só
40” timsó

10 cm³ CH₂O bőrt megszáritani, szélességre kihúzni, bemosókád fölé hosszára felakasztani (anyag visszacsurogjon) 1h-t pihen, még egyszer ugyanígy bemosni, felakasztva csurog másnap reggelig, gyengén fugázni, kézzel hosszára meghúzni, lassan szárítani, hordózni, 100db bőrre kb 7-10 kg bécsi fehérrel, 1 1/2h-t forog, 30’et rázatni, kaszagépen áttörni, vasalóban kefélni és nyírni.

Seal kenés báránybőrhöz

I.oldat:

60g anilinsó
2 cm³ olaj
5" denat.szesz } 500 cm³
10,-" flor 1:10
50,-g só

II.oldat:

20g Kchlozat
20" NH₄Cl } 500 cm³
10" Cu SO₄
0,20 cm³ atm.vanadatold.
Használat előtt hidegen összeöntve.

(Vanadatold. készítése: 1,75g ammoniumanadotot 10 cm³ vegytiszta sósavban feloldunk, 9 cm³ víz és 1cm³ glicerin hozzáadása után addig főzzük, amíg tiszta kékszínű oldat lesz. Ezután 350cm³re felengedjük és így 1:200 oldatot kapunk)

Szórben lekenve, nyitva szárítva, leráztatva I. és II. kenés idem.

III.kenés:

10g K₂Cz₂O₇
1cm³ H₂SO₄ } 11
10" flor 1:10

Szórben kenve 2h-t fekszik, leszárítva ráztatás nélkül festékbe megy.

Pfix seal és alaszka blend

11,55g Ursol D
3,15""RHG } 11
14,70 cm³ H₂O₂
10,-" flor 1:10

Toscaner schopp decke

Lehúzás kefével:

6% H₂O₂
5cm³ HCl
szárítva, tiszta vízzel kefével lemosva, szárítva, vasalva és deckelve.
20,-g Ursol DG
10,-""NZ } 11
30,-cm³ H₂O₂

Pfix Szkunksz toscaner és török

2x decke 1x csík, 2atm, tollazva ki a szélére.

10,-g Ursol NZ
1,-""DB
0,25""P } 11
11,25 cm³ H₂O₂
0,25" NH₃

Régi Szkunksz toscaner

Decke kefével:

0,70g Ursol EG
3,92""NZ
0,70""P

0,49^{'''}IV.G }1l
0,40^{'''}DB
0,70^{'''}D
6,91cm³ H₂O₂
0,70^{''} NH₃

Bueno Sand (embrofix)

Tötüing:

10g szóda
0,20^{''} Fedol OTS }30°C, 2h, 1l, mosva

Pác:

0,40g K₂Cz₂O₇
0,20 cm³ HCOOH }30°C, 1l, éjjelen át, csak fuga
3h után hozzá
0,35g Ferry

Festék:

0,06175g Ursol II.R
0,02375^{'''}gr.BC
0,007125^{'''}SB }32°C, 1l, 3h, mosva

0,095^{'''}SK
0,187625 cm³ H₂O₂
0,007125^{''} NH₃
1,-^{''}Glumin

Bueno Silbergrau (embrofix)

Tötüing:

idem Sand.

Pác:

1,0g K₂Cz₂O₇
0,25^{''} borkósav }30°C, éjjelen át, 1l, mosva

Festék:

0,2375g Ursol oliv III.G
0,19 cm³
0,095^{''} Palatinechtschw WAN }32°C, 1l, 3h, mosva
0,4275 cm³ H₂O₂
0,2375^{''} NH₃

Pfix Szkunksz

Festésig idem Grönland, de

Zwischenbaad:

6 cm³ NH₃
10^{''} flor 1:10 }1l, utána 0,75 ecetsav/l

Festék:

0,20g Ursol Pbase
0,15^{'''}IV.G
0,25^{'''}NZ
0,15^{'''}DG }33°C, 1l, 3h, mosva, 25g Gepa S/l bőrben kenve
0,25^{'''}DMG
0,20^{''}Pyrocatechin

1,20 cm³ H₂O₂
0,25" NH₃

Schopp (nem pfix toscaner)

Tőtűng:

10 cm³ NH₃
9" NaOH41Bé } 22°C, 1l, 1 ½ h, fuga
2" CH₂O

Semlegesítés:

1,50 cm³ H₂SO₄/l, 30°C, 1h, fuga

Pác:

10g ólomcukor
30" thiosulfat } 45°C, 1l
1cm³ H₂SO₄
24h-t benne, utána pácot újra 45°C-ra felmelegíteni, még 24h-t benne,
mosva, fuga.
3Bé sósvíz/30°C, 3h, csak fuga, 25g Gepa S/l, bőrben kenve.

Lehúzás:

6% H₂O₂
5 cm³ HCl } 1l

Decke:

20,-g Ursol DG
10,-" NZ } 1l
30,- cm³ H₂O₂

Seal barna (fóka)

Tőtűng:

12 cm³ NH₃
1g Geopon } 30°C, 2h, 1l, mosva

Pác:

2,50g K₂Cz₂O₇
1,75 cm³ H₂SO₄ } 30°C, éjjelen át, mosva
10,-g só

Zwischenbaad:

12 cm³ NH₃
10" flor1:10 } 30°C, 1l

2h, csurog 1cm³ ecetsav/l, 30, 15', mosva.

Festék:

0,42253g Ursol ERN
0,02134" DG
0,28169" Pyrocatechin } 32°C, 1l, 3h, mosva
0,72556 cm³ H₂O₂
0,20" flor conc.

Decke:

12,-g Ursol NZ
10,-”EWG
33 cm³ H₂O₂ }1l
10” Gallol
10” flor 1:10

Csávázott juhbőr kidolgozása tímár bőrnek

Áztatás: száraz súlyra 23°C mellett

3% szóda
800%víz
4h-t forog hordóban, éjjelen át benne, reggel ismét forog 1h-t, fugázni,
husoldalát lekenni:
(Nyersbőröknél áztatás 36h-t tiszta hideg vízben, tovább idem csávázott.)

Schwöd:

500g Na₂S 60%
1500” égetett mész
18 Bé-re beállítva, bőrt bőrre összerakva 3h-t fekszik, fakéssel tőkén a szórt
letoljuk és a kopasztott bőroket azonnal hideg vízbe dobjuk, utána rögtön
berakni:

Meszés:

600% víz
5% Na₂S
10% mész
3 napig benne, naponta 2x forgatni, vízalá lenyomni, 3 nap után 30°C vízbe
dobjuk, tőkén színeljük színelőkéssel. A leszínelte bőrt hideg vízbe tesszük,
néhány perc múlva bakra dobjuk, 1h-t csurgatjuk, lemérjük. Ez a póre súly.

Mosás: (póre súlyra 30°C mellett)

200% víz
1,5% tejsav }30’-et forog haspliban, rögtön berakni:

Pác:

150% víz
0,6% Oropon OR }36°C
0,2% tejsav
2h-t forog, átdobni:

Pickel: 30°C

150% víz
10% só
0,7% H₂SO₄
1h-t forog, bakra rakjuk, 1h-t csurog, lemérjük, ez a pickel súly.

Cserzés: pickel súlya:

200% víz
2% só
7% chromlé
A chromlevet 4 részletben 30’-enként adagoljuk, a II. és IV. részlet után 0,05%
szódát is adunk hozzá.

Chromlé készítése:

1000g K₂Cz₂O₇
800” kénsav
760” melasz
2400” víz

a bikromatot beletesszük a vízbe és hozzáöntjük a kénsavat, lassan és egyenletesen hozzákeverjük a melaszt (Bazicitás 5/12, chromoxy 30-35.

Bőrök 6h-t forognak hordóban, éjjelen át benne, reggel újra forog, 1h-t bakon fekszik 24h-t, fugázzuk, színeoldalát bekenjük síkporral, faragjuk, mérjük, ez a faragási súly.

Faragás után 30'-et 25°C-os vízben haspliban mossuk:

Neutralizálás: faragási súlyra 30°C mellett.

200% víz

2% NaOH3

30'-et forog, utána 30'-et 25°C-os vízben mossuk, festjük.

Festés után zsírozás: 50°C mellett

150% víz

4% szulf. Pataolaj

0,3% marseillesi szap.

0,1% NH3

30' forgás után hideg vízbe martjuk, bakon csurog 2h-t, préselni, szikkasztani géppel és kézzel kitesztani, csontszárazra szárítani, 1h-t leiterozni félnedves fűrészporban, 2x stollgéppel stollolni, kézivason körül kantnizni, spannolni másnapig, stuccolni, vasalni bársonyhengeren pollírozni.

Mosó fehér mappa készítése

Cserzésig idem chromos timárbőr.

I.Cserzés:

pickelsúlyra 30°C mellett

200% víz

3% CH2O 40%

0.3% sulf. pataolaj

30'-et forog, 30'-et bakon lóg

II.cserzés:

100% víz

8% timsó

2% só

4,5% tojássárga

7% liszt

Timsót és sót feloldva beletesszük a hordóba, elindítjuk és 3' után hozzáadjuk a lisztet, további 10' forgás után a tojássárgát. Beletesszük a bőrt 2h-t forog, reggelig benne, akkor még 30'-et forog, színével befelé lécre tesszük, hosszára meghúzzuk, teljesen leszárítjuk, 30'-et leiterozzuk kissé nedves fűrészporban, felstolloljuk, először 220-as, majd 320-as papírral csiszológépen csiszoljuk.

Tibeti juh kénsavas kenőcsáva

Lásd K betű, idem kutya.

Tigris kénsavas kenőcsáva

Lásd O betű, idem ocelotte.

Tasmaniai oposzum kénsavas kenőcsáva

Lásd A betű, idem amerikai opossum.

Ürge úszó timsó csáva

Lásd V betű, idem vakond.

Ürge Nerzre

Börkenés:

50 cm³ CH₂O
50g só }1l
5” szóda
2h-t fekszik, meleg rázóban forog 1h-t.

Pác:

50g só
25” NH₄Cl
5cm³ ecetsav }36°C, 1l, éjjelen át, csak fuga
25g FeSO₄
20cm³ CH₂O

Bleiche:

50g só
15” Na pyrop
12,5” dinatrium }43°C, 1l
5,-” trinatrium
40,-cm³ H₂O₂
10h, mosás, fuga, éjjelen át vízben áll, fuga, mosva, fuga.

Festék:

0,1364g Resorcin
0,1892” Ursol D
0,1716””IV.G
0,0396””II.G
0,1628”” P base }35°C, 1l, 3h, mosás, fuga, III.-as zsír
0,1056”” gr. BR

5’ után
0,8052 cm³ H₂O₂
3,-” flor 1:10

Blende kefével:

0,55g Resorcin
0,80” Ursol D
0,70”” IV.G
0,17”” II.G
0,66”” Pbase }1l
0,30”” II.R
0,44” gr. BR
3,62 cm³ H₂O₂
10,-” flor1:10

Natúr ürgetábla Ocelotra

Lásd H betű, idem hörcsög (natur) tábla Ocelottre.

Ürge Nerzre

Decke és csík:
1,0 g Resorcin
2,075 Ursol D
1,25”” IV.G
0,30”” II.G }2l
1,20”” Pbase
0,725”” gr. BR
6,55 cm³ H₂O₂

Vakond, ürge, colinsky úszó timsós csáva

Kádban 1 bőrre 100 cm³

Áztatás:

éjjelen át tiszta hideg vízben, másnap öblíteni tiszta hideg vízben, kézikaszán húsolni, vakond husolás után éjjelen át puhítóba:

30g só+1cm³ CH₂O/l, utána berakni:

Csáva: 35°C

6 Bés só

3" timsó

2x 24h-t benne, 2 x 15'-et forog, első 24h után kiakasztani, 4-5h-t csurog (anyag megmaradjon). Gyengén fugázni, vakondnál hasrészt falcológépen faragni, csávát 35°C-ra felmelegíteni, visszarakni. 24h után kiakasztani, gyengén fugázni, kézikaszán áttörni, hosszára lehúzni, vadzsírral zsírozni, lassan szárítani, 4-5h-t pihen, hordózni 1h-t nyirkos fűrészporban, kézikaszán stószolni, 2h-t hordózni 2 l benzin, 75kg fűrészporban (1 hordóban 3000-4000db) utána mégegyszer 1h-t tiszta fűrészporban hordózni, ha a bőr nem elég száraz, rázóban szikkasztani, szőrt kefélni.

Virginiai oposzum kénsavas kenőcsáva

Lásd A betű, idem amerikai opossum.

Walabi kénsavas kenőcsáva

Lásd C betű, idem csikló.

Vidra és kamcsatkai vidra, úszó kénsavas csáva

Lásd P betű, idem magyar pézsmá.

Vidra úszó timsós csáva

Lásd P betű, idem magyar pézsmá.

Vidra kénsavs kenőcsáva

Áztatás:

éjjelen át tiszta hideg vízben, másnap reggel kézi húsolás kaszapadon, mosni egyenként 35°C mellett:

10g szóda

2" Gardinol }1l

mosás közben szélességre kihúzni, tiszta vízben jól kiöblíteni, bakon csurgatni, fugázni bőrrel kifelé, bőrben kenni:

Csáva hidegen:

12 Bé só

2" kénsav

kenés közben szélességre kihúzni, hogy az anyag jól átjárja. 3x kenni, 24h-ánként, első 24h után utánhúsolni, 3. 24h után fugázni, kézikaszán hosszára lehúzni, vadzsírral zsírozni, szárítani, 4-5h-t pihen, lekenni: 2g Gepa S/l, 35°C mellett, éjjelen át pihen, másnap nyirkos fűrészporban hordózni 20'-ig gázzal, 40'-ig anélkül, rázatni, kézikaszán szélességre stószolni, lekenni 35°C mellett:

10g marseillesi szap.

5" Gepa S }1l

3-4h-t pihen, falcológépen faragni, kézzel hosszára húzni, lekenni ½ vadzsírral, lassan szárítani, 1h-t hordózni nyirkos fűrészporban, kötélén áttörni, szőrt átfésülni, 3h-t hordózni 3l benzin, 75kg fűrészporban, bőrével kifelé fordítani, ugyanabban a fűrészporban 1h-t hordózni, rázatni, szőrben, bőrben kefélni.

Viscach kénsavs kenőcsáva

Lásd M betű, idem mormota.

Virginiai görény úszó, hangyasavas csáva

Lásd G betű, idem hazai görény.

Visonette: 1x kezelt maulwurf vasalás

Tötüing:

12 cm³ NH₃
1g Geopon
1cm³ Cykloran

}30°C, 1l, 2h, mosva

Pác:

5,0g K₂Cz₂O₇
3,5 cm³ H₂SO₄
15,-g só

}30°C, 1l, éjjelen át, mosva

Zwischenbaad:

12 cm³ NH₃
1" flor conc.
1cm³ ecetsav/l, 20°C, 15', mosva

}30°C, 1l, 2h, csurog

Festék:

0,1455g Ursol II.R
0,097"gr. BC
0,194" Pyrocatechin
0,4365 cm³ H₂O₂
0,20 flor conc.

}32°C, 1l, 3h, mosva

Bueno Visonette (embrofix)

Tötüing:

10,-g szóda
1,-" Gardinol

}32°C, 1l, 3h, mosva
30°, 1l, 2h, mosva

Pác:

1,0g K₂Cz₂O₇
0,30 cm³ HCOOH
3h után hozzá
0,50g Ferry

}30°C, 1l, éjjelen át csak fuga

Festék:

0,329327g Ursol NZ
0,016245" gr.BC
0,0285" II.G
0,00684" P base
0,025327" II.R
0,406239 cm³ H₂O₂

}32°C, 1l, 3h, mosva

Bueno Visonette (régi ch.med.leic.)

Tötüing:

idem fent.

Festék:

0,881245 Ursol NZ
0,040798" SK
0,395731" IIG

0,03587^{'''} Pbase
0,008109^{'''} II.R }32°C, 1l, 3h, mosva
0,014812^{'''} IV.G
1,376565 cm³ H₂O₂

Pác:

0,60g K₂Cz₂O₇
0,15^{'''} borkósav }30°C, 1l, éjjelen át, mosva

Zorino kénsavas kenőcsáva

4 Bé sósvízzel lekenve fekszik éjjelen át, reggel újra lekenni, fekszik estig. 1h-t hordózni száraz fűrészporban, 10'-ig rázatni, ha a bőr avas, vagy nagyon zsíros, akkor 3x is kenni 4Bés sósvízzel, éjjelen ét fekszik. 1h-t hordózni, 10'ig rázatni, kézzel húsolni, majd 4x is kenni 4 Bé sósvízzel, 12h-t pihen, 1h-t száraz fűrészporban hordózni. 10'ig rázatni, utánhúsolni, 5x kenni, 4Bés sósvízzel, 4-5h-t pihen. Ha a bőr még mindig nem puhult meg, újra hordózzuk 1h-t és 10'ig rázatjuk, 6x is lekenjük, 4-5h-t pihen, vízhúzni kézikaszán, ha még mindig avas, vagy zsíros és nem ázott fel, lekenjük:

40 cm³ tejsav
5Bé só }1l
2 cm³ CH₂O
vagy:
10Bé só }1l
1cm³ CH₂O
12h-t pihen, lekenni:

Csáva:

10 Bé só
1,5 cm³ H₂SO₄ }1l
első kenés után 12h-t pihen, kézikaszán áttörni, újra lekenni, 12h-t pihen,

fugázni, kézikaszán hosszára lehúzni, zsírozni:

1000 cm³ Lactin

1000^{'''} tojássárga

5^{'''} NH₃

4-5h-t pihen, lassan szárítani. 4-5h-t pihen, lekenni: 2g Gepa S/l, éjjelen át fekszik, 1h-t hordózni nedves fűrészporban, 10'et rázatni, kézikaszán stószolni, bőrt, szórt lassan szikkasztani. Szórt fésülni, 2h-t hordózni 3l benzin, 75kg száraz fűrészporban, (1 hordóban 500db), ha bőr nem elég száraz, lassan szikkasztani, gyengén csiszolni, rázatni, 30'-et töretni, szórét kefélni és fésülni.

Cibet macska kénsavas kenőcsáva

Lásd R betű, idem vörösróka.

Coboly kénsavas kenőcsáva

Lásd R betű, idem északi és keresztróka.

Pfix Coboly

Decke:

10g Ursol NZ

1^{'''} DB

0,25^{'''} P }1l

11,25 cm³ H₂O₂

0,25^{'''} NH₃

1x2 atm.mellett, utána egészen letollazva.

Csík:

1x2 atm. mellett, egészen tollazva.

idem decke, de 2l-re.

Mellékletek

Az átírásról:

A napló egy bőrfestési-kikészítése receptkönyv. Ehhez hűen igyekeztünk megtartani a napló írásképét, még ha olykor ez így nem is mindenhol egységes.

Kuriózumként hagytuk szándékosan benne a szavak régies formáját, a vegyi anyagok akkori neveit. Az egyszerűség kedvéért az egymás alatt levő, azonos mértékegységeket, ahogyan a mester is, mi is macskakörömmel jelezzük. Mivel a mester nem készített egységes állatleírást, így a könnyebb érthetőség kedvéért itt feloldjuk az állatfajok idegen megnevezését.

Baumrarder=fagörény

Coboly=nyuszt, menyétféle

Maulwurf=vakond

Ocelot=párducmacska

Rotfucks= vörös róka

Seal=fóka

Szkunksz=opossumfajta

Viscacha= nyúl

Walabi =kengurufajta

A szerző többnyire az állatfajok alapján sorolja betűrendbe a recepteket, ha a recept a technikával kezdődik, akkor a festési eljárás neve alapján. A szerző, mivel a szakma kifejezései német eredetűek, többnyire az eljárások és a fajok német neveit használja.

Kikészítési, festési technikák, amik előfordulnak a könyvben:

Blancorolos kikészítés – blancolor, a festék neve
Bíber csík – barna színárnyalat, mályvás keveréssel
Bleicholt blende és csík
Bueno Amethyst
Bueno mauwurf
Bueno Nigger
Bueno Sand
Bueno Silbergrau
Cromcserzés
Eulánózás
Francia puhító
Formalinos csáva
Hangyasavas úszócsáva
Haspli készítés- kád készítés
Húsos úszó hangyasavas csáva
Kabát kenés, festés
Kénsavas kenőcsáva
Kénsavas úszócsáva
Lóbőr kikészítés
Marinenblau
Mahagoni
Mosó fehér mappa készítése
Papucs - cserzés
Patchaniky úszó hangyasavas csáva
Pannonia Slate
Pannofix vasalóvíz
Pfix alaszka
Pfix Oposette toscaner
Pfix Ouelques fleurs
Pfix toscanes
Savas kikészítés nyersbőrökhöz

Szagtalanítás fehér árura
Timsós cserzés
Timsós-hangyasavas csáva
Timsós kenőcsáva
Timsós úszó csáva
Toscaner
Toscaner schopp decke
Úszó chromos csáva
Úszó kénsavas csáva
Úszó timsó csáva
Visonette
Coboly kénsavas kenőcsáva

A szőrmeártás mechanikai műveleteinek gépei:

Segédlet a könyv értelmezéséhez⁷

Centrifuga:

Az összes vizes művelet után a szőrmék víztelenítésére használják. Elsősorban a szőrmebundában levő vizet távolítja el. A centrifugázott bőr víztartalma tovább csökkenthető kaszagépen „vízhúzással”. A savas vagy lúgos folyadékot tartalmazó szőrmék víztelenítésére használt centrifuga dobját rozsdamentes acélból készítik, vagy gumi- ill. műanyag bevonattal látják el, hogy a foltképződést elkerüljék.

Csiszológép:

A szőrmés velour bőrök husoldala szépen csiszolható oszilláló csiszológéppel. A csiszolással elérhető velour zsírtalanított bőrnél szebb, mint a csak krómozottnál, viszont szőrényi vagy szűcs cserzőanyaggal utáncserzett bőr könnyebben csiszolható és selymesebb velourt is ad a csak krómozottnál.

Epilológép:

A koronaszőrök eltávolítására (többől való kinyírására) használják olyan szőrmékhez, amelyeknél csak a pehelyszőr alkotta bundára van szükség. pl. nyúl bőrök kidolgozásakor.

Fűrészporos hordó:

A szőrmeiparban a fűrészporos hordózás célja a bőr puhítása, egyenletes nedvesítése és a szőrbunda tisztítása. A hordózáshoz csak olyan kemény fáfűrészpor alkalmas, amely nem szálkás, elég nagyméretű (nem porszerű), és méretei kb. minden irányban egyformák. A fűrészporhoz adagolt oldószer

⁷ Füstös János feketelaki (Erdély) szűcs hagyatékából.

(benzin, triklóretilén, stb.) a szőrme és a bőr felületét zsírtalanítja, de súrolás közben a bőr belsejéből újra zsír kúszik fel a szőrszálakra, s ezáltal újból összetapadnak az egyes szálak. Színezés után a szőrhöz tapadt, de meg nem kötött festék nedves fűrészporral távolítható el. A hordózás időtartama (helyesen veretett színezési technológiával) 1-3 óra, feketére színezett szőrméknél 4-6 óra. Fűrészporos hordózás után a szőrméhez tapadó fűrészport rázóban távolítják el. Vannak olyan fűrészporos hordók is, amelyek rázóhordóként is használhatók.

Husológép:

Nagyobb szőrmék husolására használt gép. A juhbőrök gépi mosását is tompakéses husológéppel végezzük.

Kartán gép (kefegép):

A bárány-, ill. juhszőrmék gyapjának fésülésére használják. A forgó hengerre szerelt acéltüskék a szőrszálakat közel párhuzamos helyzetbe hozzák, de minél rendetlenebb a kartárolandó szőrme bundája, annál több szőrszál szakad ki belőle. Ezért a gyapjút helyesebb előbb vasológéppel bontani. A kartán gép mindig csökkenti a szőr sűrűségét. Beállításánál fontos, hogy a tüskék megfelelő mélységig hatoljanak a bundába, mert ha nem elég mélyen érik a szőrmét, nem bomlanak jól, ha túl mélyre hatolnak, a szőrme barkatöréses lesz, ill. a bőrt is kiszakíthatják.

Kaszagép:

10 késes forgó korong. A kések cserélhetők. Széles vagy tompa acél kések, ill. fa kések helyettesíthetők egymással. A kaszagépeket a szőrmék bőrének nyújtására, puhítására utánhusolására használják. Éles kések csak száraz bőr tisztítására, utánhusolására felelnek meg. Centrifugázott bőrök „vízhúzása” esetén, kaszagépen a víztartalom csökkentésén kívül, a centrifugázás okozta ráncok is kisimulnak. A bőrráncok ruházati szőrmésbőröknél foltképződés

okozói lehetnek. Növényi cserzésű szőrmék nedves kaszálása csak fa késekkel végezhető.

Kefegép:

Koronaszörtartalmú szőrmék szőrének lazítására használják. A kikészített nemes szőrmék porolás és kefélés után lényegesen teltebbek, dúsabbak.

Motollás kád:

A szőrmefeldolgozás vizes műveleteit általában motollás kádban végzik. A bőripari cserzőkádakat általában a gyapjú, ill. szőr nemezelődése miatt a szőrmegyártásban csak kivételesen használják. A szőrmeipar motollás kádjainak úrtartalma 1-5 m³. A száraz szőrme és a lé aránya a szőrme hosszától függően 1:10 és 1:20, leggyakrabban 1:15 (nyírott juh szőrme).

Porológép:

Koronaszörtartalmú szőrmék szőrének lazítására használják. A kikészített nemes szőrmék porolás és kefélés után lényegesen teltebbek, dúsabbak.

Szőrmefaragógép:

Vastagbőrű szőrmék bőrének vékonyítására való. pl. pézsmabőrök kikészítésénél.

Szőrmenyírógép:

A szőrme felületét nyírjuk vele egyenletesre. A nyíróhengeren levő spirálkések számának (spirálonként 10 db), a henger fordulatszámának és az adagoló sebességének összhangban kell lennie ahhoz, hogy a szőrme felülete nyírás után teljesen sima legyen. A nyírt szőrme felülete vasalás után ismét egyenlőtlené, bolyhosszá válik, ezért a szőrmekidolgozást minden esetben

nyírással fejezzük be. Fontos, hogy a nyírókések állandóan élesek legyenek, mert különben a szőr felülete egyenlőtlen bevágódásos lesz.

Szűcsvarrógép:

A gyártás folyamán keletkezett szakadásokat a további károk elkerülése az egyes munkafolyamatok között szűcsvarrógéppel ideiglenesen vagy véglegesen összevarrják.

Szőrmeipari tasztógép:

Nagyobb felületű szőrmék nyújtására használják, de pl. nyúlszőrméknél is megfelel kaszálás helyett.

Vasalógép:

A szőrmét forgó, belülről gázzal vagy villannyal fűtött hengerrel vasalják. A művelet célja a gyapjú természetes göndörségének kiegyenesítése, a gyapjú nyújtása. A vasalás hatásfoka lényegesen nő, ha a szőrme felületét vasalóvízzel nedvesítjük, ezáltal a szőr képlékennyé válik. A szőrfelület és a vasalóhenger közti nyomás lábpedállal szabályozható. Túl gyenge pedálozás esetén a vasaló hatásfoka gyenge; sokáig tartó, túl erős pedálozás a bőr borkarétegeit felszakíthatja.

Vizesnyírógép:

A bőripari hasítógép elvén működő, szalagkések nyírógép. Főleg juh-, és báránybőrök előnyírására használják, ha a gyapjú hossza lényegesen meghaladja a gyártani kívánt készáruét. A feleslegesen hosszú gyapjú növeli a lé szükségletet, és erősebben nemezelődik. ⁸

---

8 A fogalmak Papp László tulajdonában levő notesz jegyzetei.

Tartalom

Bevezető	7	Báránybőr normál kikészítése kádban	35
Gürtler József	25	Báránybőr Blancorolos kikészítése	36
Bőrfestési-kikészítési receptkönyve	25	Blancorolos kikészítés nyersbőrre	37
I. Amerikai oposzum, kénsavas kenőcsáva	27	Blancorolos kikészítés csávázott bőrre	38
II. Amerika oposzum, kénsavas kenőcsáva	28	Kezelt régi bieber csík (rég chromos)	38
Ausztrál oposzum, kénsavas kenőcsáva	29	Sötét bieber csík (rég chromos)	38
Antilop timsós úszócsáva	29	II.-es chromos sötét bieber csík	39
Gyűrűsfarkú oposzum kénsavas kenőcsáva	30	Kezelt világos bieber II. és régi chromra	39
Pfix toscanes átfestés alaszkára	30	Pfix blaufucks toscaner	40
Pfix alaszka	31	Török és bolgár bőrre	40
Acélszürke	32	Pfix baummarder toscaner és török	40
Bárány, indiai bőrök timsócszerzése	34	Pfix bieber toscaner	41
Báránybőr formalinos cserzés hordóban	34	Bisam: (1x kezelt maulwurf vasalás)	41
Bagdadi hasi timsós úszócsáva, szózott vagy preparált		Régi bieber: (1x kezelt maulwurf vasalás) (rég chromos)	42
bőrűekre, Haspli készítés	34	Pfix Baummarker	43
		Pfix Blaufuks	44

Pfix Bieber	44	Eulánozás	60
Pfix világos Bieberben: (II.chrom)	45	Fa és kőnyest kénsavas kenőcsáva	61
Pfix sötét Bieber: (régí chromos)	46	Fa és kőnyest hangyasavas úszócsáva	62
Amerikai Bieber:(1x kezelt maulwurf vasalás)	47	Fóka úszó kénsavas csáva	63
Borjú kénsavas kenőcsáva	48	Farkas és sakál kénsavas kenőcsáva	63
Chromcserzés	48	Francia puhító	64
Colinsky úszó timsós csáva	49	Félperzsa fekete	65
Chinchilla kénsavas kenőcsáva	49	Fóka (barna Seal) (maulwurf vasalás)	66
Csíkó,- borjú,- kenguru,- walabi kénsavas kenőcsáva	49	Hazai és virginiai görény, patchaniky úszó hangyasavas csáva	67
Csíkó kénsavas kenőcsáva	50	Görény Nerzre	68
Csíkó készítés, francia módra, úszócsáva	51	Gida receptek	69
Csíkó-barnára, chromozott	54	Pfix Grönland toscaner	70
Csíkó-feketére chromozott	55	Csík és decke idem:	70
Chinchilla Toscaner	57	Bueno dkl.gran (embrofix)	70
Chinchilla török bőrre:	57	Grönland	71
Coboly Pfix	58	Hermelin úszó timsós csáva	73
Chinchilla (nem pfix)	59		

Hermelin úszó hangyasavas csáva	73	szarvas kénsavas kenőcsáva	89
Hermelin úszó formalinos csáva	73	Kecske macskára (hasigida)	89
Hörcsög úszó kénsavas csáva	73	Kecske és gida feketére	92
Hörcsög úszó formalinos csáva	75	Hasi gida (natúr sötét) Nerzre (nem chromozott)	93
Hörcsög úszó hangyasavas csáva	75	Vörös natúr és világos natúr hasi gida Nerzre	95
Hiúz és vadmacska kénsavas kenőcsáva	76	Chromos hasi gida Nerz (natúr fehér, vagy világossárga)	95
Hörcsög Nerzre (pyrophosphotos.)	77	Chromos hasi gida barnára	96
Hörcsög Nerzre (vízüveges rp.)	79	Chromozott hasi gida natúr sárga és vöröses-Nerzre	98
Hörcsög fekete	81	Chromozott fehér gida tábla Mókushas utánzat	99
Natur hörcsögtábla Ocelotra	82	Kabát barna kenés festés	100
Simaszőrű indiai kecske Al szulfátos úszócsáva	83	Kabát szürke kenés festés	100
Jaguár kénsavas kenőcsáva	85	Bleicholt gida Nerz blende és csík	101
Kabátbőr hasplikészítés	85	Pfix Ouelques fleurs	101
Kőnyest kénsavas kenőcsáva	88	Lóbőr kikészítés	102
Kőnyest hangyasavas úszócsáva	88	Leopárd kénsavas kenőcsáva	104
Kenguru kénsavas kenőcsáva	89	Mókus hermelin, menyét úszó timsós csáva	104
Kutya, muflon, kecske, tibeti juh,		Mókus, hermelin, menyét úszó formalinos csáva	105

Mókus, hermelin, menyét úszó hangyasavas csáva	106
Muflon-kecske kénsavas kenőcsáva	106
Mosómedve és medvék kénsavas kenőcsáva	106
Házimacska, házinyúl kénsavas kenőcsáva	106
Mormota, petchaniky, viscach kénsavas kenőcsáva	107
Vadmacska timsós-hangyasavas úszócsáva	108
Vadmacska kénsavas kenőcsáva	109
Törökmacska készítés	110
Mókus cobolyra (pác nélkül rp.)	110
Házimacska Nerzre (chromozott)	112
Házimacska macskára	113
Foltos macska ocelotra	114
Magyar pilótaruha	115
Kezelt maulwurf decke	116
Bueno Maulwurf (embrofix)	116
Marinenblau (embrofix)	117
Mahagoni (1x kezelt maulwurf vasalás)	118

Régi Maulwurf	119
Német pilótaruha kikészítése	120
Bőrberakás hasplibá csávanál fajták szerint	122
Nerz húsos úszó hangyasavas csáva	124
Házinyúl kénsavas kenőcsáva	125
Házinyúl úszó kénsavas csáva	125
Házinyúl úszó chromos csáva	126
Vadnyúl kénsavas kenőcsáva	127
Vadnyúl kikészítés	127
Angora nyúl kénsavas kenőcsáva	129
Fehér orosznyúl kénsavas kenőcsáva	129
Valódi nutria kikészítés	130
Valódi nutria úszó timsós csáva	131
Valódi nutria timsós kenőcsáva	131
Valódi nutria kénsavas kenőcsáva	133
Norvég Nerz timsós-hangyasavas csáva (1 fürdős)	133
Valódi Nerz új készítés	134

Vadnyúl (mezei) Nerzre	137	Bueno Nigger (embrofix)	152
Fehér házinyúl macska és chinchilla		1x kezelt Nutriette	153
alap (chromozottra)	139	Ocelot, jaguár, mosómedve, tigris, leopárd, oroszlán,	
Chromos fehér házinyúl szürkére	141	medvék kénsavas kenőcsáva	154
Chromos, fehér házinyúl Nerzre	142	Őz timsós kenőcsáva	155
Chromos nyírott mezei nyúl Sealre	143	Pfix Oposette toscaner	156
Szürke és natúr házinyúl Nerzre	144	Ocelot embros bőrre	156
Tarka házinyúl feketére (chromozott)	146	Pfix Oposette	157
Pannofix nutria (rég chromos)	147	Petchaniky úszó hangyasavas csáva	157
Régi nutria:	148	Petchaniky kénsavas kenőcsáva	157
Kezelt valódi nutria decke:	149	Magyar pézsma, vidra, fóka, kamcsatkai vidra	
Pfix Nerz	149	kénsavas úszócsáva	157
1x szélescsíkos Nerz:	149	Magyar pézsma és vidra, úszó timsós csáva	158
Új eljárás (1 csíkos):	150	Áztatás:	159
Régi nerz toscaner	150	Magyar pézsma hangyasavas úszócsáva	160
Pfix nerz:	151	Papucs cserzés I.	160
Pfix Nutria (chromosra)	151	Pézsma Nerzre (castor)	160

Pézsma White brats	162
Pézsma feketére	163
Chinchilla patkány barnára	164
Pannonia Slate (pfix)	164
Pannofix vasalóvíz	164
Vörösróka, gris roka, (indiai szürke), ausztrál oposzum, zibet macska kénsavas kenőcsáva	164
Platin, fekete, ezüst, kék kanadai vörösróka timsós kenőcsáva	165
Ezüst, kék kanadai, vörösróka, chinchilla kénsavas kenőcsáva	166
Fehérróka kenő timsós csáva	167
Északi-, és kereszt róka, zuboly kénsavas kenőcsáva	168
Vörösróka feketére	168
Vörösróka barnára	170
Pfix Rotfucks	171
Pfix Rotfucks	171

Pfix Románc	172
Savas kikészítés magyar, bolgár, török és portugál nyersbőrökhöz	172
Szarvas kikészítés magyar, bolgár, török és portugál bőrökhöz	174
Szkunksz kénsavas kenőcsáva	176
Sakál kénsavas kenőcsáva	177
Szarvas kénsavas kenőcsáva	177
Szagtalanítás fehér árura	177
Seal kenés báránybőrökhöz	178
Pfix seal és alaszka blend	179
Toscaner schopp decke	179
Pfix Szkunksz toscaner és török	179
Régi Szkunksz toscaner	179
Bueno Sand (embrofix)	180
Bueno Silbergrau (embrofix)	181
Pfix Szkunksz	181

Schopp (nem pfix toscaner)	182	Viscach kénsavs kenőcsáva	192
Seal barna (fóka)	183	Virginiai görény úszó, hangyasavas csáva	192
Csávázott juhbőr kidolgozása tímár bőrnek	184	Visonette: 1x kezelt maulwurf vasalás	192
Mosó fehér mappa készítése	186	Bueno Visonette (embrofix)	193
Tibeti juh kénsavas kenőcsáva	187	Bueno Visonette (rég. ch.med.leic.)	193
Tigris kénsavas kenőcsáva	187	Zorino kénsavas kenőcsáva	194
Tasmaniai oposzum kénsavas kenőcsáva	187	Cibet macska kénsavas kenőcsáva	195
Ürge úszó timsó csáva	187	Coboly kénsavas kenőcsáva	195
Ürge Nerzre	188	Pfix Coboly	195
Natúr ürgetábla Ocelotra	189	<i>Mellékletek</i>	197
Ürge Nerzre	189	Az átírásról:	199
Vakond, ürge, colinsky úszó timsós csáva	190	Kikészítési, festési technikák,	
Virginiai oposzum kénsavas kenőcsáva	190	amik előfordulnak a könyvben:	200
Walabi kénsavas kenőcsáva	190	A szőrmegyártás mechanikai műveleteinek gépei	202
Vidra és kamcsatkai vidra, úszó kénsavas csáva	190		
Vidra úszó timsós csáva	191		
Vidra kénsavs kenőcsáva	191		

